

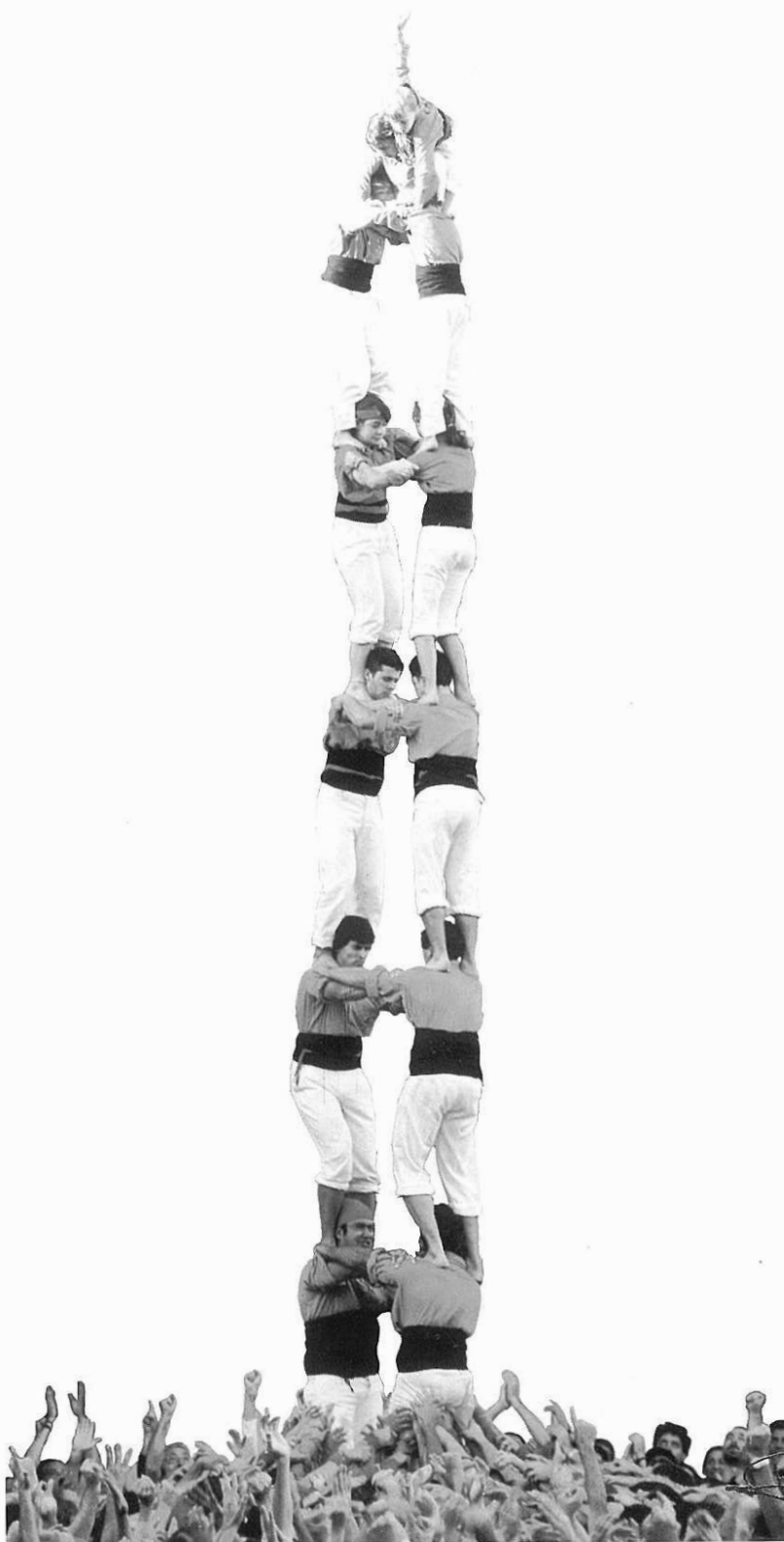
EL FIGARÓ

Temporada 1999

BUTLLETÍ DELS CASTELLERS DE VILAFRANCA - NÚM. 28 - SEGONA ÈPOCA - MAIG 2000 - PREU 500 PTES.

DSM Resins España, S.A.

Seguim encoratjant els Castellers de Vilafranca a seguir aquest camí ple de grans èxits.

Amb el suport de:

DSM Resins España, S.A.

Pol. Ind. Casanova
c/ València, 1 - Tel. 93 898 37 10
Santa Margarida i els Monjos

ÍNDEX

Josep Masó: «Mai, ni que fos per una empenyada, canviaria de colla»	4
Joan Vallès: «Per prestigi i per ser al lloc on som tenim l'obligació de treballar els castells nets i els castells amb folre i manilles»	6
Una colla de gamma extra	12
Els Castellers de Vilafranca i la Bisbal del Penedès	16
Les torres són nostres!	18
La primera torre de nou a Vilanova	25
La Bisbal estrena torre de nou	26
Mantinguem els nostres rivals entre l'esperança i la por	28
Els «amos» de la plaça	30
El dia del quatre de nou amb folre i l'agulla	32
A nosaltres sí que ens agrada la fruita	34
Per Tots Sants, la increïble torre de vuit neta	36
«El que fou tan antic i impossible i ara és part de la vida d'un poble»	39
Els castells del 99	41
Josep Matas, casteller i amic	43
Tants caps, tants mocadors: Reptes per al 2000 d.C.	44
Els castells d'una plaça, una plaça per als castells	48
Quim Garcia, un gran aficionat que ens va deixar	53
El 98, bou; el 99, xou	54
El Club Superverd	57
Pàgina jove: Aprendre a fer castells	58
Els articles que ven la colla	59
«Gralles i gegants», el nou disc de Els Vernets	61
La Colla de Mar edita un disc amb tonades de la Festa Major	63
La Junta fa un balanç positiu dels últims anys	64
L'assemblea escull la nova Junta per als propers quatre anys	65
El que fou tan antic i impossible	66
Castells a banda	67
L'evolució dels castells	68
El Figa-rot	69
Passatemps	70

EDITORIAL

Arrelament social per continuar fent grans castells

L'assemblea de la colla que es va dur a terme el mes de gener passat va escollir la junta que la dirigirà durant els pròxims quatre anys. De fet, va ser un acte que se situa en la normalitat que marquen els estatuts, en els quals es fixa que cada quatre anys s'ha d'obrir un període electoral per escollir un equip directiu nou. A més, el fet que l'única candidatura que es va presentar a les eleccions fos encapçalada pel mateix cap de colla i pel mateix president de l'anterior junta, el Melilla i el Pere Regull respectivament, ha donat un caire de continuïtat a tot el procés.

Tot i aquesta continuïtat dels dos càrrecs principals, la nova junta ha incorporat uns quants castellers que no eren a l'equip anterior, la característica principal dels quals és que formen part de les últimes generacions que s'han integrat a la colla. Tant és així que, més que d'una renovació, podríem parlar d'una ampliació de la junta. Aquesta circumstància s'explica per dos motius principals: per un costat, perquè és bo que gent jove amb ganes de treballar i amb idees renovades vagin accedint a llocs de responsabilitat a fi de garantir el relleu normal de les persones que han dirigit el col·lectiu durant els últims anys; per un altre cantó, perquè els pròxims quatre anys seran decisius per consolidar el camí que ha de seguir la colla a fi de refermar-se com una entitat profundament arrelada a la societat vilafranquina i penedesenca, i aquest fet implica necessàriament que l'organització de la colla sigui cada cop més complexa i que calgui repartir les nombroses feines que aquesta complexitat comporta entre un equip de membres de la junta i de col·laboradors més ampli.

L'arrelament a la vida social de la nostra comarca serà un element imprescindible per continuar progressant en allò que, de fet, és la raó de ser de la colla: fer castells. En aquest sentit, no podem pensar que sigui possible seguir en el lloc capdavanter que hem mantingut els Castellers de Vilafranca en les últimes temporades, gràcies a l'esforç col·lectiu, si no comptem amb el suport imprescindible de l'afició penedesenca. És gairebé impossible afrontar els principals reptes castellers que tenim plantejats, els grans castells amb folres i manilles i els castells nets, sense estar segurs de tenir al costat els aficionats incondicionals, i molts més de nous que han de venir. Així, doncs, no hem d'abandonar la via que, de fet, ja hem marcat d'uns anys ençà; una via que ens ha de permetre obrir-nos a tota la societat que ens és més pròxima i implicar-nos-hi. Treballant en aquesta direcció, i esforçant-nos en el treball setmanal als assajos i a les sortides, posarem les bases per a aconseguir els èxits futurs.

BUTLLETÍ DELS CASTELLERS DE VILAFRANCA

Segona època. Núm. 28. Maig del 2000

Edita:

Colla Castellers de Vilafranca

Estatge social: General Prim, 11. 08720 Vilafranca del Penedès.
Ap. Correus 313.

Consell de redacció:

Xavi Carrasco, Neus Castells, Miquel Ferret, Jordi Galtés,
Joan Montserrat, Biel Senabre, Òscar Serramià i Francesc Taravilla.

Col·laboradors:

Joan Badell, Josep A. Bernaus, Fonxo Blanch, Xavier Brotons,
Jordi Cairol, Carles Casanellas, Xavier Escibà, Salvador Ferré,
Jaume Grau, Joan Guixeras, Josep Mestres, Jordi Mir,
Eloi Miralles, David Miret, Fèlix Miret, David Monteagudo,
Oriol Paretas, Tonet Sánchez i Pere Solà.

Foto de la portada:

Pau Asensio

Fotocomposició, fotolits, muntatge i impressió: Gràfiques Kerpe

Dip. L. B-29.663/86

Editat amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Conselleria de Benestar Social

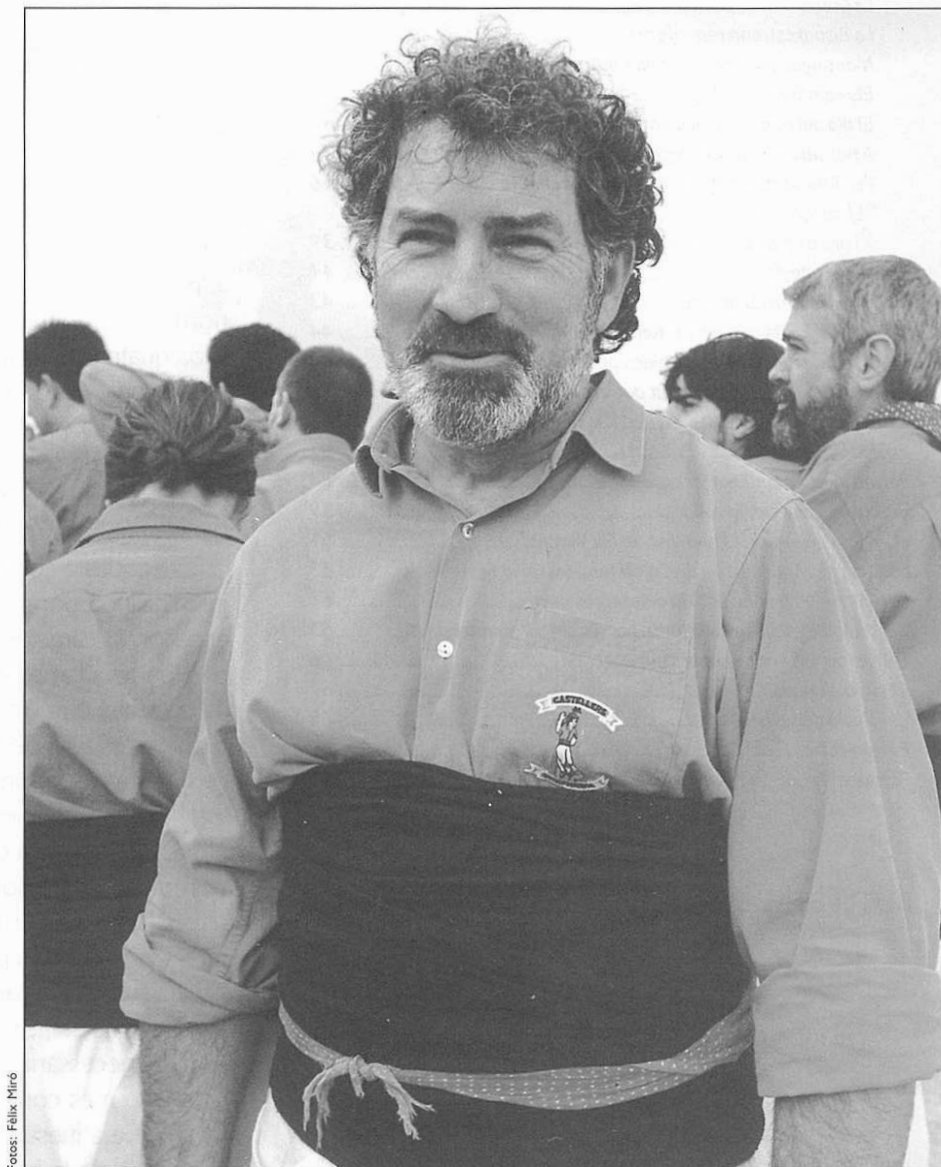
Ajuntament de
Vilafranca del Penedès
Regidoria de Cultura

El Figarot no es responsabilitza de l'opinió que expressin els articles signats.

Josep Masó, «fort com un marbre»

«Mai, ni que fos per una empenyada, canviaria de colla»

El primer cinc de vuit descarregat per la colla va ser el seu baptisme amb la camisa verda. És en Josep Masó, casteller de soca-rel del 1999. Una de les fesomies que van lligades a les grans diades dels Castellers de Vilafranca. Els bons afeccionats saben que les places que tenen la sort de veure'l emparar-se al damunt de la pinya, seran recompensades amb castells memorables, perquè la seva trajectòria castellera és sinònim i garantia de grans diades. El Mènec, que en això de pujar l'un a sobre de l'altre hi entén força, ja li deia als assajos: «Masó, fort com un marbre!» Valgui la redundància.

Fotos: Felix Miró

- Vaig entrar a la colla l'any 1985. Tenia 35 anys. Un mes abans de descarregar el cinc de vuit. Reconec que feia un dia que portava la camisa, però em va emocionar molt, perquè va costar molt d'aconseguir. El Quim Mac anava a la rengla. Tot i que feia poc que era casteller, vaig vibrar i plorar com tothom, perquè aquell cinc de vuit va ser acollonant. L'emoció que vaig sentir amb aquell castell, poques vegades l'he sentida. Abans d'entrar a la colla anava a la plaça amb el meu fill, portant-lo a coll, a veure castells. Curiosament, però, mai no havia fet pinya. Llavors el meu cunyat, el Lluís de Vilobí, que havia entrat a la colla abans que jo, em va començar a engrescar. He de dir, però, que amb el Centre Excursionista, quan fèiem un cim, hi plantàvem algun pilar.

De les altures de les muntanyes a la grandesa

«La primera torre de nou que vam descarregar em va fer sentir molt orgullós perquè abans havia tingut l'honor d'haver fet els dotze intents: a segons, a terços, amb crosses, amb ajuts...»

dels castells, passant per un aprenentatge amb mestres i companys de luxe.

- M'anaven provant als assajos fent castells de set, anava pujant a les sortides de castells de set, que llavors se'n feien moltes, junt amb les figures: amb el Guapo, l'Aranda, el Ràpid... El 1987, a l'Alforja, vaig fer el primer quatre de vuit a segons. Ens vam estrenar el Colomera i jo. A partir de llavors vaig començar a pujar, però només feia el quatre de vuit. El tres de vuit l'he començat a fer a partir de l'any 1995. Vaig tenir una lesió remenant un marbre i vaig perdre el lloc. Quan vaig refer-me d'aquesta lesió ja es feien castells de nou. Puc dir que, de castells de nou de la història de la colla, me n'he perdut tres o quatre, i sempre per lesions.

Explica'ns la teva evolució com a casteller que

«Has d'assumir que en algun castell pots quedar a terra perquè hi ha algun altre company que té més possibilitats: o paeixes això o malament»

no ve de dalt, i que acaba parant castells de nou.

- Al primer tres de nou, que es va descarregar el dia de Sant Ramon de l'any 1987, vaig pujar a segons sense haver assajat. Hi va haver dubtes de si anava a terços, però finalment hi va pujar el Raimon Cuyàs. Sortint d'ofici, quan esperàvem per entrar a la plaça, em van dir que hi pujava. Estava acollonit perquè em preguntava, si no havia assajat, com m'aguantaria allà dalt. Em van prometre les millors croses i els millors laterals, em van dir que estigués tranquil... i mira, el vam carregar. A partir de llavors he anat de segon a tots els castells de nou, i darrerament també de terç, bàsicament al tres. De quaterns, n'he fet pocs a terços.

Parlem de la preparació física. Potser ha passat a la història el casteller que tot l'exercici que fa és anar a esmorzar; beure's un carajillo, fumar-se una lària, i cap a la plaça...

- La forma física és molt important, i de vegades no se n'hi dona, d'importància, i per culpa d'això hi ha moltes lesions. Per a molta gent que portem pes, ja siguin segons, baixos, terços, o fins i tot gent de més amunt, és molt important l'entrenament físic. A més, la temporada, des de primer de juny fins a final de novembre, és molt dura, i abans ja has fet assajos amb pes, que de vegades cansen més que una actuació.

Encara no s'ha donat mai el cas, però imagina't que reps una oferta per anar a fer castells amb alguna altra colla, com a fitxatge estel·lar. T'hi veus, amb una altra camisa que no sigui la verda?

- Faig castells amb els Castellers de Vilafranca perquè m'agrada aquesta colla, i mai, ni que fos per una emprenyada, canviaria de colla. I encara menys per calés.

Tots els castellers tenim un castell preferit, aquell que et fa anar amb el cap ben alt i que pots dir «jo hi era». En el teu cas, quin és?

- La primera torre de nou que vam descarregar. Hi pujava a terços, a sota del Toni. Aquest castell em va fer sentir molt orgullós perquè abans havia tingut l'honor d'haver fet els dotze intents: a segons, a terços, amb croses, amb ajuts... Per això, poder-la descarregar va ser increïble; va ser el castell més preuat. Després també destacaria el cinc de nou, que vaig fer a la rengla, a terços. Va ser el premi a una regularitat, perquè havíem fet molts cinc de vuit, aquella temporada.

A banda de les qualitats físiques que tot casteller ha de tenir i que abans has destacat, quines altres característiques creus que fan falta per encaixar en el món casteller?

- Sobretot s'ha de ser humil i dedicat; s'ha d'estar al servei del cap de colla. Has d'assumir que en algun castell pots quedar a terra perquè hi

«El quatre de nou és un castell que el poden fer moltes colles, ja que no necessites gaire gent. Nosaltres, amb la gent que movem, per força ens hem de plantejar unes fites més importants»

ha algun altre company que té més possibilitats: o paeixes això o malament. Si em diuen que m'he de quedar a terra perquè hi ha gent més apta, o perquè no dono la talla, ho entendre. Ara bé, seré casteller fins a la fi.

Quatre de nou. No creus que aquest castell s'ha magnificat interessadament precisament perquè els verds encara no l'han intentat?

- Hi ha castells que plantegen un problema que és més aviat psicològic. Tot i que el quatre de nou, amb la gent de la colla, és més pesat que els dels altres. És un castell que vol assaig i confiança dels qui hi pugen. Reconec que a les proves que vam fer a principi de la temporada passada, baixava molta pressió. Amb confiança, però, el podem fer. Tenim l'exemple del cinc de vuit: el vam tirar per les Fires, va anar bé, en vam fer dotze o tretze de seguits, un cinc de nou carregat i un de descarregat. Hi havia confiança. Crec que el quatre de nou el farem amb confiança i amb fe. Ara bé, he de dir que és un castell que el poden fer moltes colles, ja que no necessites gaire gent. Nosaltres, amb la gent que movem, per força ens hem de plantejar unes fites més importants. Crec que les colles que fins ara l'han intentat ho han fet perquè no tenen la sort de convocar tanta gent com nosaltres.

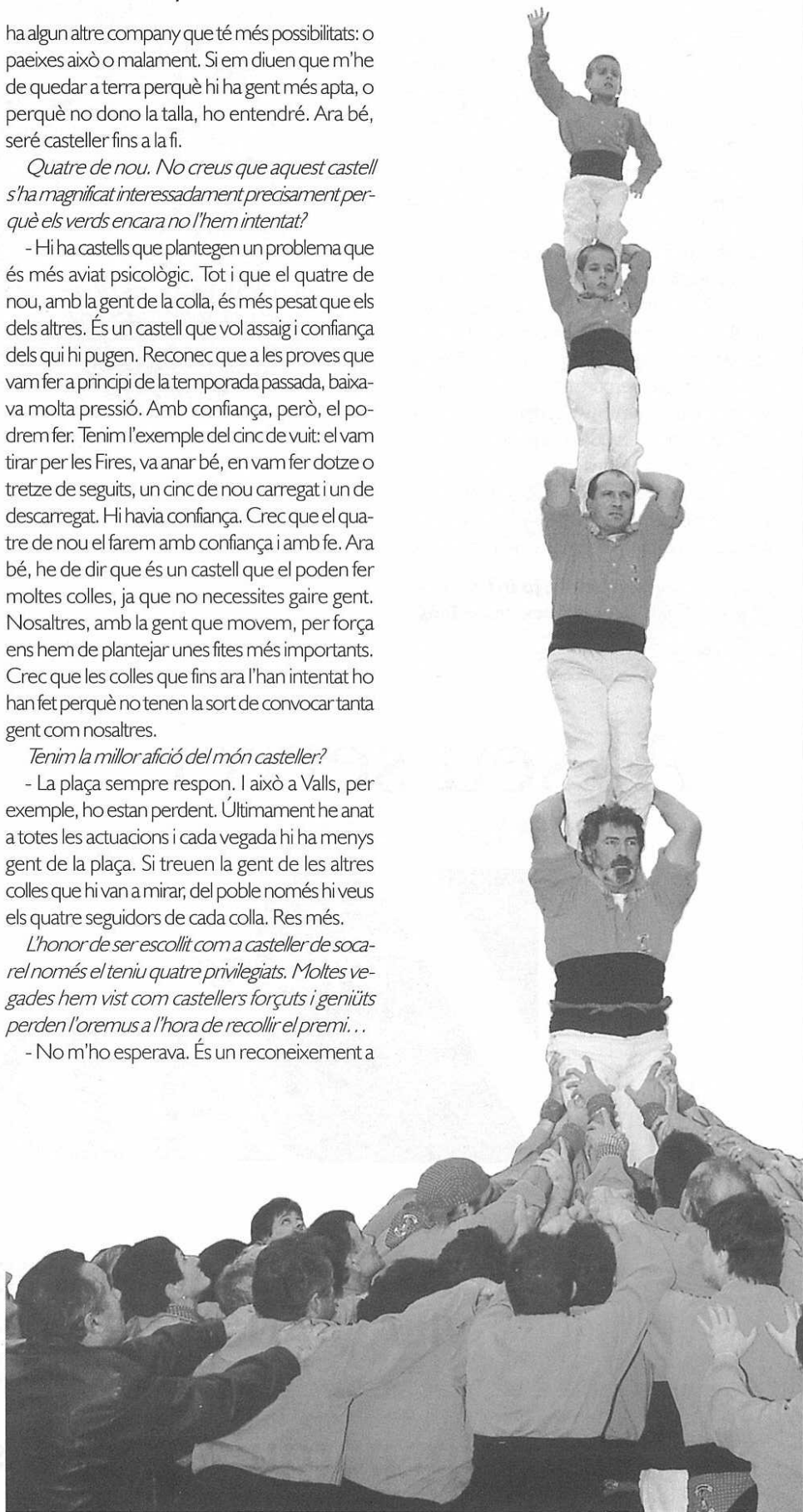
Tenim la millor afició del món casteller?

- La plaça sempre respon. I això a Valls, per exemple, ho estan perdent. Últimament he anat a totes les actuacions i cada vegada hi ha menys gent de la plaça. Si treuen la gent de les altres colles que hi van a mirar, del poble només hi veus els quatre seguidors de cada colla. Res més.

L'honor de ser escollit com a casteller de soca-rel només el teniu quatre privilegiats. Moltes vegades hem vist com castellers forçuts i geniüts perden l'oremus a l'hora de recollir el premi...

- No m'ho esperava. És un reconeixement a

«Si no comptessin amb els peus que tenim, que aguanten aquests folres i aquestes manilles tan pesades, i sense la capacitat de sofriment que tenen, no arribaríem enlloc»

la dedicació a la colla. Qui segueix la colla sap l'interès que ha tingut per a la colla o els esforços que hi ha dedicat. I no parlo només per als que pugen. Qualsevol casteller del peu pot aconseguir aquest reconeixement, per la constància als assajos i a les sortides, per aguantar aquests castells tan pesats... Hi ha molta gent que se'l mereix. A mi realment em va sorprendre.

Per demanar que no quedi. Tot i que és difícil d'imaginar quin castell t'agradaria fer, perquè els has aconseguit gairebé tots, n'hi ha d'haver algun que et faci l'ullet.

- Hi va haver un temps que m'hauria agradat fer pilars, però ja anava prou saturat dels altres castells, i el pilar castiga molt. La torre de vuit és un repte, però a la colla hi ha gent molt forta i la joventut és molt important.

Qui quedarà primer, al concurs de Tarragona?

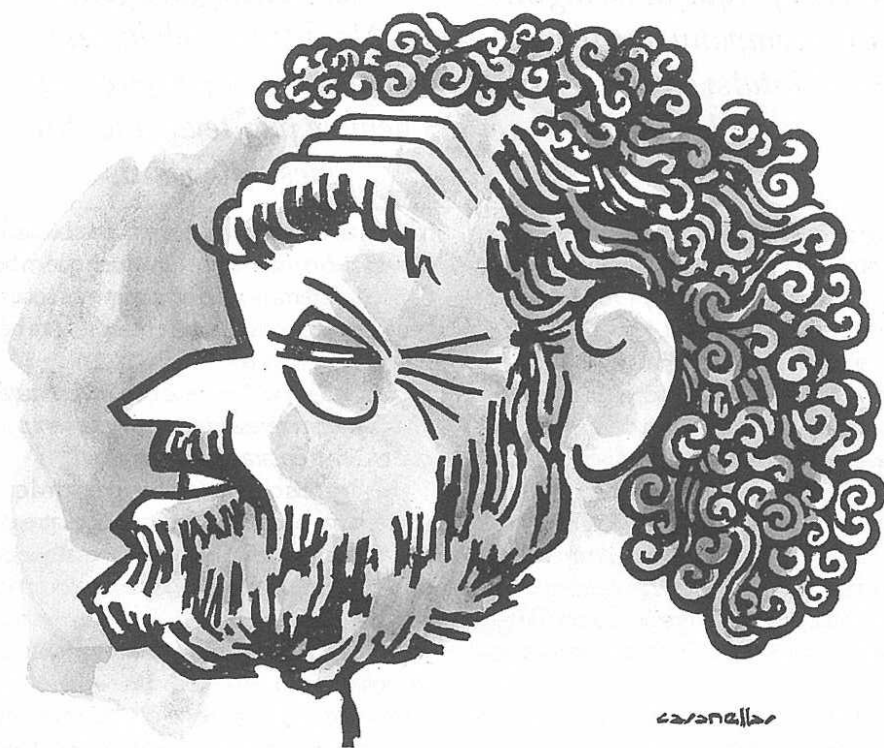
- Segons, hi quedaran la Jove de Valls. M'agradaria. I tercers, la Vella.

Epíleg - o carta oberta al director -:

- Per tirar la colla endavant s'ha de tenir molt bona voluntat, molt de respecte per la gent que va a sota. Hi ha moments en què els de sota de tot no s'han respectat prou, i això cal tenir-ho molt en compte. Sempre diem que sense la canalla no podríem fer castells, però si no comptessin amb els peus que tenim, que aguanten aquests folres i aquestes manilles tan pesades, i sense la capacitat de sofriment que tenen, no arribaríem enlloc. Crec que es mereixen l'aplaudiment dels qui tenim la sort de pujar més amunt.

Lletra: Joan Guixeras

Música: Josep Masó

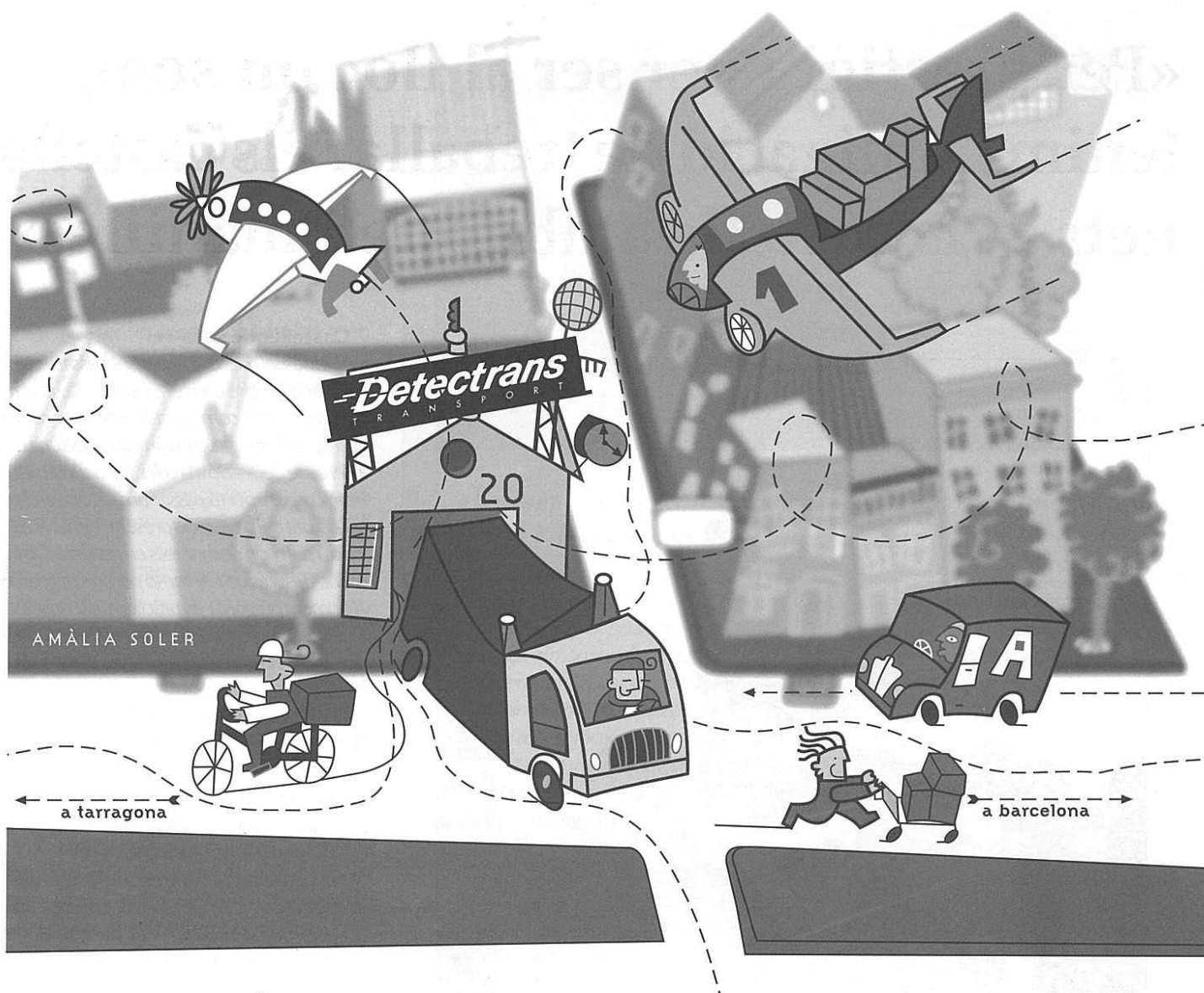
Al seu servei

erreteria
BADIA S.A.

c/ Clascar, 12 - Telèfon 93 890 16 44
VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Tenim pàrquing per als nostres clients

MUDANCES

-DTM EXPRES

TOTPORTS

Amàlia Soler, 20

tel. 93 890 48 27 fax 93 890 43 22

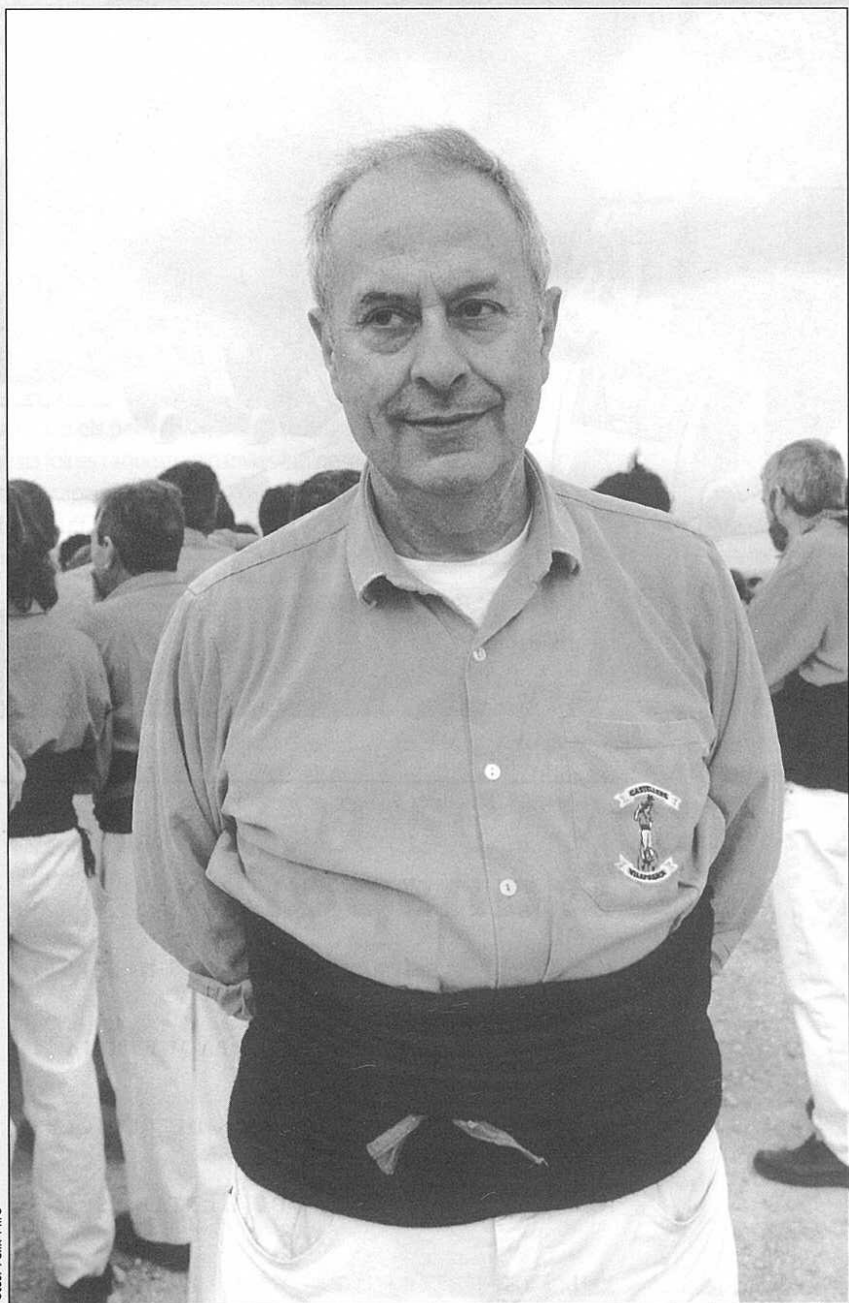
08720 Vilafranca del Penedès

Transport

LA NOSTRA EMPRESA OFEREIX UN SERVEI
COMPLET DE MUDANCES, PAQUETERIA I
SERVEI RÀPID AMB TOT TIPUS DE VEHICLES
ARREU DE CATALUNYA, DE L'ESTAT ESPAN-
YOL I DE L'ESTRANGER.

-Detectrans
TRANSPORT

«Per prestigi i per ser al lloc on som, tenim l'obligació de treballar els castells nets i els castells amb folre i manilles»

El Joan Vallès i Petit va néixer a Vilafranca fa cinquanta-vuit anys i en porta vint-i-dos com a membre actiu dels Castellers de Vilafranca. Del Joan, també us en podem dir que va ser administrador de la Festa Major de Vilafranca l'any 1986, i que ha estat el secretari de la colla durant onze anys. Popularment se'l coneix com el «Vallès dels castells».

Casteller de soca-rel

El Vallès, el mes de desembre passat va tenir l'honor de rebre de mans del Melilla, la placa que el distingeix com a casteller de soca-rel. Un guardó que reconeix una àmplia trajectòria castellera i de dedicació a la colla. Per aquest motiu, hem cregut oportú passar una estona amb ell tot parlant del passat, del present i del futur de la colla, i del món dels castells en general. Òbviament, després de felicitar-lo pel preuat guardó, la primera pregunta és pràcticament obligada.

Què va representar per a tu el fet de rebre la placa que et reconeix com a casteller de soca-rel?

- Personalment, va significar una gran satisfacció. És un moment emocionant, que t'omple plenament. Quan veus que li donen a un company, et penses que deu fer molta il·lusió, però quan et toca a tu, saps realment el que se sent al moment de rebre el soca-rel.

Fes-nos cinc cèntims de com vas prendre l'encertada decisió d'entrar a formar part de la colla?

- Vaig entrar-hi l'any 1977 perquè el meu fill s'hi va apuntar. Aquest fet va provocar que jo seguís la colla a tot arreu, ja que la meua dona patia pel fill i el millor era acompanyar-lo. Un bon dia el Mènec em va proposar que, com que hi anava sempre, em posés la camisa; i va ser dit i fet.

El Joan és un d'aquells castellers que ha vist créixer la colla fins a límits insospitats. Ha passat de fer els assaigs del Coro a assajar a les dependències de Cal Figarot, i últimament ha pogut observar com el local s'ha ampliat en incorporar-hi la nova nau annexa. Podem afirmar que n'ha vist de tots colors i que ha passat per tota mena de situacions. Des d'aquesta privilegiada situació, li hem demanat que ens expliqui com ha viscut l'evolució de la colla fins a arribar a ser al lloc on som avui en dia, o el que és el mateix, la millor colla del món casteller.

- Vaig ser el secretari de la colla des de l'any 1983 fins al 1994 i aquest fet m'ha permès veure el creixement de la colla des d'una perspectiva força interessant ja que jo era qui enviava les circulars internes i les convocatòries de la colla, i els números demostren com hem crescut. Per exemple, recordo que l'any 83 enviava unes cent cinquanta circulars, aproximadament; en canvi, en l'última tramesa que vaig fer, que va ser a principis de l'any 95, en vaig enviar unes cinc-cents setanta-cinc per als membres en ac-

«La Coordinadora de Colles Castelleres serà tan útil com li ho deixin ser les colles, ja que la formen membres de les diferents colles»

tiu i quatre-centes per als socis del Patronat. Per tant, pel que fa al nombre de components, l'evolució de la colla ha estat important.

Pel que fa al vessant dels castells, penso que, del 83 al 87, la colla va estar força estabilitzada. El 87 hi va haver una primera revitalització coincidint amb el primer castell de nou pisos.

A partir del 1989, gràcies als primers intents de torre de nou amb folre i manilles, crec que hi va haver una presa de consciència general que podríem arribar molt amunt i aquests primers intents crec que van ser molt importants per al creixement de la colla. Finalment, l'any 95, amb l'aparició del Melilla i tot el seu equip, es va aconseguir portar la colla fins a dalt de tot. Actualment crec que som la millor colla del moment.

A banda de fer castells, el teu fort dins la colla han estat les juntes, la secretaria, les coordinadores, les relacions públiques i tot un seguit d'altres temes. De quines juntes has format part i quins càrrecs has tingut?

- L'any 1983 vaig entrar a formar part de la Junta, amb el Domènech com a cap de Colla, i vaig deixar-la el 1994, tot i que vaig continuar-hi com a vocal fins al 1999. També vaig ser membre fundador de la Coordinadora de Colles Castelleres, l'any 1988. Dins de la Coordinadora, vaig ocupar el càrrec de secretari del 88 al 99.

Parla'ns de la Coordinadora de Colles Castelleres: per què es va fundar?, quina és bàsicament la funció que duu a terme?, i quina utilitat té com a òrgan de servei a les colles d'arreu de la geografia catalana?

- La Coordinadora serà tan útil com li ho deixin ser les colles, ja que la formen membres de les diferents colles. Es va fundar bàsicament per solucionar el problema de l'assegurança de les colles i sobretot per poder-la cobrar. A partir d'aquí, li han donat moltes altres funcions com, per exemple, portar les negociacions amb els organitzadors de la cerimònia d'inauguració dels Jocs Olímpics de Barcelona, en la qual els castells van tenir un destacat paper; aconseguir una assegurança que cobreix amb uns 36 milions de pessetes per casteller en el cas que tingui un accident greu; també ha servit per vetllar per reconduir el boom dels castells de principis dels anys 90 i, en aquest sentit, es pot afirmar que gràcies a la Coordinadora es donen els castells per la televisió.

«Primer hem de consolidar el quatre de nou amb folre normal i després hem d'encarar-lo perquè sigui el de deu»

Les dues vies

Parlant de castells, podem dir que, d'un temps ençà, el món casteller es troba immers en un interessant debat sobre les dues vies que actualment hi ha obertes. Són dues opcions que estan pràcticament al límit: la dels castells nets i la dels castells amb folre i manilles. Molta gent creu que les colles capdavanteres hauran d'optar per una d'elles i que serà molt difícil treballar-les totes dues alhora. Els Castellers de Vilafranca fins ara hem aconseguit una construcció de cada tipus. Creu que estem capacitats, tan potencialment com tècnicament, per seguir les dues vies?

- Penso que, si anem pels castells amb folre i manilles, la gent se sentirà molt més útil, vindrà a assaig, en conseqüència, el potencial de la colla serà més gran. Si l'opció que es tria és anar pels castells nets, hi haurà molta gent que no treballarà. És com en els assaigs de pilar, que són més individuals. A banda d'això, també crec que una caiguda d'un castell net és més perillosa.

La temporada passada vam anar provant les dues vies, depenent de la gent que teníem a l'assaig. Em sembla que últimament el nombre de gent que ve regularment a assaig ha baixat i, si aquesta disminució de gent continua, potser serà més fàcil assaig els castells nets. És el que passa a Valls, que, com que no tenen tanta gent, ha n d'anar cap als castells nets. A part d'això, crec que en els castells que porten folre i manilles s'ha de donar més importància a la gent que va a sota.

Tot i veure els pros i els contres de cada tipus de castell, penso que, si som un potencial de gent important, es poden combinar els assaigs d'uns i altres i treballar paral·lelament els dos tipus de castells. A més a més, penso que els Castellers de Vilafranca, per prestigi i per ser al lloc on som, tenim l'obligació de treballar les dues opcions.

El fet d'haver assolit la torre de vuit sense

folre, a banda de la gran proesa que això representa, creus que ha servit per fer callar moltes boques, sobretot aquelles que intentaven vendre que els Castellers de Vilafranca érem una gran colla de masses i que dominàvem com ningú els castells amb folre i manilles, però que no ens atrevíem a tirar els castells nets?

- Qui deia això, potser ho feia perquè no tenia prou gent i donava aquesta excusa per dissimular les seves limitacions. Fins i tot, potser era a causa de l'enveja que hi ha dins els castells, encara que crec que és una enveja sana, fruit de la gran rivalitat que hi ha.

Treballant, assaigant i esforçant-nos com ningú, els Castellers de Vilafranca pràcticament hem aconseguit tot el que ens hem proposat. Hem escrit una de les pàgines més brillants del món casteller en ser la primera colla que feia l'aleta a un castell de deu. Veus factible assolir a curt termini castells com el quatre de nou net o el quatre de deu amb folre i manilles?

- Són dos castells que els tenim a l'abast, tot i que haig de reconèixer que l'últim any en el quatre hem perdut opcions perquè hem anat massa ràpid. Penso que els primers quattres de nou amb folre de la temporada s'han de fer reforçats, tant pel que fa al tronc com al folre, i que no s'ha de reduir aquest pis i que s'ha de posar gent amb experiència a tot arreu. A partir del moment que se n'assoleixin tres o quatre, s'ha de començar a treure-hi pes i a reduir-hi el folre, com si fossin unes manilles. Per tant, em sembla que primer hem de consolidar el quatre de nou amb folre normal i després hem d'encarar-lo perquè sigui el de deu; però no hem de fer-ho des d'un principi, tal com vam passar l'any passat, perquè llavors correm massa riscos. Al mateix temps podem treballar paral·lelament el quatre de nou sense folre.

Foto: Sergi Ros

«El domini de la torre de nou i del pilar de vuit és degut a la disciplina que ha demostrat la colla en el muntatge dels folres i les manilles ja que tothom es posa a lloc a la perfecció i ho fa amb una rapidesa admirable»

«A la diada de Sant Fèlix, hi han d'actuar les quatre millors colles del moment i, si a la plaça n'hi cabessin cinc, doncs hi hauria d'haver les cinc millors colles, ja que Sant Fèlix és la diada més castellera i pura del calendari»

«L'any 2000, hem d'anar a guanyar el Concurs de Castells de Tarragona i hem d'aconseguir per primera vegada el quatre de nou net i el quatre de deu amb folre i manilles»

Sant Fèlix

Quina és la raó que explica el domini extraordinari que la colla va demostrar la temporada passada en castells d'extrema dificultat com són la torre de nou i el pilar de vuit amb folre i manilles?

- Bàsicament, es deu a les ganes de treballar de la colla, i també és fruit de l'encert dels tècnics a l'hora de decidir quan s'havien de fer. També crec que aquest domini és degut a la disciplina que ha demostrat la colla en el muntatge dels folres i les manilles ja que tothom es posa a lloc a la perfecció i ho fa amb una rapidesa admirable. Es fa un treball perfecte a tots els nivells.

Si ens centrem a Vilafranca, creus que seria positiu que hi cohabitessin dues colles de nou, per allò de la rivalitat i d'esperonar-se uns als altres? (De fet, podria ser una colla de nou -els Xicots- i una altra de 10 -nosaltres-).

- Això és molt complicat. Em sembla que a Vilafranca no hi ha prou gent amb ganes de fer castells per mantenir dues colles de nou, o, com bé dius tu, una de nou i una altra de deu. A Vilafranca, a banda dels castells, hi ha moltes altres propostes per fer activitats. Tot i així, haig de dir que estic molt content veient la manera com ens tracta l'afició local i valoro molt positivament el seu treball, però no veig prou gent per nodrir dues colles de nou.

Actuar per Sant Fèlix és l'essència dels castells. És una experiència que als mortals que hem tingut el privilegi d'actuar-hi ens marca per la resta dels dies. És una diada que porta una barreja de sensacions i d'emocions que no s'esborren a la memòria. Parlant com a exadministrador i com a casteller, canviaries algun aspecte d'aquesta diada? Quines colles penses que hi haurien de participar?

- A la diada de Sant Fèlix, hi han d'actuar les quatre millors colles del moment i, si a la plaça n'hi cabessin cinc, doncs hi hauria d'haver les cinc millors colles, ja que Sant Fèlix és la diada més castellera i pura del calendari. Pel que respecta a possibles canvis, penso que ja està bé tal com està.

Quin efecte esperes de l'any 2000, castellerament parlant?

- Serà un any igual que el 1999 o fins i tot millor, i sobretot hem d'anar a guanyar el Concurs de Castells de Tarragona i hem d'aconseguir per primera vegada el quatre de nou net i el quatre de deu amb folre i manilles.

Ja hem vist que el Joan espera un 2000 força

prolífic en les estructures de quatre, o sigui que ja ens podem posar a punt i començar a somiar amb el número 4 de base i 9 o 10 d'alçada. Es tracta d'un número que esperem que ens porti moltes alegries en aquest 2000.

Castells decisius

Segur que el Joan té moltes anècdotes per explicar-nos: moments entranyables, records emocionants i fins i tot més d'una llàgrima caiguda. Ara no ens posarem tendres ni romàntics, sinó que li demanem que d'una manera breu ens destaquï tres moments que recordi especialment, viscuts com a casteller. Quin ha estat el moment que no podràs esborrar mai de la memòria?

- El primer tres de nou amb folre que vam carregar el dia 31 d'agost del 1987, perquè va representar que la colla feia el salt dels castells de vuit als de nou. Va ser un castell molt important per a la colla. Un altre moment inesborrable va ser per Sant Fèlix del 1995, quan vam descarregar la primera torre de nou, ja que havíem patit molt per aconseguir aquest castell, sobretot per tot el que ens havien dit i el que havia passat. Ha estat el castell més esperat.

En canvi, quin ha estat el pitjor moment, aquell que no desitjaries haver passat mai, però que

malaauradament també es donen en el món dels castells?

- Un Sant Fèlix que vam sortir de plaça havent fet només un 4 de 8. Va ser l'any 1994.

Tens alguna anècdota o fet curiós a destacar?

- Per exemple, l'estada a Roma i la foto que ens vam fer amb el Papa i el bisbe Narcís Jubany.

I algun personatge que vulguis recordar?

- El Cisco, com a enxaneta, i el Marc Fernández, com a pilaner.

En el món dels castells hi ha moltes paraules que de seguida et fan pensar una frase que les defineixi. Així, doncs, defineix-nos breument els termes castellers següents:

Sant Fèlix: - La millor diada castellera.

La torre de nou: - El castell més estètic.

Cal Figarot: - Un gran local.

1948: - Neix una gran colla.

Concurs: - Es podria passar sense.

Malva: - Passo.

Valls: - Un gran poble.

El Melillà: - Un gran líder.

El cinc de vuit: - Només la catedral dels castells.

La nau annexa: - Un gran encert.

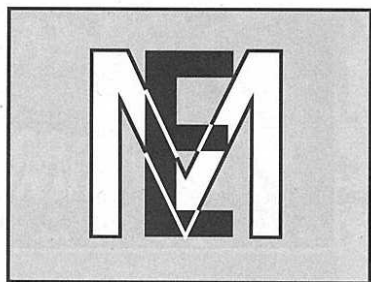

**Fem envetats
tipus pinxo,
taverner i paleta**

**Envetats
per a balls populars
(bastoners, geganters, diables,...)**

**FÈLIX I JOSEFINA BALANÀ MONTANER, SCP
VILAFRANCA DEL PENEDÈS**

**Electricitat de
l'automòbil**

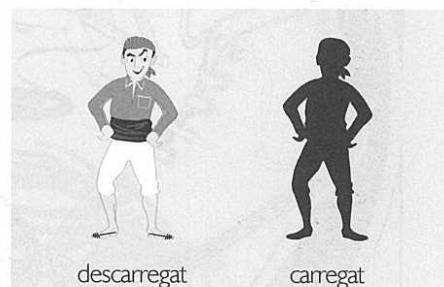
**Electromecànica
MOLAS s.c.**

**c/ Pere El Gran, 22 - Telèfon 93 890 32 37
08720 VILAFRANCA DEL PENEDÈS**

Una colla de gamma extra

Ara que som a les portes de l'última temporada del segle XX, és un bon moment per repassar la comptabilitat de les màximes consecucions castelleres per poder parlar-ne amb fonament a les places que veuran les últimes conteses castelleres del mil·lenni.

Tot seguit trobareu uns quadres que presenten tots els castells de gamma extra assolits per les colles durant el segle XX fins al final de l'any passat. Després trobareu un petit estudi dels percentatges que les consecucions de la nostra colla representen sobre el total. Agafeu-vos fort! Per no deixar cap racó per escombrar, cal deixar constància del tres de vuit aixecat per sota descarregat per la Vella valenca l'any passat. Com que en la dinovena centúria era un castell sovintejat no l'he posat en aquest quadre de màximes consecucions tot esperant que el futur el col·loqui al seu lloc.

Torre de nou amb folre i manilles

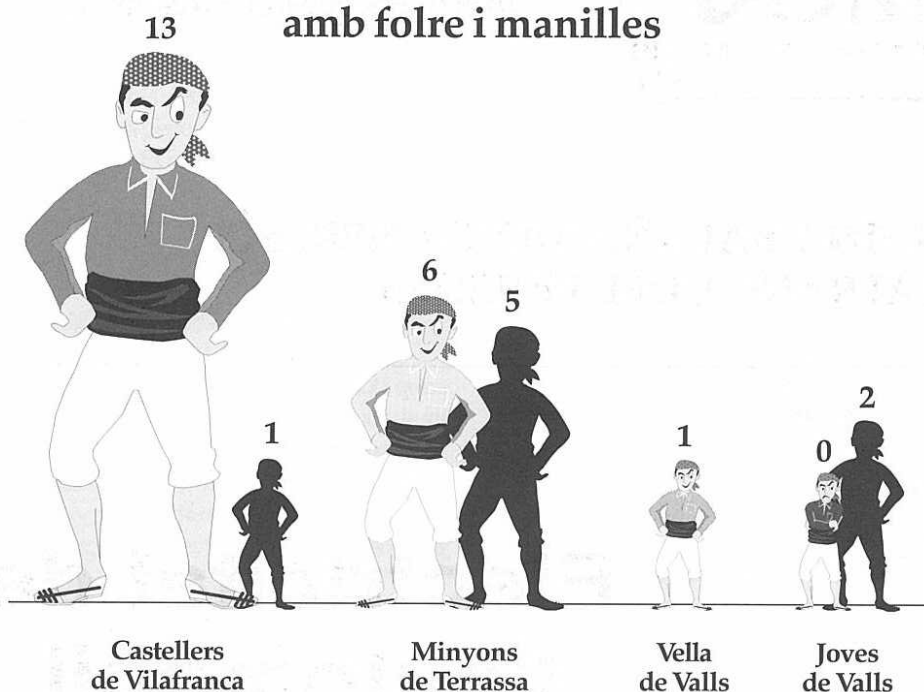
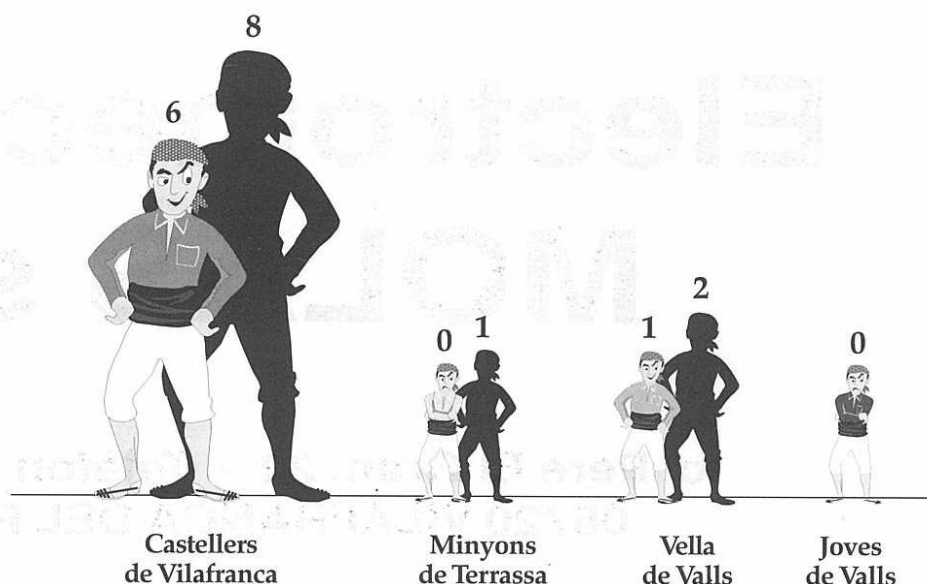

Foto: Felix Miró

Pilar de vuit amb folre i manilles

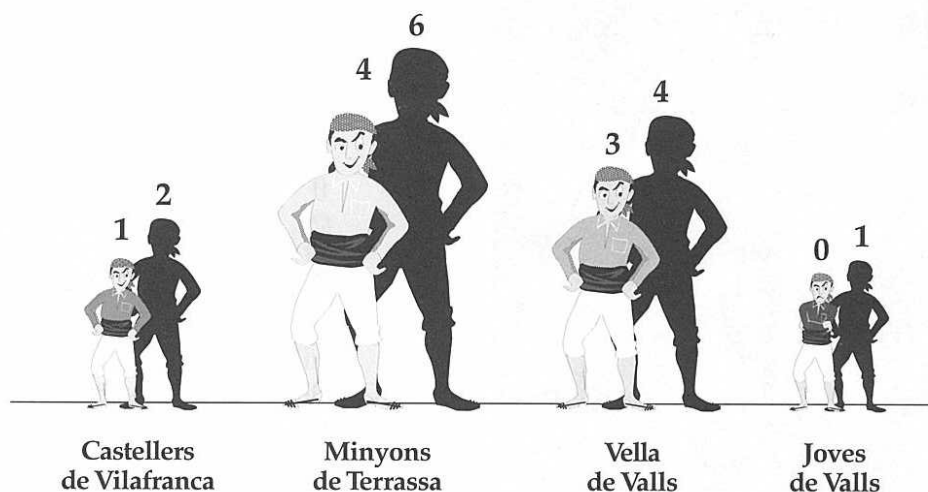
Foto: Felix Miró

Cinc de nou amb folre

Foto: Pau Azeiteiro

Quatre de nou amb folre i l'agulla

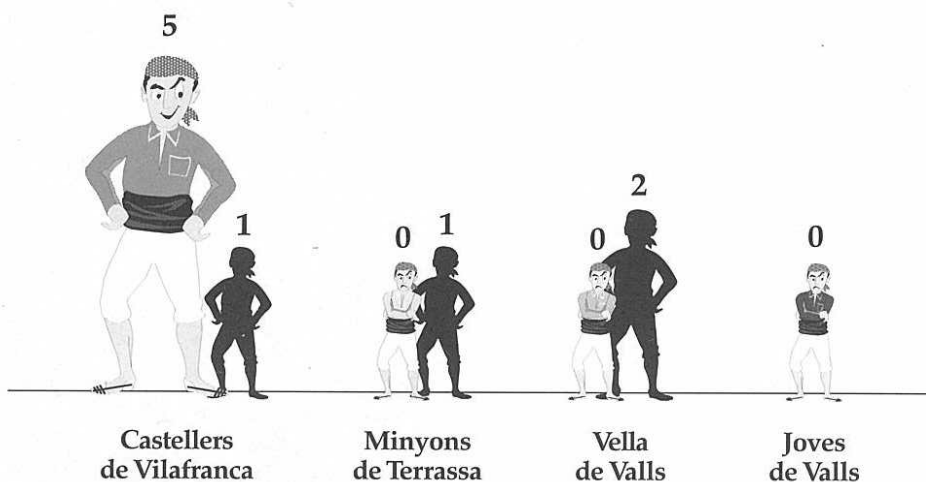
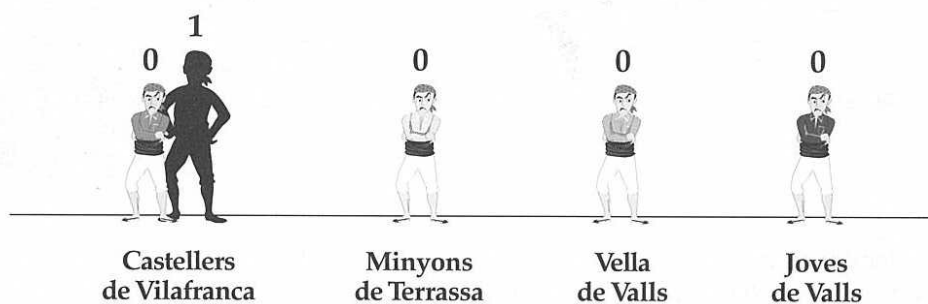

Foto: Miquel Arroyo

Torre de vuit neta

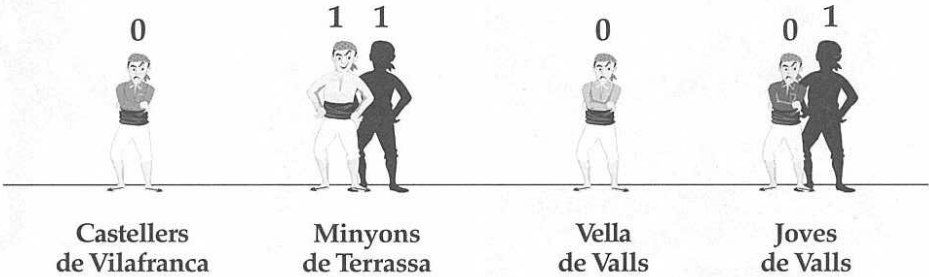

Foto: Pau Azeiteiro

Quatre de nou net

Tres de deu amb folre i manilles

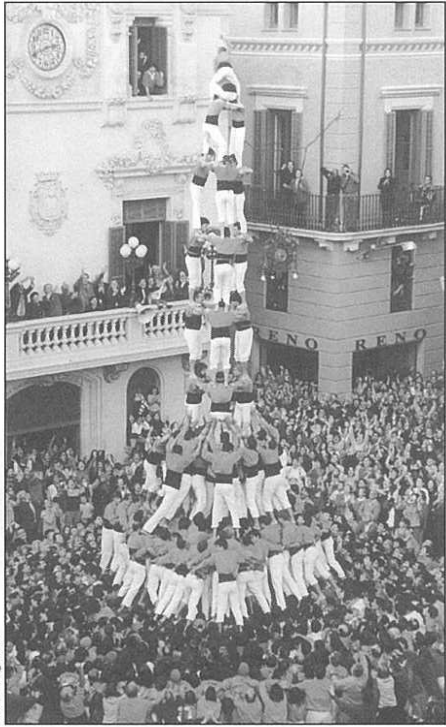
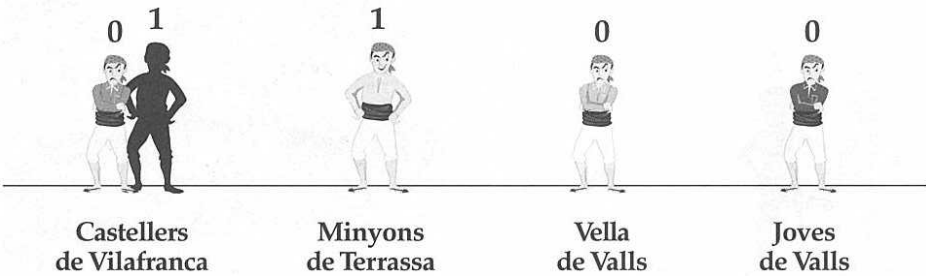

Foto: Sergi Ros

	2/9FM		1/8FM		5/9F		4/9AF		2/8		4/9		3/10FM		Total	
	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C
Minyons de Terrassa	6	5	-	1	4	6	-	1	-	-	1	1	1	-	12	14
Vella dels Xiquets de Valls	1	-	1	2	3	4	-	2	-	-	-	-	-	-	5	8
Joves dels Xiquets de Valls	-	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	4
Castellers de Vilafranca	13	1	6	8	1	2	5	1	-	1	-	-	-	1	25	14
Total	20	8	7	11	8	13	5	4	-	1	1	2	1	1	42	40

Només fent un cop d'ull al quadre es pot comprovar el domini que la colla té en l'estructura del pilar de vuit amb folre i manilles, en la torre, tant de nou amb folre i

manilles com de vuit «pelada», i en el quatre de nou amb agulla folrat. D'altra banda, cal constatar que en el cas del cinc de nou amb folre, tot i que no és un sant de la nostra

devoció, també hi som presents, igual com en els castells de deu i en els anomenats castells «nets» -en aquest últim cas la torre de vuit ens serveix de comodí-.

Mirant els números dels totals, us adonareu que els nostres són molt gruixuts, i la veritat és que no anireu pas errats ja que, fent uns petits càlculs a partir dels percentatges que representen els nostres castells sobre el total, comprovareu que els resultats són molt satisfactoris. Fixeu-vos-hi:

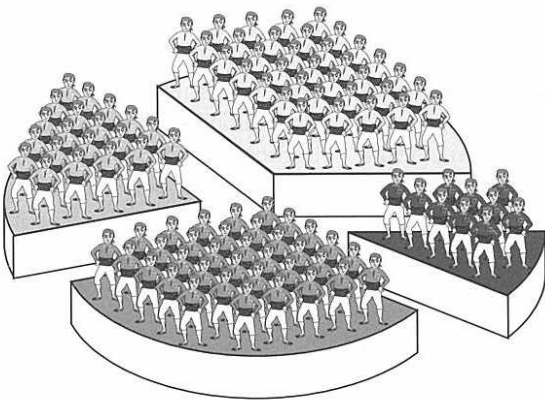
Castells de gamma extra

Descarregats: 42 (100%). Casteller de Vilafranca: 25 (60%).

Carregats: 40 (100%). Castellers de Vilafranca: 14 (35%).

Total: 82 (100%). Castellers de Vilafranca: 39 (48%).

Castells de gamma extra carregats

Minyons de Terrassa: 14 (35%)

Vella de Valls: 8 (20%)

Joves de Valls: 4 (10%)

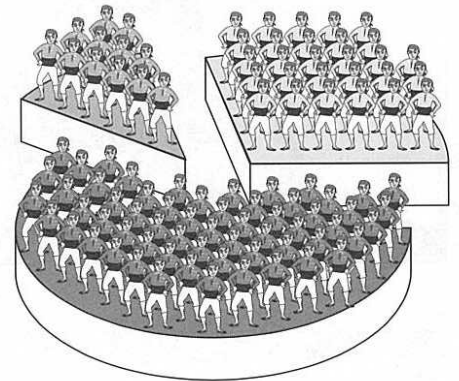
Castellers de Vilafranca: 14 (35%)

Castells de gamma extra descarregats

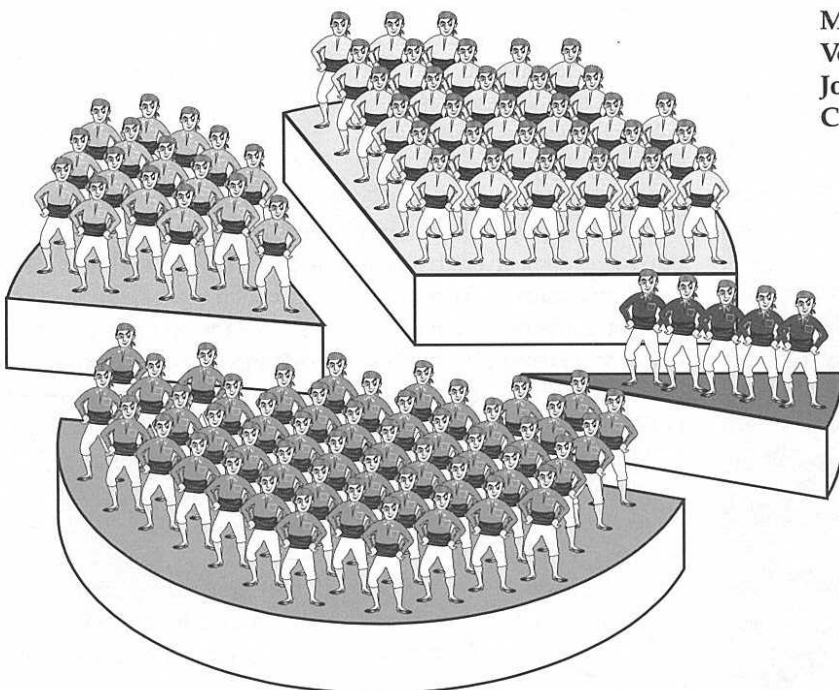
Minyons de Terrassa: 12 (28%)

Vella de Valls: 5 (12%)

Castellers de Vilafranca: 25 (60%)

Tots els castells de gamma extra

Minyons de Terrassa: 26 (31%)

Vella de Valls: 13 (16%)

Joves de Valls: 4 (5%)

Castellers de Vilafranca: 39 (48%)

A la pinya del castell de gamma extra, el 47% de camises són de color verd. Aquesta «majoria absoluta» encara és més aclaparadora si només tenim en compte els castells extras que s'han descarregat: de cada deu castells de gamma extra que es descarreguen a plaça, sis són dels Castellers de Vilafranca (un 60%). Ningú no pot posar en dubte, doncs, que som la millor colla a l'hora de plantar les construccions més importants que s'han vist en les últimes temporades.

Els Castellers de Vilafranca i la Bisbal del Penedès

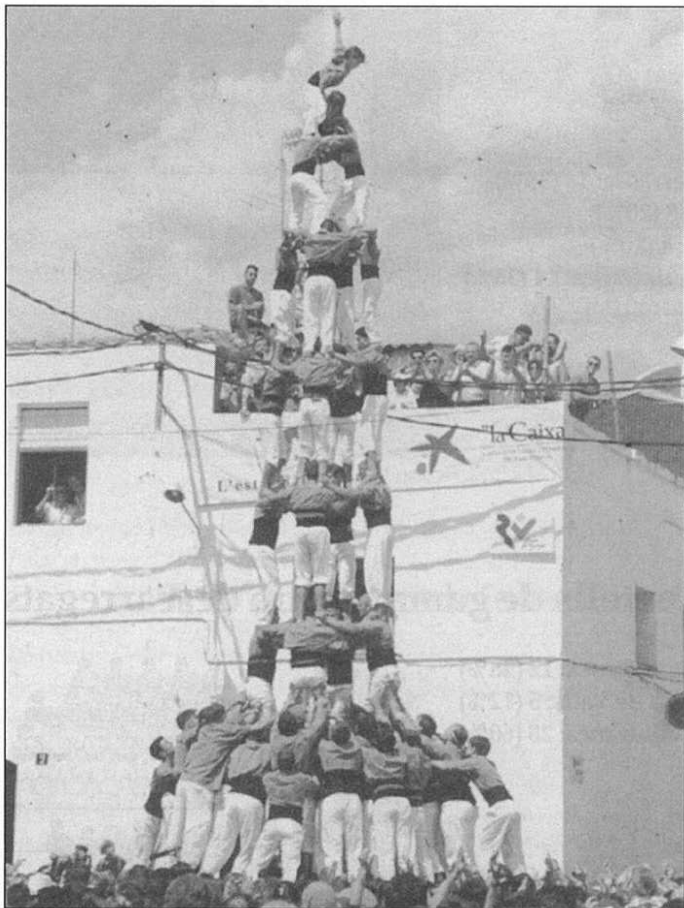

Foto: Arxiu Castellers de Vilafranca

Primer quatre de nou amb folre descarregat a la Bisbal, el 1994.

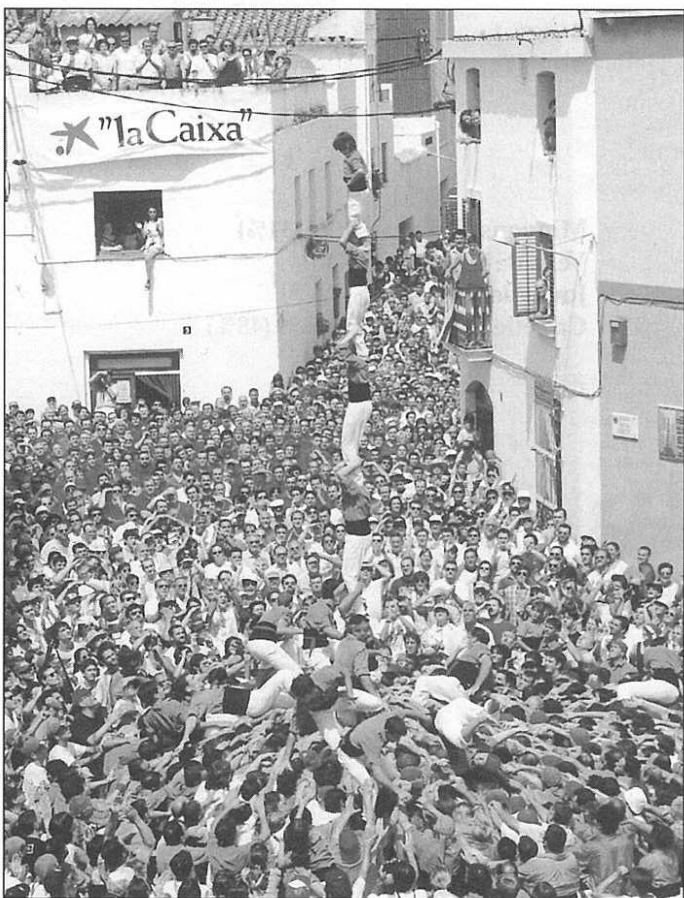

Foto: Josep M. Petrus

Primer quatre de vuit amb l'agulla descarregat a la Bisbal, el 1996.

A la vila de la Bisbal del Penedès, que veu plantar castells des d'un llunyà 1877, parlar dels Castellers de Vilafranca és parlar d'una colla amiga que ve a fer castells per la nostra entranyable diada de la Mare de Déu d'Agost, és parlar de la colla guanyadora del Concurs de Tarragona dels anys 1972, 1996 i 1998, en definitiva, és parlar de la colla que té una gamma de castells esfereïdora que l'ha situat en una posició capdavantera dintre del panorama casteller actual.

Així mateix, els Castellers de Vilafranca en aquesta segona època d'or dels castells han estat els primers a carregar i descarregar el pilar de vuit amb folre i manilles (1995, 1997) i el quatre de nou amb folre i l'agulla al mig (1995, 1996); a descarregar el quatre de vuit amb l'agulla al mig (1995), i a carregar el tres de deu amb folre i manilles (1998) i la torre de vuit sense folre (1999).

La relació dels Castellers de Vilafranca amb la vila de la Bisbal del Penedès arranxa el 1972, en què vingueren a actuar; per primer cop, a la plaça de Sant Jordi, i al llarg d'aquests anys, quatre dels seus caps de colla l'han dirigit a la Bisbal: Lluís Giménez a les temporades 1972 i 1973; Gabriel Martínez, *Gabi*, l'any 1974; Carles Domènech, *Mènec*, els anys 1979, 1980, 1992, 1993 i 1994, i Francesc Moreno, *Melilla*, des del 1995 fins a l'any passat.

Amés, cal tenir present -i a la Bisbal del Penedès es recorda amb orgull i agraïment- que els Castellers de Vilafranca, en el context de la història de la plaça bisbalenca, han carregat per primera vegada la torre de vuit amb folre (1979) i han descarregat, també per primer cop, el quatre de nou amb folre (1994), el quatre de vuit amb l'agulla al mig (1996), el pilar de set amb folre (1996) i la torre de nou amb folre i manilles (1999). En les dues primeres construccions, el cap de colla fou en Carles Domènech i en les restants en Francesc Moreno, *Melilla*. Aquest carismàtic cap de colla s'estrenà com a tal el 21 de gener de 1995 a la Bisbal, en el decurs d'una diada organitzada per col·locar,

a la façana de la Societat, una placa commemorativa del primer quatre de nou folrat.

No deixa de ser curiós que els Castellers de Vilafranca enlairaressin el primer folre mai vist a la Bisbal del Penedès (1979) i que, després de vint anys, fossin ells mateixos els que aixequessin les primeres manilles. La consecució de la torre de nou amb folre i manilles, en la darrera diada de la Mare de Déu d'Agost, és un fet transcendental per a la història castellera de la Bisbal del Penedès, ja que així aquesta plaça castellera entra de ple dret dintre del reduït nombre de places de castells de nou de gamma extra, i aquest fet, per a un bisbalenc, comporta una sensació i un sentiment d'orgull indescriptible. S'ha de ser afeccionat bisbalenc per copsar les sensacions que aquell 15 d'agost passat sentiren dins del cor; ja que els hereus de sis generacions veien el que els seus avantpassats no havien pogut contemplar mai. Era la primera vegada que els afeccionats bisbalencs feien pinya, de forma massiva, al voltant d'una colla per ajudar a plantar un somni; per poder tocar el cel amb les mans.

Com he dit abans, la Bisbal del Penedès veu enlairar-se castells des de l'any 1877 i sempre s'ha distingit per la seva fidelitat al fet casteller. Al llarg de tots aquests anys, totes les colles punteres de cada període històric han actuat a la plaça bisbalenca i han fet que la diada de la Mare de Déu d'Agost sigui una referència obligada al llarg de la temporada castellera. Així mateix, en diferents anys de finals del segle XIX i el primer terç de l'actual, hi han actuat colles de xiquets bisbalenques. De la nòmina de castellers bisbalencs, molts d'ells anònims -però no per això menys importants- en citaré uns quants: Venanci Canyelles Ilari, Abdó Saumoy Vallès, Miquel Miró Solé, Joan Guasch Junqué, Salvador de Cal Pau Tordà, Jaume Miró, Josep Guasch, etc.

De tot el que he exposat anteriorment, deduïm que la Bisbal ha donat, al llarg de la història, grans castellers, tots ells castellers del tronc, però des de l'any passat, ja

La consecució de la torre de nou amb folre i manilles, en la darrera diada de la Mare de Déu d'Agost, és un fet transcendental per a la història castellera de la Bisbal del Penedès, ja que així aquesta plaça castellera entra de ple dret dintre del reduït nombre de places de castells de nou de gamma extra.

podem gaudir d'un casteller enxaneta de castells de nou. El mes d'agost passat, a l'Arboç del Penedès, l'Oriol Borredà Cassà (que va néixer a la Bisbal del Penedès el 3 de març de 1991) va fer l'aleta del quatre de nou folrat que hi van carregar els Castellers de Vilafranca. D'aquesta manera, l'Oriol es convertia en el primer i únic bisbalenc que coronava un castell de nou pisos al llarg de tota la història dels castells. Aquest nen de nou anys, que a mitja temporada passada va ingressar en els Castellers de Vilafranca, ens ha donat la satisfacció de l'any, ja que s'ha complert un bell somni bisbalenc: veure un enxaneta bisbalenc en una colla puntera plantant grans castells.

Per últim, cal agrir als Castellers de Vilafranca totes les alegries que han donat a l'afecció bisbalenca i esperar que en properes temporades segueixin pel mateix camí d'anar pujant el sostre casteller de la plaça de la Bisbal del Penedès.

Salvador Ferré i Miró

Recull d'actuacions dels Castellers de Vilafranca a la Bisbal del Penedès

Data	Castells fets	Cap de colla
15.08.1972	iP6, 2/7, 4/8, P6c, 4/7a, 2P5	Lluís Gimenez
15.08.1973	4/8, 2/7c, i 2/7, P5	Lluís Gimenez
15.08.1974	4/8, 2/7, 3/7s, i 3/8, P5	Gabriel Martínez, Gabi
15.08.1979	i 2/8f, 2/8fc, i 4/8, 3/7s, P5	Carles Domènech, Mènec
15.08.1980	2/7, 4/8c, i 3/7s, 3/7, P5sg	Carles Domènech, Mènec
15.08.1992	4/8c, i 3/8, 5/7, 2/7, P5	Carles Domènech, Mènec
15.08.1993	4/8, 3/8, i 2/8f, 2/7, 2P5	Carles Domènech, Mènec
15.08.1994	4/9f, 3/8c, 2/7, 2P5	Carles Domènech, Mènec
21.01.1995	4/7a	Francesc Moreno, Melilla
15.08.1995	2/8f, 4/9f, 3/8, i P7, P5g	Francesc Moreno, Melilla
15.08.1996	4/8a, 4/9fc, 2/8f, P7f	Francesc Moreno, Melilla
25.01.1997	3/7, P5g	Francesc Moreno, Melilla
15.08.1997	i 3/9f, 4/8a, 2/8f, i 4/9f, 3/8, P7f	Francesc Moreno, Melilla
15.08.1998	4/9f, 3/9f, 4/8a, 2P5	Francesc Moreno, Melilla
15.08.1999	3/9f, 2/9fm, i 4/9f, 4/8 a, P7f	Francesc Moreno, Melilla
1.04.2000	P5	Francesc Moreno, Melilla

Primer pilar de set amb folre descarregat a la Bisbal, el 1996.

Primera torre de nou amb folre i manilles descarregada a la Bisbal, el 1999.

Foto: Josep M. Paretas

Les torres són nostres!

Foto: Felix Miró

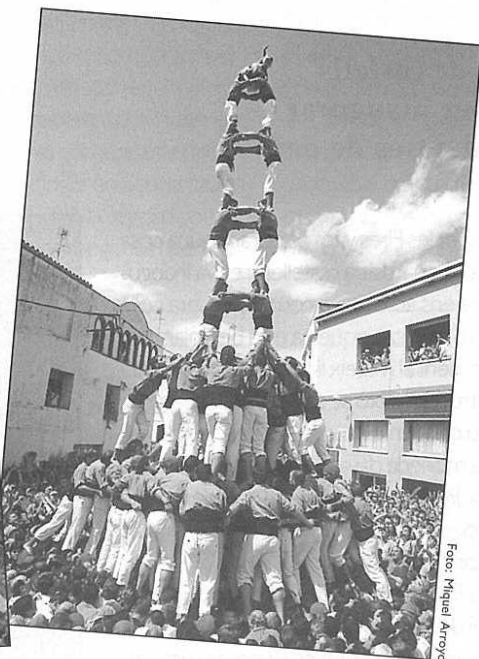

Foto: Miquel Arroyo

...i el pilar de vuit, també!

Foto: Miquel Arroyo

Foto: Felix Miró

Foto: Pau Azeiteiro

...i el quatre de nou amb l'agulla...

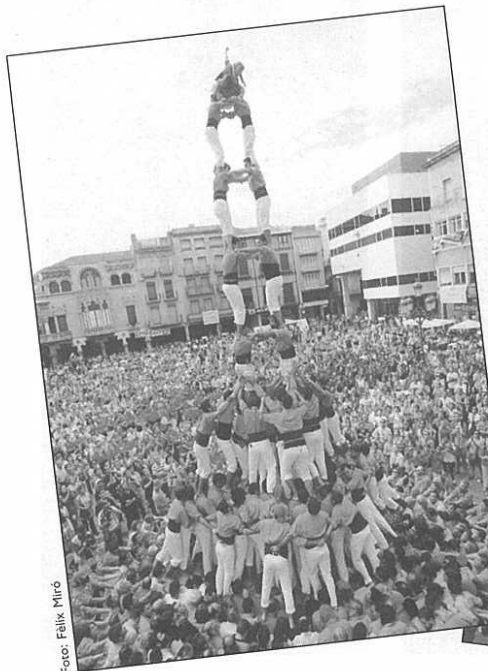

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Foto: Felix Miró

Bateig dels Nyerros de la Plana. Ens vam desplaçar a la cruïlla de l'Esperança, situada a la població de Gurb, per ser presents al bateig de la nova colla castellera de la comarca d'Osona: els Nyerros de la Plana. També van ser-hi presents els Castellers de Barcelona, colla que els apadrinava. Així, doncs, l'actuació va ser de tres de set, quatre de set amb l'agulla, cinc de set i pilar de cinc. (*Presentació dels Nyerros de la Plana, cruïlla de l'Esperança, Gurb, 14 de març*).

Primer castell de vuit. A Lleida, hi vam fer el primer castell de vuit de la temporada. Amb motiu del 25 aniversari del Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil, vam fer els següents castells: pilar de quatre caminant d'entrada a plaça, cinc de set, quatre de vuit i tres de set, tots descarregats. Per finalitzar l'actuació, i escalfant ja els motors pilaners, vam descarregar el pilar de sis. (*25è aniversari del Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil, Lleida, 28 de març*).

Castells davant de les pubilles de Navàs. Un cop fet un pilar de cinc davant l'Ajuntament -on, per cert, hi havia la pubilla o les pubilles del poble-, vam actuar a la Rambla del poble de Navàs, al costat d'una xurreria que segur que va servir perquè després molts fessin el pisolabis. L'actuació va anar així: un cinc de set, un quatre de set amb l'agulla, del qual havíem fet un intent desmuntat, un tres de set i per finalitzar vam carregar el pilar de sis. (*Navàs, 18 d'abril*).

Sant Jordi mata l'aranya... i ens fot el tres de vuit per terra

Sant Jordi no ens va portar gaire sort en l'actuació que iniciava "oficialment" la temporada per a moltes colles. Compartint plaça amb Minyons i Bordegassos, a Vilanova, vam fer-hi l'actuació següent: intent de tres de vuit, intent de cinc de set, cinc de set descarregat, dos intents de quatre de vuit amb l'agulla, tres de set descarregat i pilar de cinc de comiat. En fi, una sortida que va servir per veure que, per continuar sent els millors, s'havia de treballar molt. (*Aniversari dels Bordegassos de Vilanova, plaça de la Vila, Vilanova, 25 d'abril*).

Actuació de castells de vuit per inaugurar la placa del tres de deu

Aquest any per les Fires vam celebrar alguna cosa més que la tradicional diada castellera: es va inaugurar la placa que ens acreditava com la primera colla de deu i, com a novetat, aquesta està ben plantada a terra, exactament al mateix lloc on s'havia descarregat tal construcció. Això se sap perquè, abans de muntar el peu del primer castell de deu, els baixos van deixar una moneda clavada a terra -ben bé emulant el mateix Polzet- per poder recordar així el moment històric i el lloc exacte on es va aixecar la majestuosa construcció.

Pel que fa a l'actuació de Fires, cal dir que, tot i que a principi de temporada pretenia uns reptes molt alts, a l'hora de la veritat es va posar seny i es va portar a terme una excel·lent actuació de vuit, descarregant el tres de vuit, el quatre de vuit amb l'agulla i una esvelta torre de set. Per acabar l'actuació, que també va comptar amb els Xicots, vam descarregar el primer pilar de set folrat de la temporada. (*Fires de Maig, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 16 de maig*).

Fotos: Felix Miró

Castells una mica esbojarrats

Ens vam desplaçar a Sant Boi amb molt bones intencions, tal com havia passat quinze dies abans, per les Fires, però l'actuació no va començar amb gaire bon peu ja que vam fer un intent de quatre de vuit amb l'agulla i un intent desmuntat de torre de set. A mesura que passava la jornada, però, les sensacions van anar millorant. Així, vam acabar descarregant la torre de set i el tres de vuit, i vam carregar el quatre de vuit amb l'agulla. Dos pilars de cinc simultanis van cloure una exhibició un xic irregular. (*Sant Boi de Llobregat, 30 de maig*).

Foto: Felix Miró

Grans castells de vuit

A la plaça de l'Ajuntament, i juntament amb la colla Vella dels Xiquets de Valls, vam completar una gran actuació de vuit pisos. Per començar la diada, vam descarregar un tres de vuit, superant definitivament així el mal començament que havíem tingut en aquest castell a Vilanova. A la segona ronda, vam descarregar sense pro-

blemes la torre de vuit amb folre, que va anar seguida d'un esplèndid quatre de vuit amb l'agulla al mig. A la ronda de pilars, i per arrodonir una gran actuació de vuit, vam descarregar el pilar de set folrat i vam portar un pilar de cinc al balcó de l'Ajuntament. (*Festa Major, la Selva del Camp, 6 de juny*).

Una sortida per fer colla

D'això se'n diu un dia -i perdoneu l'expressió- "de collons"! Si m'ho arriben a dir abans, me'n vaig cada any als Sanfermines de Pamplona. Va ser d'aquelles sortides que fan colla: toros per aquí, toros per allà, i un munió d'animalots corrent amunt i avall esquivant les banyes d'aquests ferotges animals. Ara bé, s'ha de dir que hi va haver més d'un ensurt, i algun pantaló estripat, però va valer la pena desplaçar-se fins a Sobradíel (Saragossa) per actuar-hi i rebre la gran acollida d'aquest petit poble. Pel que fa als castells, durant la cercavila vam fer una torre de sis, un pilar de cinc i un pilar de quatre caminant; i a la plaça vam descarregar un tres de set, un quatre de set amb l'agulla, un cinc de set i dos pilars de cinc. Una sortida d'aquelles que "fan colla". (*Sobradíel, 12 de juny*).

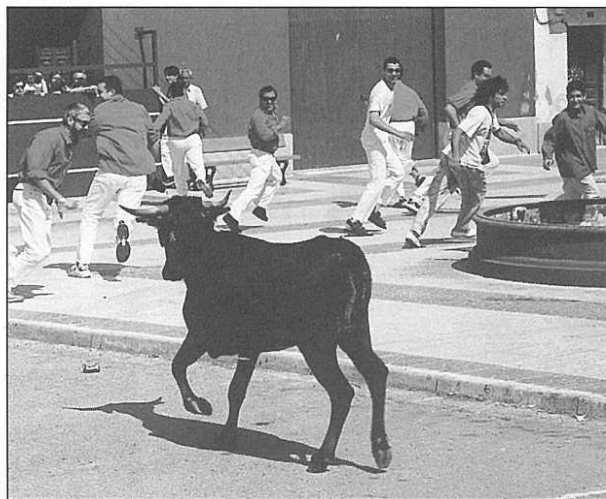

Foto: Josep M. Figueras

Castells cargats i descar-gats. En una plaça molt acollidora i d'aquelles que tenen un *speaker* al balcó que retransmet l'actuació, i actuant junt amb els Capgrossos de Mataró i els Xics de Granollers, vam descarregar sense problemes el cinc de set, el quatre de vuit, el quatre de set amb l'agulla i el pilar de sis final. Tots *cargats* i *descargats*, segons el bon home del micròfon. (*Festa Major, Vilassar de Dalt, 1 de maig*).

Inauguració de l'exposició «Els Castells d'una Plaça». Un pilar de cinc aixecat davant de la capella de Sant Joan va servir per inaugurar l'exposició «Els Castells d'una Plaça», feta per Jaume Grau, que repassa els millors castells que s'han vist a la plaça de la Vila en els últims dos segles. (*Plaça de la Vila, Vilafraça del Penedès, 8 de maig*).

Sisè aniversari dels Castellers de Sants. Amb motiu de la celebració del sisè aniversari dels Castellers de Sants, vam actuar en aquest barri barceloní. Va ser una actuació per posar a punt altres castells, sobretot per a la diada de les Fires de Maig que s'acostava. En aquesta ocasió repetírem la mateixa actuació de la setmana anterior: cinc de set, quatre de vuit i quatre de set amb l'agulla descarregats, per acabar amb la flor final de l'espadat de sis pisos. Així vam demostrar una vegada més el mestratge dels verds. (*Aniversari dels Castellers de Sants, plaça de Bonet i Muixí, Barcelona, 9 de maig*).

Foto: Felix Miró

Pilar de cinc solidari.

Un dia abans de l'actuació de les Fires de Maig, i en una Vilafranca tota engalanada per la mostra de productes que ofereix aquest certamen firal, es va dur a terme una cursa de marató solidària. Així, nosaltres també hi vam fer acte de presència i hi vam plantar un solidari pilar de cinc. (*Marató solidària, Vilafranca del Penedès, 15 de maig*).

Un altre monument casteller.

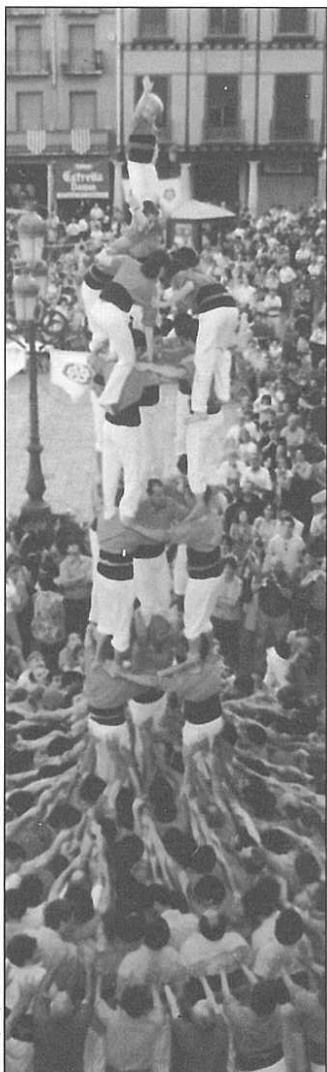
A Tarragona ens van convidar per inaugurar un monument casteller a la Rambla Nova, és a dir a l'avinguda Imperial Tàrraco amunt. Hi vam plantar un altre pilar de cinc. El monument representa un quatre de vuit: el pare dels castells, que en podríem dir. (*Inauguració del monument al quatre de vuit, Rambla Nova, Tarragona, 29 de maig*).

XVIII Torneig de l'Anxaneta.

Com cada any pel torneig d'hoquei base de l'Anxaneta vam anar a la zona esportiva per fer-hi una actuació de set, ja que a dins del pavelló d'hoquei no n'hi caben de més grans. En aquesta ocasió vam bastir un pilar de cinc d'entrada, acompanyat d'un tres de set, una torre de sis i un quatre de set descarregats. Per acabar vam descarregar simultàniament dos pilars de cinc. (*Torneig de l'Anxaneta, pavelló d'hoquei, Vilafranca del Penedès, 5 de juny*).

Amunt i avall per Port Aventura.

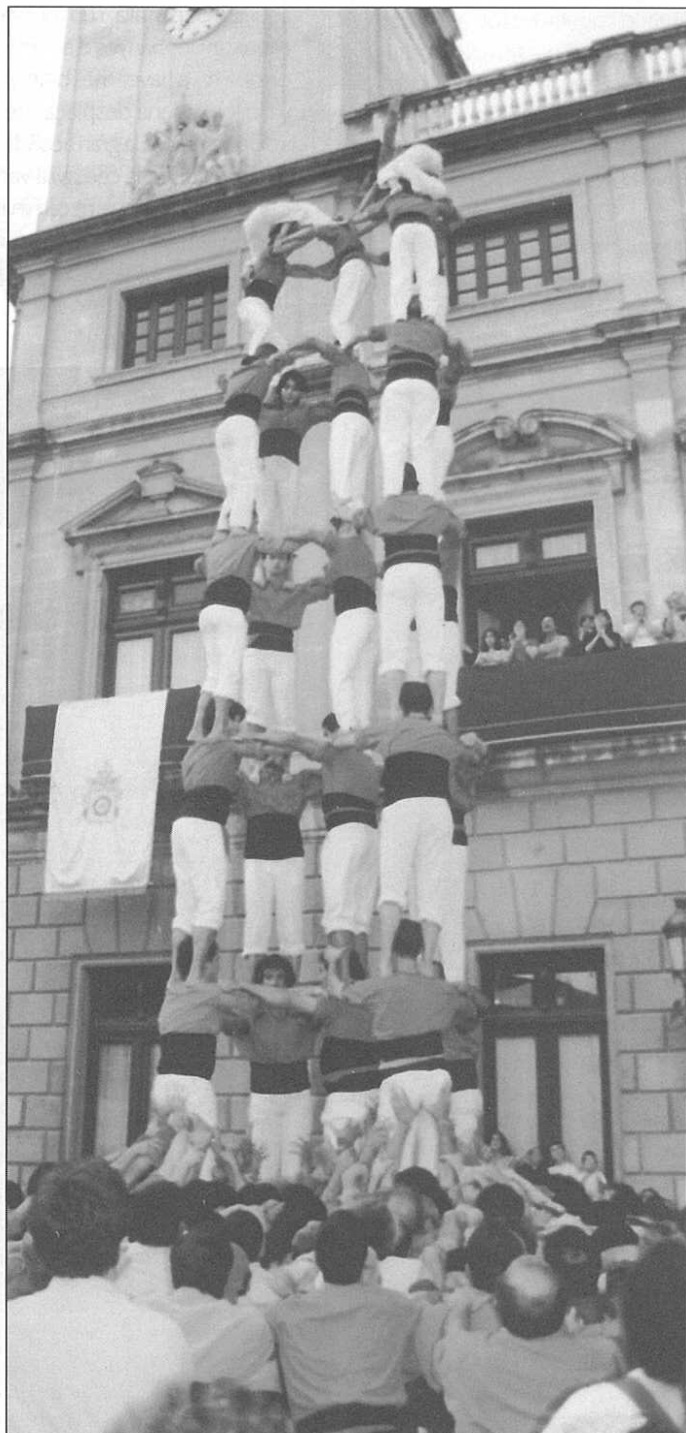
En una sortida de les que se'n diuen de costellada i calça curta, la colla es va desplaçar a les comarques tarragonines. El dia va servir, doncs, per disfrutar de valent pujant i baixant per totes les atraccions del parc temàtic: el Dragon kan, l'Estampida, el Tutuki Splash... I després d'un dia cansat de caminar i caminar, ens vam retrobar a l'àrea de la Mediterrània per fer-hi una actuació contemplada pels visitants d'aquest parc temàtic. Parlant ja de la nostra feina, vam bastir amb rigor una torre de set, un tres de set i un quatre de set, per finalitzar amb un vano de cinc. (*Port Aventura, 27 de juny*).

Fotos: Josep M. Petrus

Catedral de color verd per la Festa Major de Reus

Amb pocs efectius -com malauradament és habitual al mes de juny-, ens vam desplaçar a la capital del Baix Camp per fer-hi l'exhibició de Festa Major i començar a preparar les actuacions de nou, que ja les teníem a la vista. Així, amb un folre molt reduït, en primera ronda vam bastir una torre de vuit, seguida de la primera catedral de color verd de l'any 99 i d'un nou quatre de vuit amb l'agulla, tot descarregat. Però la sort que ens havia acompanyat a la plaça del Mercadal en altres ocasions -com en el primer espadat de set descarregat en la història de la colla verda- no ens va fer costat aquell dia i, en la ronda de pilars, vam intentar un pilar de set folrat que va caure a punt de coronar-se. Per acabar vam aixecar dos pilars de cinc simultanis. (*Festa Major, plaça del Mercadal, Reus, 26 de juny*).

Quatre de vuit «a les fosques»

En una actuació que anualment marca el començament de l'estiu, tot i que això no fa moure gaires castellers de la colla, la festa del barri de Sant Julià va permetre de fer un altre castell de vuit. L'actuació va comptar amb les dues colles castelleres de Vilafranca i, com és habitual, es va dur a terme dissabte al vespre, gairebé a les fosques. D'entrada, hi vam descarregar un quatre de vuit i, tot seguit, hi vam intentar una de torre de vuit amb folre. A la ronda de repetició vam bastir la torre de set sense cap mena de dificultat. A la tercera ronda vam descarregar el cinc de set i vam acabar amb dos pilars de cinc aixecats simultàniament. *(Festa del barri de Sant Julià, plaça de la Sardana, Vilafranca del Penedès, 3 de juliol).*

Cinc de vuit a la «graella» dels Monjos

A la plaça de Pau Casals – ja ho sabem- sempre hi cau un bat de sol que espanta i, per tant, hi fa molta, però molta calor. En les condicions habituals, i junt a la colla Vella –que després d'uns anys tornava a la plaça dels Monjos- vam completar una irregular exhibició de castells de vuit. Per començar, una torre de vuit folrada, seguida d'un intent desmuntat de cinc de vuit, que posà en evidència que aquest és un castell que ens costa molt de fer –o que les festes majors porten ressaca-. A la ronda de repetició, però, el vam poder carregar. A l'última ronda vam descarregar un quatre de vuit, després de fer un intent de quatre de vuit amb l'agulla. Per acabar vam fer dos pilars de cinc alhora. *(Festa Major dels Monjos, plaça de Pau Casals, Santa Margarida i els Monjos, 18 de juliol).*

Foto: Josep M. Pèrus

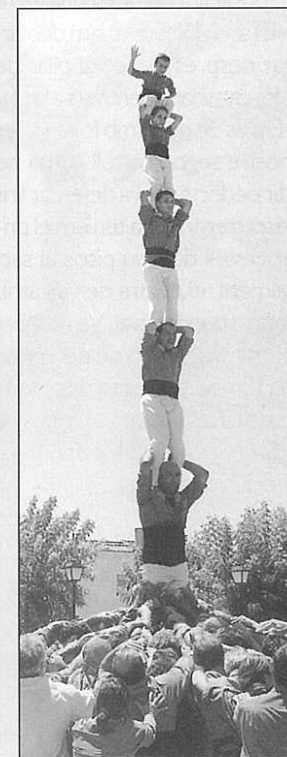

Foto: Josep M. Pèrus

Foto: Felix Miró

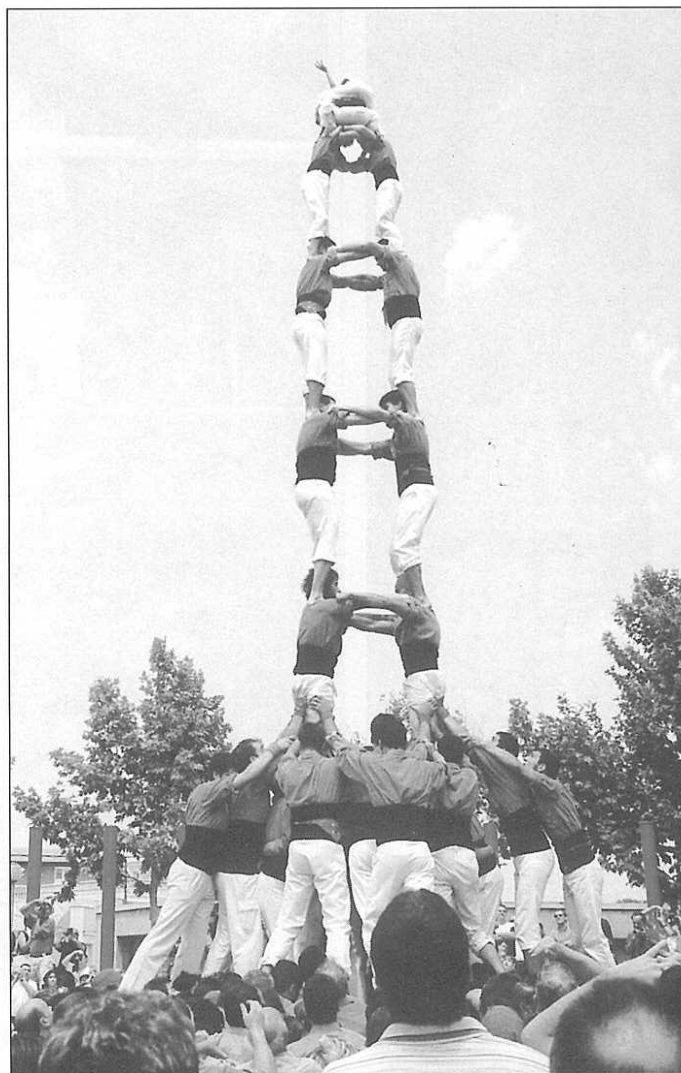

Foto: Josep M. Pèrus

Pilar de sis amb cares noves. En un dia assolellat i després de fer un passeig pel Firamercat 99 i observar que els objectes que s'hi exposaven no eren gaire més antics que la tradició castellera, ens vam desplaçar a la plaça de terra, davant d'un moviment de gent causat per la fira. Hi vam plantar un cinc de set, un quatre de vuit i un quatre de set amb l'agulla. Com a pilar vam carregar un pilar de sis en què el Tonet debutava a terços. *(Festa Major, Sant Pere Molanta, 4 de juliol).*

Castells per a executius. Durant la inauguració de la nova planta al polígon dels Monjos, i amb un munt de directius de la fàbrica d'accessoris per als automòbils envoltant els castells, vam fer un quatre de sis net, un tres de sis net i una torre de sis, a més d'un pilar de cinc. *(Inauguració de la planta de Calsònic, polígon de Santa Margarida i els Monjos, 12 de juliol).*

El que s'ha de fer perquè et regalin un xandall! En una gala en què tothom anava a buscar uns xandalls que havien promès –i que arribaren amb uns quants mesos de retard-, vam fer-hi una breu actuació: un quatre de sis amb l'agulla net, un tres de set i un quatre de set amb l'agulla, tot descarregat. *(Gala Nike, Teatre Nacional de Catalunya, Barcelona, 19 de juliol).*

Tornen els castells de nou

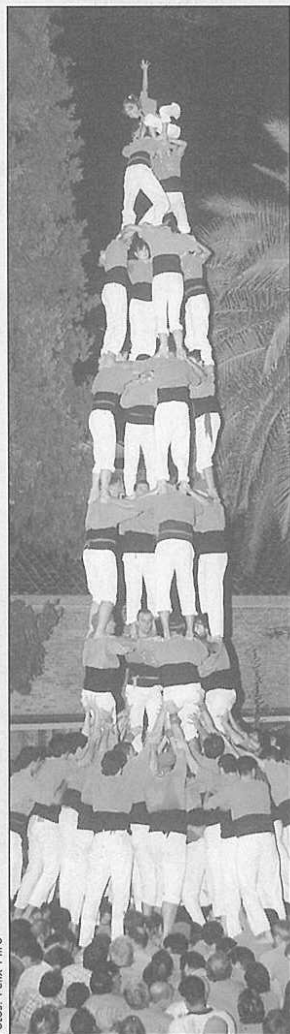
A començament de temporada s'havia avançat que volíem fer castells de nou molt abans, però les circumstàncies van obligar a estrenar aquestes grans construccions a la mataronina plaça de Santa Anna. Al costat d'uns Capgrossos eufòrics, que van demostrar tenir-lo molt gros —el cap— descarregant el quatre de vuit, entossudint-se fins a carregar el tres de vuit i encara descarregar la torre de vuit folrada, els Castellers de Vilafranca vam posar fil a l'agulla d'una torre de vuit amb folre que vam descarregar després de fer el pilar de quatre caminant d'entrada a la plaça. El tres de nou amb folre va ser el nostre segon castell i, tot i no sortir perfecte, es va defensar fins a descarregar-lo. Ja teníem el primer castell de nou pisos al sac. Finalment, el quatre de vuit amb l'agulla va quedar favat. Vam acabar la primera actuació de nou pisos de la temporada amb dos espadats de cinc simultanis. (*Festes de les Santes, plaça de Santa Anna, Mataró, 25 de juliol*).

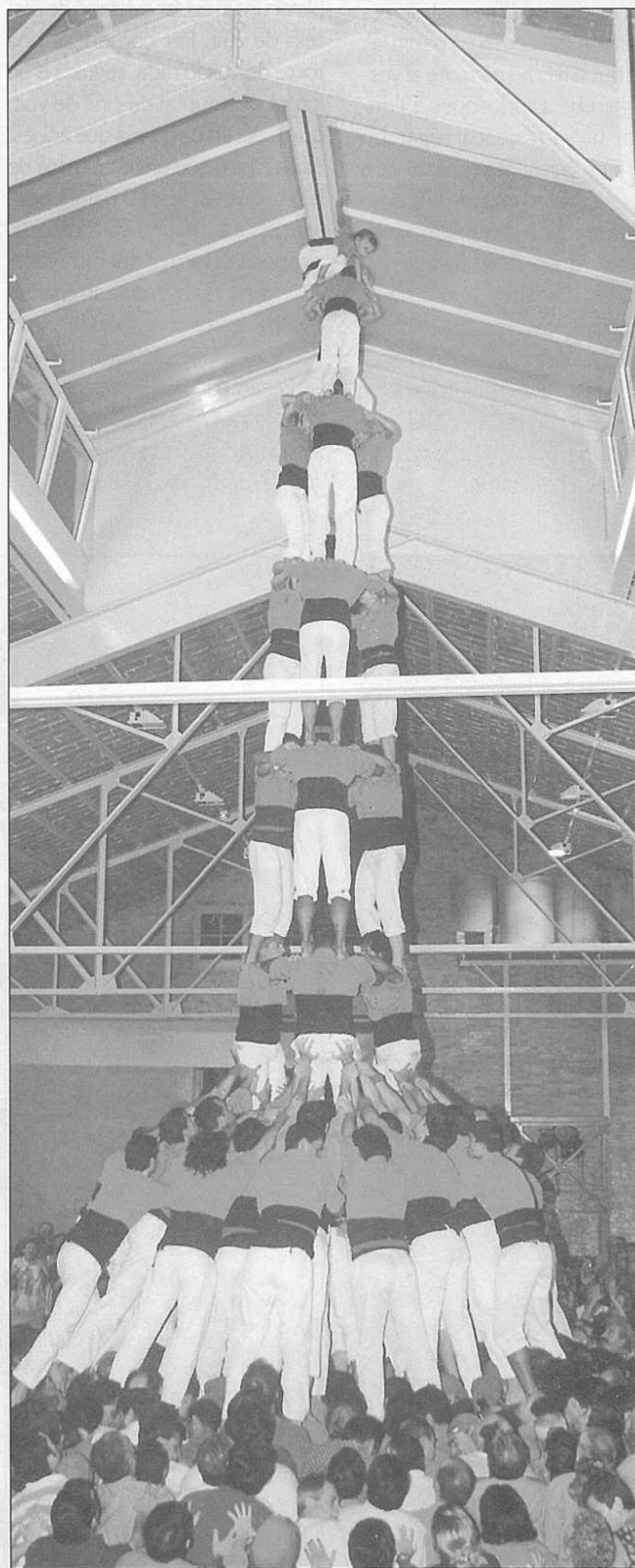
Foto: Miquel Arroyo

A la nau hi cap un castell de nou

Després d'uns mesos de treball, es va inaugurar la nau del costat del pati de Cal Figarot. A l'hora habitual de l'assaig del divendres, es va fer la inauguració oficial de l'ampliació del local. Primer hi va haver els parlaments de rigor i, quan ningú no va tenir més ganes de xerrar, vam voler comprovar si al bell mig de la nau hi caben castells de nou. Vam tirar un tres folrat que, un cop carregat i amb els sisens baixant, va cedir. L'experiment, però, havia tingut èxit: la nau pot acollir un castell de nou. Com que havíem passat una calor insuportable a l'interior de la nau, l'exhibició va continuar a la fresca amb una torre de vuit folrada i un quatre de nou que va caure un cop els sisens ja eren fora del castell. Tanmateix, era el primer quatre de nou amb folre que feiem durant l'any. (*Inauguració de la nau de Cal Figarot, Cal Figarot, Vilafranca del Penedès, 30 de juliol*).

Fotos: Félix Miró

La primera torre de nou a Vilanova

Com ja és habitual a la vila mariner, la diada casteller de Festa Major estava programada a la tarda. I com també és habitual a moltes places, la puntualitat no sembla formar part del món casteller. A Vilanova tampoc. Malgrat tot, l'ambient era casteller; es respiraven castells. Tres colles de les grans es trobaven a la plaça de la Vila, i els castells que havien anunciat durant la setmana feien preveure, un cop més, "la millor diada de Festa Major a Vilanova de tota la història". Efectivament, la Jove de Tarragona, els Castellers de Vilafranca i els Bordegassos de Vilanova van oferir una jornada inoblidable a l'afició.

Els Castellers de Vilafranca van completar una magnífica actuació de castells de nou, inèdita fins aquell dia a la capital del Garraf: tres i quatre de nou amb folre... i la torre de nou amb folre i manilles! Aquesta torre de nou, que es va enlairar majestuosa i que es va descarregar amb figuereta inclosa, va demostrar el gran domini que els Castellers tenim sobre els castells amb folre i

manilles. No cal dir que és la primera vegada que Vilanova veu un castell dels anomenats de gamma extra.

Per la seva banda, els Bordegassos van carregar per primera vegada un castell de nou, el tres, i la Jove de Tarragona va fer castells de vuit. Així, doncs, el cel vilanoví es va anar tornant lila, groc terrós i verd, per convertir la diada de Festa Major en la millor de la història a Vilanova. Va ser una diada en què el castell més "petit" (i ho escric entre cometes perquè no gosó titllar un quatre de vuit de "castell petit" ja que és tot un castell) va ser el carro gros.

A la ronda de pilars, es van poder veure dos dels millors pilars del moment: el dels Bordegassos i el de camisa verda (en aquesta ocasió, de sis). Són aquells pilars en què l'afició es coneix l'alineació de memòria, com la dels grans equips de futbol.

(Dedicat al Cisco Mallofrè, insigne casteller, que ha descarregat els millors castells del segle.)

Jordi Cairol, el bordegàs verd

Foto: Feliu Miró

La Bisbal estrena torre de nou

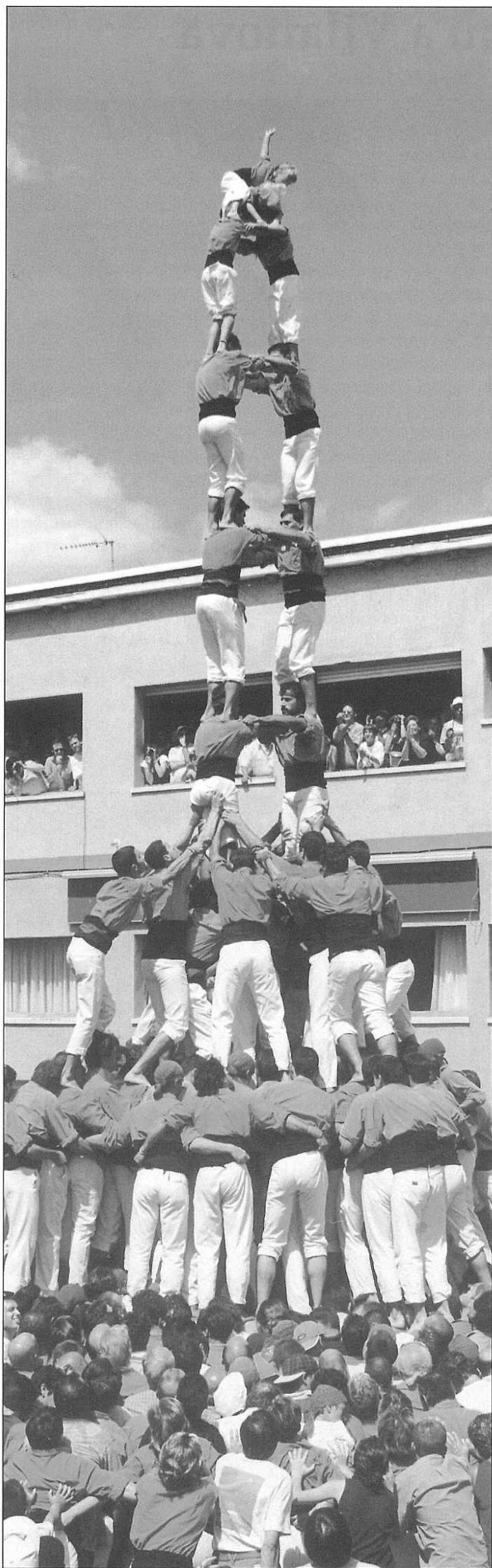
El repte de la diada de la Mare de Déu d'Agost era d'allò més estimul·lant: fer la torre de nou, la primera que es veuria en aquesta plaça on els castells són tan lloats i apreciats. També com en els últims anys, l'actuació a la plaça més castellerà sense colla pròpia va tenir a més la presència de les dues colles que, juntament amb nosaltres, desprenen més solera castellerà en tot el món casteller: la Vella i la Joves de Valls.

Enmig d'un ambient un xic crispat, motivat per algun mitjà de comunicació que buscava pactes de pinya allà on no existien, vam iniciar l'actuació amb un esvelt tres de nou que serviria per treure nervis i, després, vam descarregar la torre. Cal dir que la construcció es va dur a bon terme amb la generosa col·laboració de molts bisbalencs que, fent honor del renom de la plaça, es van abocar a fer-nos pinya. Una dada important va ser el fet que vam muntar un folre amb 12 persones menys respecte de la descarregada a Vilanova i amb 24 persones menys que la darrera que havíem descarregat durant l'any anterior, al concurs de Tarragona.

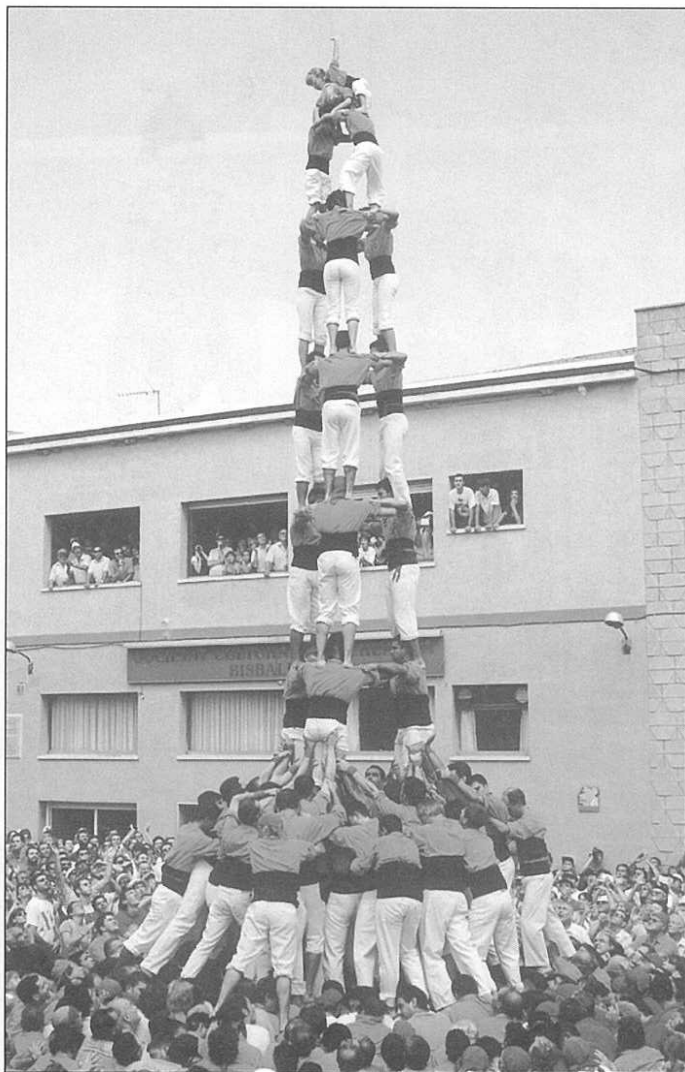
Un cop assolit el gran èxit, pel qual hem estat premiats en aquest mes d'abril del 2000 amb una placa que recordarà per sempre la nova gesta aconseguida en la diada bisbalenca, vam iniciar la tercera ronda tot ensopegant amb el quatre de nou. El castell va pujar un xic deformat i va cedir quan el menut Oriol de la Bisbal era apunt de fer història pel fet de ser el primer bisbalenc que corona un castell de nou. Vam finalitzar l'exhibició servint-nos de la nostra arma secreta: el pilar. Vam dur a terme un gran quatre de vuit amb l'agulla i vam descarregar de nou, després d'haver passat gairebé dos mesos sense fer-ho, un magnífic pilar de set.

L'actuació del 15 d'agost, doncs, va destacar per la torre de nou. A hores d'ara, la gent de la Bisbal ja desitja veure el quatre de nou amb l'agulla i el pilar de vuit; l'un o l'altre, o, per què no, tots dos.

David Miret

Fotos: Félix Miró

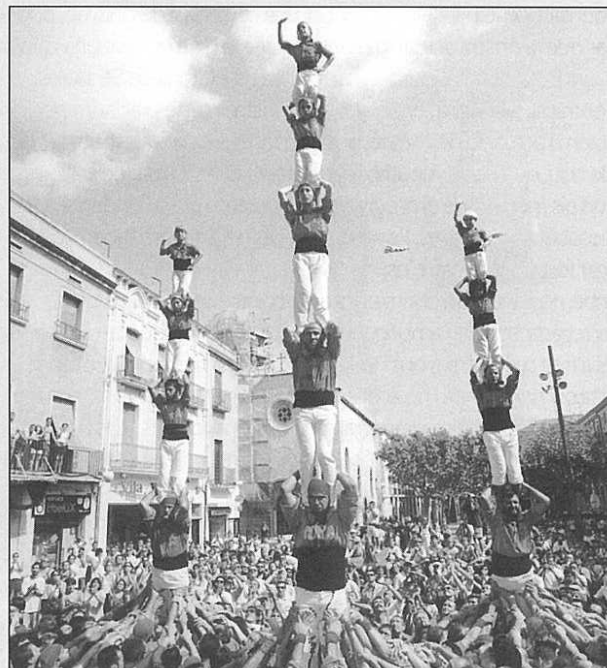
Un quatre de nou per sortir del pas

Després de sentir els versots dels diables i veure els balls de la Festa Major de l'Arboç, vam començar la diada castellera fent entrar a la plaça un pilar de quatre caminant. A continuació vam plantar un pilar de cinc de salutació -així ja es feia al segle XIX-. L'actuació es presentava interessant, però es va espaventar un xic quan uns dies abans vam patir un petit entrebanc que ens va impedir de completar tots els castells que hi havíem preparat. En primera ronda vam descarregar una esvelta torre de vuit amb folre; a la segona ronda vam encarar el quatre de nou amb folre que, un cop carregat, va fer lleinya, i a la tercera ronda vam descarregar sense problemes el quatre de vuit amb l'agulla. Com a cirereta final vam tornar a descarregar l'espadat de set folrat. (*Festa Major de l'Arboç, Carrer Major, l'Arboç del Penedès, 22 d'agost*).

Primer castell de nou fet a la Vigília

La vigília de Sant Fèlix, com és tradició, després de la tronada, el repic de campanes i la cercavila inicial, se celebra l'actuació castellera a la plaça de la Vila. Vam bastir una torre de vuit folrada, un quatre de vuit amb l'agulla i un tres de nou, el primer que es fa el dia 29 d'agost a la plaça més castellera. Si això era una actuació de preparació, què no podia passar per Sant Fèlix! Al final vam fer un vano de sis, és a dir, un pilar de sis acompanyat de dos pilars de cinc. (*Festa Major de Vilafranca, actuació de la Vigília, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 29 d'agost*).

Fotos: Miquel Arroyo

Fotos: Félix Miró

Mantinguem els nostres rivals

Una màxima d'Hérault de Séchelles, pensador il·lustrat de finals del XVIII i compromès amb la Revolució Francesa fins a perdre-hi el cap, diu: «*Mantinguem els nostres rivals entre l'esperança i la por*».

Perdoneu-me la pedanteria de començar per una cita, deu ser deformació professional, però quan la vaig llegir, casualment estava pensant en aquesta ressenya per a El Figarot, no me'n vaig poder estar d'associar aquest aforisme a l'ambient de competència i rivalitat casteller viscut en el darrer Sant Fèlix del mil nou-cents. Així, posant-hi una certa dosi de cinisme, podríem pensar que la nostra actuació es va portar a terme seguint una calculada estratègia treta de la maquiavèlica màxima de Hérault de Séchelles.

D'entrada, a la vigília, ensenyem les nostres cartes i aclarim posicions. Realitzem l'actuació de més alt nivell aconseguida fins aleshores el dia 29: tres de nou, quatre de vuit amb l'agulla, torre de vuit i pilar de sis. Excepte el pilar, un pis menys que el programa que portem per a l'endemà. Les nostres possibilitats són clares, les altres colles es neguitegen i saben que hauran de jugar fort si volen batre'ns.

Ambem a Sant Fèlix i obrim plaça amb la torre de nou amb folre i manilles: descarregada, senzilla i amb figuereta indosa. Mentre que la Joves es reserva, les altres colles, Minyons i Vella, gasten tot el que porten d'agosarat en aquesta primera ronda i no aconseguen el quatre de nou amb l'agulla. A la segona ronda seguim el programa i enlairem confiats -ens han posat les coses fàcils- aquest castell que és un dels nostres millors actius. Malauradament el quatre cau de manera sobtada i inesperada a l'entrada de sisens. Tot seguit, la Joves aposta fort i prova il·lusionada el cinc de nou, que no aconsegueix. Per la nostra part, en torn de repetició, lluny d'acovardir-nos per la caiguda anterior i fent ostentació de confiança en les nostres possibilitats, deixem tothom astorat enfrontant-nos al tres de deu. De fet, tractant-se de Sant Fèlix no podia ser d'altra manera. El castell s'encara amb ganes, es lliga folre i manilles però, esgarriat de mides, es perd amb l'entrada de setens. Aquests intents fallits permeten recuperar l'esperança a les altres colles i, sobretot, encoratja els vallencs de la Vella que defensen aferrissadament un polèmic cinc de nou que sols ells donaran per carregat. Vindrà a continuació un sòlid tres de nou que ens serveix per asserenar i temprar les forces per reblar l'actuació. Minyons i Joves rebaixen les pretensions i, amb castells de vuit, s'asseguren una digna actuació mentre que la Vella, ofuscada per una conjuntura que li sembla favorable per fer-se amb la diada, s'entossudeix a tornar a provar sense èxit el quatre de nou amb l'agulla. La jornada es decideix, i les pors i les esperances dels nostres rivals s'esvaeixen, amb el nostre darrer castell: el pilar de vuit amb folre i manilles, que descarreguem de manera superba i per segona vegada en el nostre historial.

Es dou així un Sant Fèlix en què no s'han assolit íntegrament els objectius inicialment previstos, però, tot i això, la diada ha permès revalidar l'hegemonia guanyada des de la Festa Major de 1995 i afegir una nova fita històrica en el nostre palmarès casteller: ser la primera colla que descarrega dos castells amb folre i manilles en una mateixa diada.

Precisament aquests dos castells són per a mi emblemàtics, tant per la significació que tenen en la història recent de la colla com, en l'aspecte personal, pels sentiments contraposats amb què els he viscut. En el cas de la torre de nou, vam obrir una via que altres s'encarregarien de tancar mentre que per a nosaltres cada vegada semblava més inaccessible. Aconseguir-la en la diada de Sant Fèlix de 1995 va permetre alliberar totes les energies que la colla atresorava però que, com si fos un malefici, no podia manifestar. L'endemà, diada de Sant Ramon, el pilar de vuit amb folre i manilles s'encarregaria de demostrar que l'encanteri s'havia desfet.

Ja per acabar, i posat a ser pedant, deixeu-me cloure amb una altra cita treta d'un article d'Antonio Gala publicat en el dominical de *El País*, del 21 de novembre de 1993. La lectura d'aquest article va reconfortar el meu llastimós estat anímic en un dia que estava ben afligit, i des de llavors he emprat aquesta màxima com a guia espiritual casteller. Deia així: «*l'sé per fi que allò que és possible acaba per aconseguir-se, i el que se somia acaba per fer-se realitat, si els qui ho desitgen ho desitgen amb fervor; i amb fervor ajuden el seu somni*».

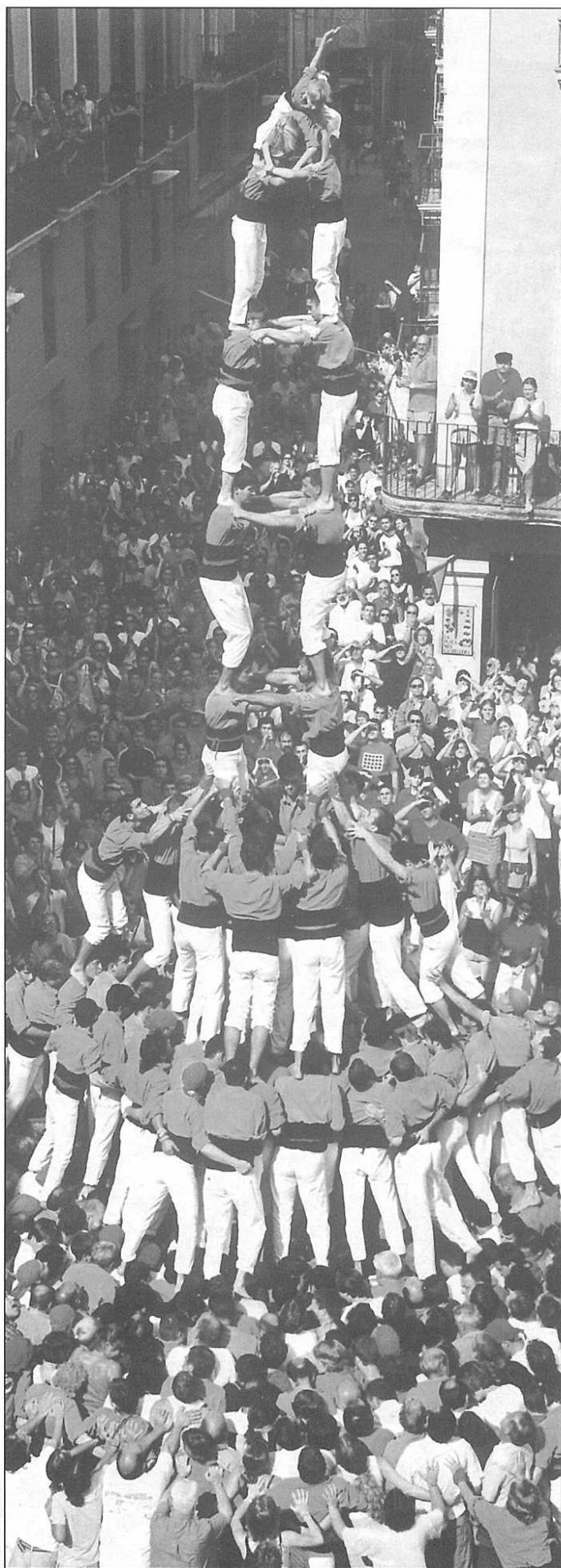
Josep Mestres

entre l'esperança i la por

Fotos: Félix Miró

Fotos: Pau Asensio

Els «amos» de la plaça

La tercera i última actuació de Festa Major ens va servir per anar pas a pas brodant cada una de les construccions i posar un brillant colofó a tres dies d'intensa activitat. Sens dubte, l'exhibició de Sant Ramon passarà a la història per diversos motius. Tant és així que la frase tòpica i típica que diu "per primera vegada a la història..." es pot repetir diverses vegades arran d'aquesta magistral actuació.

Passades les quatre de la tarda, i conscients que havíem de córrer si no ens volíem quedar pràcticament sols a plaça, començàvem a alçar el primer castell de la diada. De sortida vam optar pel castell insígnia; un dels valors més segurs que tots coneixem: la torre de nou amb folre i manilles. La torre, com en el dia anterior, es va descarregar amb una seguretat i destresa admirables. Era la quarta torre de nou de la temporada; totes quatre fetes just en un mes: l'agost —el dia 1, al barri marítim; el 15, a la Bisbal, i el 30 i el 31, a la més castellera—. És un fet insòlit dins el món dels castells, que serveix per demostrar la nostra fortalesa.

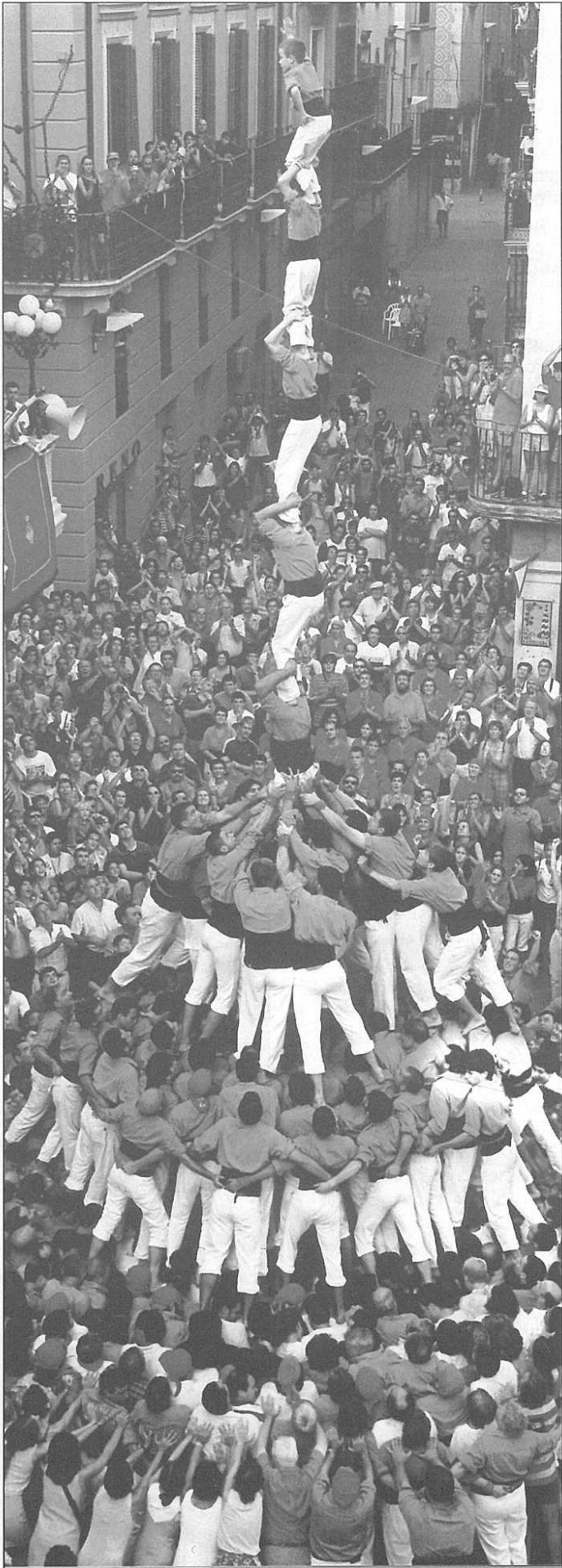
En la segona ronda es va apostar pel castell de cada dia: el tres de nou amb folre. Va ser un tres que es va resoldre a la perfecció i, de passada, ens va servir per anotar-nos un registre que passarà a la història pel fet de descarregar un tres de nou amb folre en cada una de les diades de Festa Major.

Per cloure les tres rondes regulars de castells vam continuar movent-nos pels castells de nou. En aquest cas l'escollit va ser el quatre de nou amb folre, un castell que en les setmanes anteriors ens havia donat més d'un ensurt —recordem la Bisbal i l'Arboç—, però que per Sant Ramon el vam tornar a descarregar, superant molt bé els petits problemes que van anar sorgint durant l'execució. Així vam tornar a agafar confiança en les estructures de quatre.

Arribats a la ronda de pilars, i com a conseqüència de la magistral actuació que portàvem a terme fins aleshores, era pràcticament obligat demostrar el nostre orgull i acomiadar la Festa Major del 99 plantant el mastodòntic pilar de vuit amb folre i manilles. Fou un espadat que es va descarregar amb autoritat. En vint-i-quatre hores mal comptades havíem descarregat els mateixos pilars de vuit que s'havien completat en tot el segle XX.

Amb els pilars de cinc de comiat, un d'ells portat al balcó des de l'enxaneta fins al segon, vam tancar una actuació que va anar avançant d'una manera àgil i que vam sentenciar en menys d'una hora i mitja. Probablement, aquesta ha estat l'hora i mitja més productiva, quantitativament parlant, de tota la història dels castells.

Joan Badell

Pilar de set a la Jonquera. Després de la ressaca de la Festa Major, vam desplaçar-nos a la Jonquera, allà dalt a l'Empordà. Hi anàvem un nombre reduït d'efectius a causa de la festa que ens prenem passada la Festa Major, o per la verema, que és l'activitat que ocupa més gent de la nostra colla. Per començar vam fer un pilar de quatre caminant i després vam completar una actuació de set, bastint el cinc, el quatre amb l'agulla i la torre, tots descarregats. Per acabar l'actuació vam descarregar el pilar de set folrat. (*La Jonquera, 12 de setembre*).

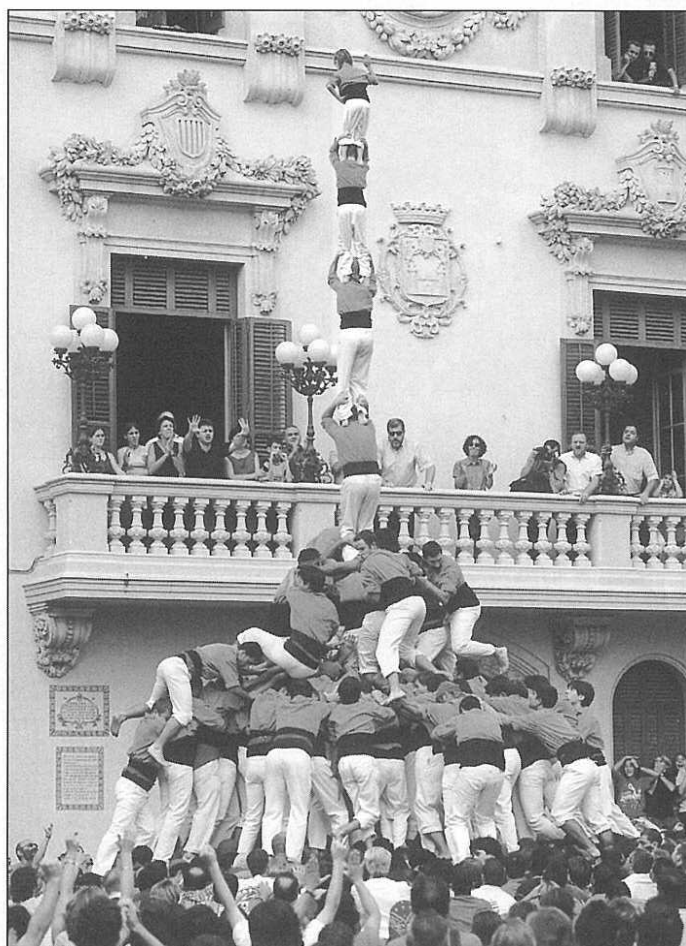
Un pilar de cinc per a un gran excap de colla.

Pocs dies després de la Festa Major de Vilafranca ens va deixar l'excip de colla Lluís Giménez, un casteller de soca-rel que va dirigir la colla del 1970 al 1973. Durant aquests anys la colla verda es va posar al nivell de les colles vallenques i vendrellenques i va guanyar el concurs de castells de Tarragona de l'any 1972. Durant el funeral del Lluís vam aixecar un pilar de cinc a l'interior de la basílica de Santa Maria, amb les gralles, i un tres de set fora de la basílica, sense l'habitual Toc de castell de les gralles en senyal de dol. (*Funeral de Lluís Giménez, basílica de Santa Maria, Vilafranca del Penedès, 19 de setembre*).

Castells de sis. En un dia de cada dia vam anar a la capital, Barcelona, a inaugurar dos espais ben diferenciats. Primerament ens vam desplaçar al Roc Art, una galeria d'art on vam fer una torre de sis i un pilar de cinc. L'altre espai on vam anar era l'espai Mallorca, un centre cultural mallorquí que difon la cultura de les Balears a Catalunya. Aquí hi vam fer un tres de sis net, una torre de sis, un tres de set i un pilar de cinc, tot descarregat. (*Roc Art i espai Mallorca, Barcelona, 7 d'octubre*).

Dues actuacions en un dia. En un dia que teníem dues actuacions, vam anar primer a esmorzar a la població veïna de Vilobí on, com cada any, ens van donar carn escalivada, arengada i pa. Després de quedar ben

El dia del quatre de nou amb folre i l'agulla

Fotos: Miquel Arroyo

El dia de Sant Miquel (el 29 de setembre) era dimecres i la colla va passar a fer l'actuació el diumenge anterior. Va ser en aquest 26 de setembre quan es va poder contemplar l'únic quatre de nou amb folre i agulla que es va descarregar en tota la temporada.

A la una del migdia, la plaça presentava un aspecte que en termes futbolístics es consideraria, sent generosos, una mitja entrada. El dia era assolellat i això feia preveure que tot podia anar rodat. El cert és que els objectius es van complir en un 75%. El castell de sortida va ser un tres de nou amb folre brodat (es tractava del sisè que descarregàvem). Com que actuàvem sols, no vam poder anar a fer un refrigeri mentre passava la primera ronda i, així, quan ja estàvem ben suats i patint l'ofec pulmonar que suposa aguantar aquelles fragàncies que corren pel peu, la tècnica va decidir muntar a peu fet el peu de la torre de nou amb folre i manilles. L'equip de peus i folres (Miret&Bardell&cia) van anar a agafar gent fins ben entrat el Coró perquè hi col·laborés (alguns voluntaris i d'altres forçats). El cert és, però, que tots els que van rescatar després van declarar, sense cap mena de pressió, que es van sentir atrets per una força sobrenatural i que estaven disposats a fer pinya fins a la mort. Ells no ho sabien, però la força d'atracció sobrenatural era la dels braços del D. Miret. En definitiva, posem quints de la torre de nou amb folre i manilles; pugen sisens; sonen gralles; entren els dosos; la canalla puja fins a l'alçada dels sisens, però es fa enrere i, mentre la torre es desmunta, el castell cau per una rebrincada imparabile. KK. Allò que tothom pensa.

En aquesta situació, es va decidir amb el cap i es va optar per tirar la torre de vuit amb folre com a ronda de repetició. Va ser una sàvia decisió, perquè érem pocs i calia acabar ben avinguts. La torre de vuit, doncs, no va comportar cap problema. Total: és el castell que hem fet més vegades a l'assaig!

I sense perdó, ni descans, ni ajut, ni aquella cerveseta que sempre cau entre segona i tercera ronda (perquè sempre sol ser la més llarga), es comença a muntar el peu del mastodòntic quatre de nou amb folre i l'agulla. Alguns estàvem (empíricament) una mica cagats: és aquella sensació que et tens de cop quan sents les urpes del D. Miret a sota de les orelles! Però, després de desmuntar-lo tres cops amb els terços posats, de veritat que et trobes com el Rambo i "no sientes las piernas, Dios mío". A la quarta, va ser la bona, i collons si en va ser, de bona, que el vam descarregar! Va esclatar d'eufòria per dos motius: per haver aconseguit la fita i perquè no la tornéssim a intentar fins a l'any 2025. A més a més, al cap i a la fi va ser l'únic quatre de nou amb l'agulla que es va descarregar en tota la temporada.

Després, com sol passar en les grans ocasions, es posa la cirereta descarregant l'opilanet de vuit pisos amb folre i manilles. Va ser el tercer pilar de vuit de la temporada, pujat i baixat pas per pas. Com a nota anecdòtica, el Fèlix Miret ja no llençà el mocador al públic perquè el Masó, encarregat de la roba, l'hi feia pagar com a la resta de mortals i "800 peles són 800 peles, tio!".

Signat,
si és que s'ha de signar:
½ MAMON

Foto: Fèlix Miret

Foto: Miquel Arroyo

tips, vam anar fins al centre de la pista esportiva per fer-hi l'actuació. Hi vam plantar una torre de set, un tres de vuit i un quatre de vuit, per acabar amb un pilar de sis en què el Vasco anava a segons.

Després de l'actuació a Vilobí del Penedès, ens vam desplaçar cap a Cal Rubió on ens esperava una sardinada. Després de la reagrupar-nos en el petit barri, hi vam descarregar la torre de set, el tres de vuit i el quatre de vuit, però abans havíem fet un intent desmuntat d'aquest últim castell. Per acabar vam descarregar un altre pilar de sis, però si abans hi havia el Vasco a segons, en aquesta ocasió va debutar el Faust a quarts. (Festa Major, Vilobí del Penedès i Cal Rubió, 12 d'octubre).

Montserrat passada per aigua. Aquest any la Moreneta no ens va acompanyar a la romeria del poble vilafraquí a la muntanya santa de Montserrat. Així, després d'arribar-hi i posarnos de mans a la feina, només vam poder descarregar la torre de vuit amb folre, ja que la pluja va començar a fer acte de presència i no va parar, cosa que va obligar a suspendre la tradicional actuació. (Romeria de Montserrat, plaça del Monestir, Montserrat, 17 d'octubre).

Un pilar en honor de Sant Fèlix. En un acte litúrgic celebrat a la basílica de Santa Maria en commemoració de l'aniversari de l'arribada de les relíquies del patró, Sant Fèlix, a Vilafranca, tant nosaltres com els Xicots vam anar a fer-hi un pilar de cinc a l'interior del temple. (300 aniversari de l'arribada de les relíquies de Sant Fèlix a Vilafranca, basílica de Santa Maria, Vilafranca del Penedès, 26 d'octubre).

Castells de set. A les darreries de la temporada vam anar a les Caves Castellblanch, de Sant Sadurn d'Anoia, a fer-hi una actuació per a la cadena SER. Hi vam plantar un quatre de set amb l'agulla, un tres de set i un pilar de cinc de comiat. (Actuació per a la cadena SER, Caves Castellblanch, Sant Sadurn d'Anoia, 13 de novembre).

Foto: Felix Miró

A nosaltres sí que ens agrada la fruita

No, companys, no. No és que ara us vulguem aconsellar una dieta o pretenguem donar-vos una recepta culinària, sinó que el títol d'aquest escrit és la deducció a què s'arriba fent cas dels símptomes que es van posar de manifest durant la trobada de colles, a Reus.

Fóra molt llarg enumerar tots els castells que van fer les set colles que hi van participar i, per això, val més que ens centrem en la nostra sensacional actuació, que encara va tenir més mèrit si tenim en compte el baix nombre d'efectius verds que es van desplaçar a la plaça del Mercadal. La plaça, per cert, era pleeeena(?) com un ou; tant que fins i tot era gairebé impossible que ens poguéssim desplaçar fins a la barra, on, si presentaves uns tiquets que repartia el Jooou Cabré, et donaven "aigua americana" (*xupitos* de Coca-cola!). *Secre*, home, que hi faltava la petaca amb les gotes per al cor!

Parlant del cor –i tornant als castells– hem de dir que a més d'un li devia fer un salt el cor veient que, amb quatre gats que érem, en teníem prou per plantar, per enèsima vegada, la torre de nou i el pilar de vuit, a més a més del tres i el quatre de nou.

Ara bé, si tornem a referir-nos al titular d'aquesta breu crònica, podem deixar constància de l'anècdota de la jornada: Ja hem indicat abans que les colles anaven bastant migrades de personal i, per això, es veia força moviment d'una colla cap a l'altra a l'hora de muntar peus. Doncs bé, quan la majoria de camises verdes va anar a fer pinya *desinteressadament* als diversos intents de torre de nou que va fer la Joves de Valls, a alguns dels que s'ho miraven –potser perquè no els feia gaire gràcia el que veien–, se'ls va acudir de comentar amb *enginyosa* ironia: "Sembla ben bé una síndria: vermell per dins i verd per fora" (deu ser que no els agrada aquesta deliciosa fruita). Tanmateix, com que aquesta col·laboració entre colles, als Castellers de Vilafranca, ens va anar d'allò més bé en el moment de muntar el peu dels nostres descomunals castells, dedueixo que, a nosaltres, sí que ens agrada –i molt–. Tant ens ve de gust i se'ns posa tan bé que ens hem tornat uns aferrissats defensors de les dietes basades en la fruita a dojo perquè, ja se sap que, per molta que en mengis, mai no és tan indigesta com els calçots.

Xavier Escribà

Per Tots Sants, la increïble torre de vuit neta

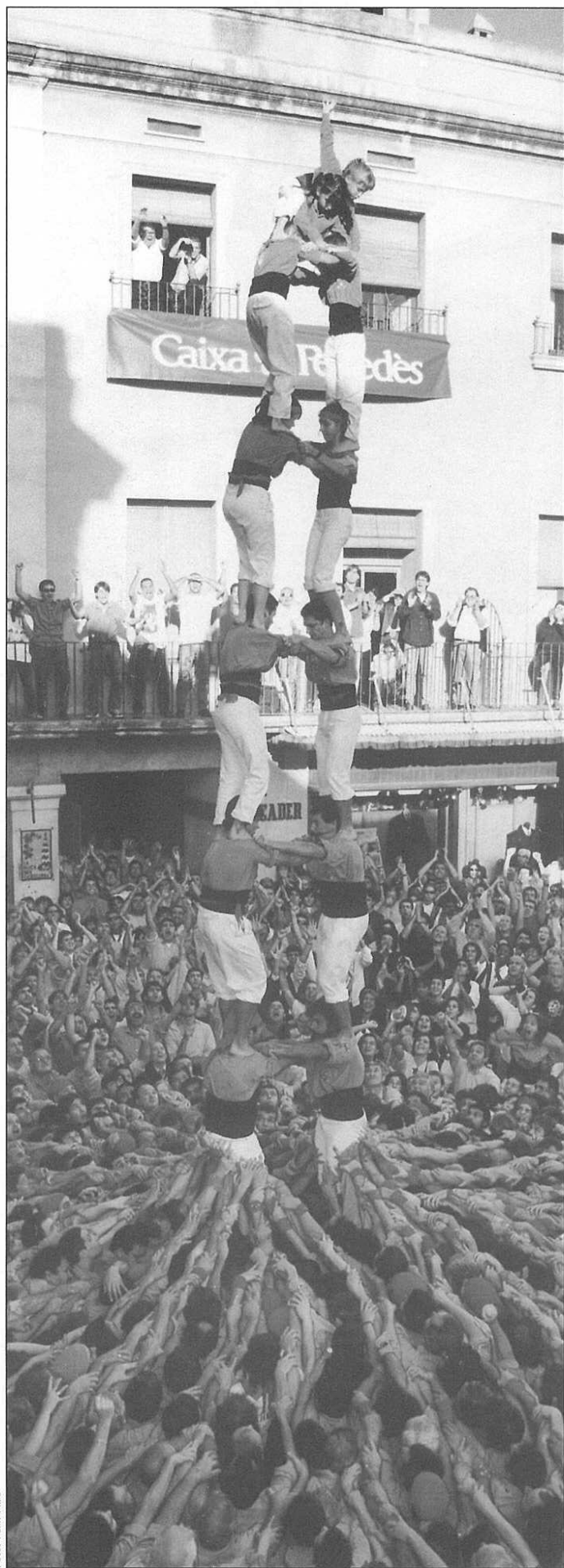

Foto: Felix Miró

Foto: Eloi Roca

Recordo que aquella actuació la vaig viure com a periodista i com a membre dels Bordegassos de Vilanova, una de les colles convidades a la diada. A la primera ronda, els vilafranquins afronten el quatre de nou folrat amb l'agulla al mig (castell, d'altra banda, que a l'acabar la temporada de 1999 es va revaloritzar molt, ja que només va ser descarregat en una ocasió, pels mateixos Castellers de Vilafranca). Sóc a la pinya. Quan el quatre està a punt de ser descarregat, algo el cap i me n'adono que la cosa no va del tot bé. Torno a abaixar el cap. Poc després noto que el castell fa llenya. A la plaça, de seguida m'assabento que ha estat un castell polèmic. Després, a la tarda, arribo a casa i a la tele tot just tinc temps de veure unes úniques imatges que no m'clareixen res. Uns quants dies després m'arriba la notícia que els mateixos Castellers de Vilafranca han fet un comunicat en què no el donen per carregat.

Novament a la plaça, els de la camisa verda afronten ara el tres de deu amb folre i manilles, un autèntic monstre de castell. Per primera vegada participo activament com a integrant del nucli de la pinya —"enguany, totes les colles van escasses de personal", penso— i també per primer cop m'adono realment del patiment de la gent que s'està en aquella posició. Hi ha un primer peu desmuntat i un segon que acaba caient just moments abans que sonessin les gralles. La veritat és que agraeixo poder sortir d'aquella *presó* de carn, olors diverses i ossos, i, una mica marejat per la falta d'aire, la pressió i uns certs nervis, em miro l'intent vàlid a uns metres de distància. El castell va pujant, però de seguida es tanca molt i acaba cedint. "Em sembla que aquest any ens quedarem sense castell de deu". Per tant, una altra construcció que veu pujar la seva còrtizació.

A aquestes alçades d'actuació gairebé he perdut l'esperança que els Castellers de Vilafranca intentin la torre de vuit sense folre: el Melilla ja havia anunciat que la provarien si anaven bé el quatre amb l'agulla i el tres de deu. De sobte, la notícia que sí que la intenten em sorprèn gratament. Són quarts de cinc de la tarda, el cansament i el desencís s'acumulen damunt les espatlles dels de la camisa verda, però tothom torna a estar concentrat quan afronten la torre de vuit. El silenci és pilaner: és aquell silenci impressionant dels primers pilars de sis i de set recuperats a partir de 1994. I l'execució del castell també és pilanera: els diferents pisos es van posant com si no volguessin tocar la torre. El primer intent em deixa bocabadat: és, de lluny, el millor que s'ha vist d'aquesta superba torre: l'aixecador s'ha col·locat i l'enganeta ja entra! "Quina llàstima! Ara no deuen tornar a provar-la". Poc després, però, hi ha aplaudiments a la pinya dels de la camisa verda: "Hi tornen". Aquest cop desmunten un cop la base (la veu del Sergi se sent a la perfecció en tota la plaça). La tornen a muntar. La torre va pujant amb la mateixa delicadesa que en el primer intent. Sembla que es belluga una mica més. "Potser no la podran defensar". L'aixecador es posa al seu lloc. L'enganeta entra i s'encavalca. "Encara no ha fet l'aleta, però el castell ja està carregat!". Faig un bot, amb el puny enlaire (des que faig de periodista, un ha après, a còpia d'exercitar-ho, a reprimir certes manifestacions d'alegria, per una qüestió de formes; però davant de moments de tanta grandesa, al final a un no li dóna la gana de reprimir-se: "Caram: els castells són per disfrutar!"). Unes dècimes després, la menuda fa l'aleta, la plaça esclata i el castell cau. És igual, la feina ja està feta: s'ha carregat un castell que molts pensaven que no veuríem mai.

El fi de festa és de categoria: pilar de vuit amb folre i manilles. És una llàstima que el domini de què n'han fet gala aquest any els vilafranquins i la freqüència amb què l'han plantat hagin fet deslluir una mica la grandesa d'aquest sempre superb espadat. Com de superba —i d'increïble— n'és aquesta torre de vuit neta el record del carregament de la qual tindrà present encara un parell de dies.

Xavier Brotons

Foto: Feliu Miró

Amb la ressaca de la torre de vuit neta

Després de la gran actuació de Tots Sants, i encara amb la ressaca de la torre de vuit neta, la setmana següent ens vam desplaçar a la comarca de l'Alt Camp per actuar junt amb la colla Vella dels Xiquets de Valls. Per començar, vam fer una torre de vuit —aquest cop amb folre— que es va haver de treballar. Vam continuar descarregant el tres de vuit i vam acabar, en la tercera ronda, completant el quatre de vuit. Per posar la flor final, vam carregar l'espadat de sis pisos. (Vila-rodonà, 7 de novembre).

Fotos: Fèlix Miró

«El que fou tan antic i impossible i ara és part de la vida d'un poble»

Aquest dos decasíl·labs del casteller/poeta (1) Fèlix Miret s'ajusten com el tronc més ben articulats per descriure el que ha significat per a molts més dels que ells (2) volen i diuen la diada dels Castellers de Vilafranca de diumenge 14 de novembre, la que tancava la temporada.

Per a la plaça del Pou d'Altafulla el pilar de vuit consagrat monument just deu anys abans per l'escultor / ceramista Martí Royo era «tan antic» com de pervindre'ns, del 1878. Per acabar de reblar la importància històrica de la plaça del ponent sud de la vegueria de Vilafranca la setmana abans el Jaume Grau ens recordà que de bones a primeres la plaça del Pou d'Altafulla en el primerenc 1851 esdevingué plaça de castells de nou. «Tan antic».

I «impossible» també. Només cal recordar el batec de la setmana entre el somni i el desencís: que sí la temporada ja està dada i beneïda; que l'Olga és a l'hospital. Repassem fins i tot hemeroteques...

Només entrar el Francesc Melilla al taulell d'entrada de l'Ajuntament / palau d'Altafulla ja comprenia que l'última trobada a plaça entre la Vella del barroer Raül i «sa nostra» aniria d'antologia: «La Vella vol tirar la torre de vuit neta».

Com a arrodonir els tòtems d'esperança nerviosa a la sala noble de la casa de la vila del poble de bruixes/bruixots i vilafranquins a Botigues de Mar i els Munts doncs una camisa verda abrigava el nu d'Antinous, amb un ciri al peu del cadafalc acompanyat d'excels Naveran «Clos Antonia» i d'una excel·lent guia turística de Plaza & Janés amb l'eufòria d'una pinya de la Vella a la plaça del Blat com a portada emblemàtica.

«I ara és part de la vida d'un poble» perquè una camisa verda abriga l'enganxa d'argila refractària i a l'àlbum fotogràfic retrobem la plenitud del Paradís en l'expressió del FMR de carn i ossos i mitomania de desig triangular (3) reeixit tocant el seu

Fotos: Fèlix Miret

«quart de l'espadat» d'argila refractària. Els pòsters del pilar de vuit verd d'Altafulla de la diada dels deu anys del monument a moltes botigues el podem reviuir dins i fora - a parets i vidres. «La simbiosi Vilafranca-Altafulla» segons un flamenc historiador especialista en capitells califals com les nostres manilles.

Com al Mercadal de Reus fora de l'àgora més castellera a la plaça del Pou els Castellers de Vilafranca vam oferir dos diferents castells amb folre i manilles, i en la mesura mínima ideada pel Galofré enginyer a imatge i semblança inconscient de la seva filla Anna - veïna en la perspectiva del fotograma històric de la torre alçat a la sala de comissions de l'Ajuntament d'Altafulla. Allà s'hi entrena el Faust fill damunt el Luís Esclassans, qui com ara el FMR al cap de molts més anys visqué a la plaça del Pou d'Altafulla els castells que havia somniat en terra i arbre i cel de mestral d'Altafulla.

Ni la plaça del Blat, ni pel 15 d'agost a la Bisbal han vist tanta meravella. Que ens començà ja en primera ronda amb el tres de nou que retornava la «antiga i impossible» categoria perduda des de la vuitcentista decadència castellera. El zoom de Canal 33 trobà la placa del carrer Nou de la Vila Closa d'Altafulla per arrodonir l'efemèride.

Aviat una tercera placa consagrarà el 14 de novembre dels Castellers de Vila a Altafulla. Simètrica a la del poema de Marià Manent, aquell senyoret de Barcelona que imaginava un inversemblant enxaneta que reia quan feia l'aleta sense somniar un Gerard que fes en presència i figura. S'hi dibuixarà el pilar de vuit de Josep Buyreu, el ja patriarca de la creença en l'antic i impossible. Al costat, com a lletra: oi que hi hem de llegir els dos decasíl·labs...?

Fonxo Blanch

(1) Ha demostrat la validesa de la teoria de 1874 de Milà i Fontanals que vindicava els cavallers / herois com a compositors / poetes dels propis «cantars de gesta» que en català tenim prosificats en les cròniques.

(2) Última brometa dels castrats per a la fusió col·lectiva castellera: «Només et falta pintar de verd la façana de l'Ajuntament». El Raül cap... em tallà simbòlicament la barba...

(3) Dels tres vèrtex psicològics: «Nosaltres» (+) somniem imitar els «models mítics» (+) i així progressem esdevenint «nous i millors» (+): abans i després de sant Ramon Nonat del 1985 a Vila / sant Martí del 1999 a Altafulla.

Foto: Felix Miró

Castells 2000

Els primers castells de l'any 2000 aixecats a la plaça de la Vila van ser de set pisos. D'entrada vam plantar una de les estructures que més èxit ens havia donat l'any 1999: la torre; però, tenint en compte les dates de l'actuació de Sant Ramon, lògicament va ser de set. Durant l'any ja tindrem temps de posar-hi pisos al damunt. Vam continuar l'actuació descarregant un cinc de set i aquesta exhibició a cavall entre dues temporades va cloure's amb un quatre de set amb l'agulla i tres pilars de cinc. (*Exhibició de les Festes de Sant Raimon de Penyaforat, plaça de la Vila, Vilafranca del Penedès, 16 de gener del 2000*).

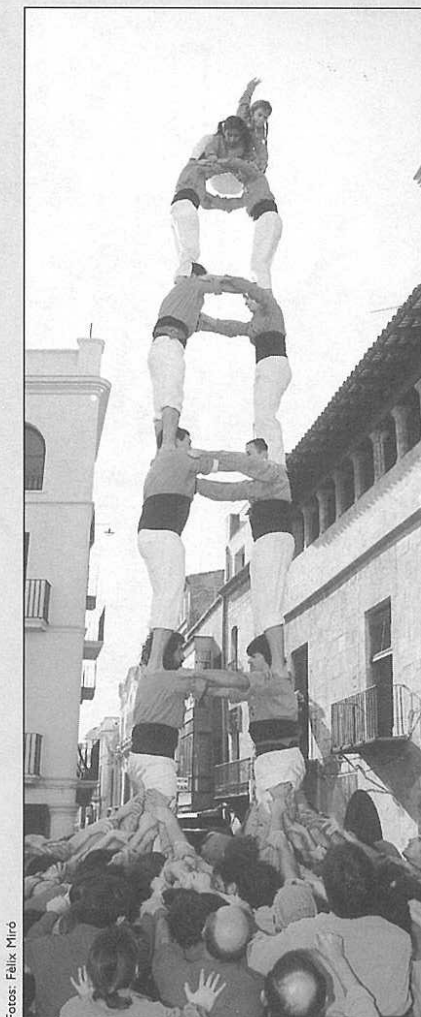
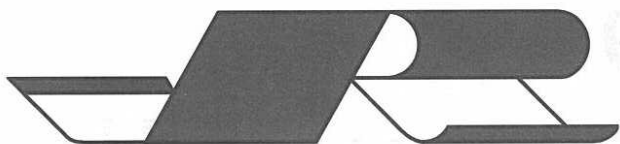

Foto: Felix Miró

Els castells del 99

Data	Lloc	Motiu	P/5	T/6	4/7	3/7	4/7 a	5/7	T/7	4/8	P/6	3/8	T/8 f	P/7 f	5/8	4/8 a	4/9 f	3/9 f	T/9 fm	P/8 fm	4/9 fa	T/8	3/10 fm
01-01	Valls	Funeral Banderas	D																				
17-01	Vilafranca	Festes Sant Raimon	2D				D	D	C														
01-02	Barcelona	Festa FIFA				D	D																
14-03	Gurb	Presentació Nyerros	2D			D	D	D															
	Terrassa	50è Aniversari Mossèn	D																				
26-03	Vilafranca	Assaig									D												
28-03	Lleida	Aniv. Castellers Lleida	D				D	D		D	D												
18-04	Navàs	Fires	D			D	dD	D			C												
25-04	Vilanova	Aniv. Bordegassos	D			D		dD				I				dd							
01-05	Vilassar de Dalt	Festa Major					D	D		D	D												
08-05	Vilafranca	Exposició	D																				
09-05	Barcelona	Aniv. Castellers Sants					D	D		D	D												
14-05	Vilafranca	Assaig							D			D											
15-05	Vilafranca	Camí Solidari	D																				
16-05	Vilafranca	Fires	D						D			D				D							
28-05	Vilafranca	Assaig							D					D									
29-05	Tarragona	Inauguració monument	D																				
30-05	Sant Boi	Festa Major	2D						dD			D				IC							
04-06	Vilafranca	Assaig							D														
05-06	Vilafranca	Torneig l'Anxaneta	3D	D	D	D																	
06-06	La Selva del Camp	Festa Major	D									D	D	D		D							
12-06	Sobradíel	Festa Major	3D	D		D	D	D															
25-06	Vilafranca	Assaig									D												
26-06	Reus	Festa Major	2D										D	I	D	D							
27-06	Port Aventura	Exhibició	D		D	D			D														
02-07	Vilafranca	Assaig							D				D										
03-07	Vilafranca	Festa Sant Julià	2D				D	D	D	D			d										
04-07	Sant Pere Molanta	Festa Major					D	D		D	C												
09-07	Vilafranca	Assaig											D										
12-07	Els Monjos	Inauguració Calsonic	D	D																			
16-07	Vilafranca	Assaig											D										
18-07	Els Monjos	Festa Major	2D							D			D		dC	d							
23-07	Vilafranca	Assaig								D		D											
25-07	Mataró	Festa Major	2D																				
30-07	Vilafranca	Inauguració Nau											D				C	C					
01-08	Vilanova	Festa Major									D						D	D	D				
04-08	Vilafranca	Assaig									D												
06-08	Vilafranca	Assaig							D		D												
15-08	La Bisbal	Festa Major	D											D		D	I	D	D				
18-08	Vilafranca	Assaig							D														
20-08	Vilafranca	Assaig							D	D					C								
22-08	L'Arboç	Festa Major	D										D	D		D	C						
24-08	Vilafranca	Assaig							D														
25-08	Vilafranca	Assaig							D			D											
27-08	Vilafranca	Assaig							D				D										
29-08	Vilafranca	Vigília	10D	D		Dn			D		D		D			D		D	D	D	I		I
30-08	Vilafranca	Sant Fèlix	8D	2D														D	D	D	D		
31-08	Vilafranca	Sant Ramon	5D	3D													D	D	D	D			
10-09	Vilafranca	Assaig							D														
12-09	La Jonquera	Festa Major					D	D	D					D									
17-09	Vilafranca	Assaig							D														
19-09	Vilafranca	Funeral Lluís Jiménez	D			D																	
24-09	Vilafranca	Assaig							D							D							
26-09	Vilafranca	Sant Miquel	D										D					D	I	D	D		
03-10	Reus	Diada Mercadal	D														D	D	D	D			
07-10	Barcelona	Exposició pintura	D	D																			
	Barcelona	Espai Mallorca	D	D		D																	
08-10	Vilafranca	Assaig							2D														
09-10	Vilafranca	Cal Recasens	D																				
12-10	Vilobí	Festa del Most							D	D	D	D											
	Cal Rubió	Festa Major							D	dD	D	D											
14-10	Vilafranca	Assaig							D														
15-10	Vilafranca	Assaig										D											
17-10	Montserrat	Romeria	D										D										
29-10	Vilafranca	Assaig														D							
01-11	Vilafranca	Tots Sants																	D	I	IC	I	
07-11	Vila-rodonà	Fires								D	C	D	D										
13-11	Sant Sadurní	Caves Castellblanch	D			D	D																
14-11	Altafulla	Festa Major														D		D	D	C			
		Descarregat	65	11	2	10	11	11	24	11	11	10	15	5	1	11	3	9	6	5	1		2
		Carregat							1		3			1	2	1							
		Intent desmuntat					I	I													I		
		Intent llenya																					2

REMOLQUES Penedès, SL

Remolcs i enganxalls

Fàbrica

Av. Cal Salines, 53

08730 Santa Margarida i els Monjos

Tel. 93 898 30 02 - Mòbil 677 24 21 21

- Fabricació de remolcs en general, amb més de deu anys d'experiència.
- Finançament a mida de les seves possibilitats.
- Muntatge d'enganxalls per a tot tipus de vehicles.
- Des de 19.800 pessetes.

Caça

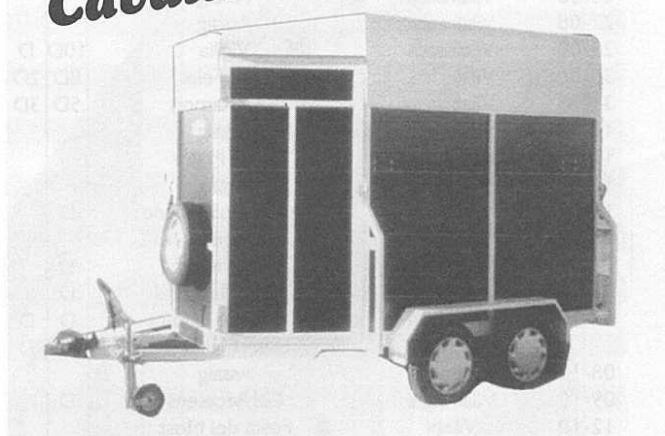
Càrrega

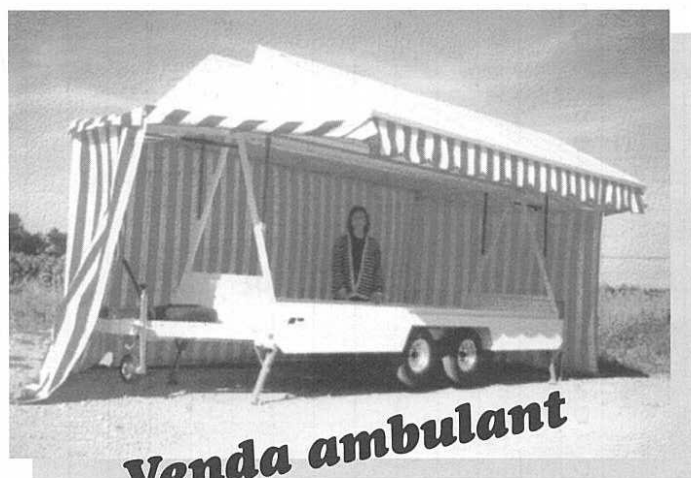
Motos

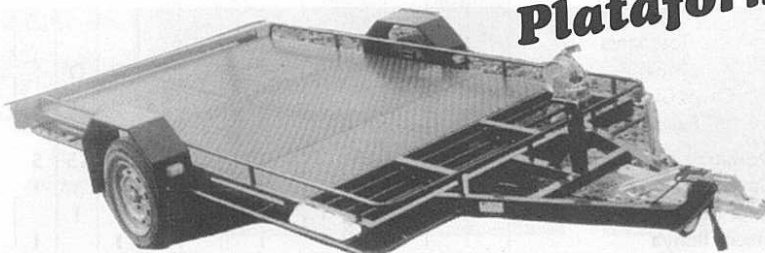
Cavalls

Venda ambulant

Plataforma

in memoriam

Josep Matas, casteller i amic

El dia 6 d'abril proppassat, els Castellers de Vilafranca vàrem perdre un company irrepetible, potser un xic desconegut per les noves generacions, però que en el seu moment va esdevenir un veritable puntal a l'hora d'encarar la plena consolidació de la colla com a entitat cívica i social, mitjançant l'adquisició del vell casal de Cal Figarot.

Vilafranquí i casteller

Josep Matas i Ràfols havia nascut a Vilafranca, l'any 1940. Comptava, doncs, 59 anys al moment del seu traspàs. Vilafranquí de tota la vida i enamorat de la vila i del Penedès, va cursar estudis al col·legi de Sant Ramon, abans d'afrontar els d'enginyeria química al prestigiós IQS, l'Institut Químic de Sarrià. Personatge polifacètic en gran mesura i amb una tenacitat sense límits, va ocupar diversos càrrecs de rellevància al llarg de la seva dilatada trajectòria professional (vegeu *El 3 de Vuit*, núm. 928, del 14 d'abril) i fins i tot, malgrat que la seva condició física l'obligava a fer un esforç i un sacrifici considerables, va arribar a ser jugador, primer, i entrenador, després, de la secció esportiva de basquetbol del Casal vilafranquí.

A començament dels anys vuitanta i de la mà del seu gran amic Josep Just i Quer, va entrar a formar part de la colla. Encara els veig en el record, com si fos ara, parant tots dos una torre en una sortida a Ribes de Freser que vàrem dur a terme en aquella època. Penso que aquest podria haver estat el seu primer castell amb la camisa verda. Després fou casteller de pinya en in comptables ocasions i un element de vàlua entre els que havien de suportar el pes dels primers folres dels castells de nou de color verd. El mateix Just ens pot donar testimoni de tantes i tantes vegades com va poder aguantar castells folrats, ben apuntalat damunt les espatlles del seu amic i company de sempre.

L'adquisició de Cal Figarot

Tot i això, el fet més remarcable del seu currículum casteller fou, sens dubte, la seva dedicació a la colla des del càrrec de secretari del Patronat, al qual accedí al poc temps d'incorporar-se al nostre col·lectiu i en el qual va romandre una colla d'anys. Així fou com esdevingué el braç dret del Pep Just, que ja feia uns quants anys que ocupava la presidència del mateix Patronat, amb el Carles Domènech de cap de colla. El paper del Josep Matas fou decisiu a l'hora de plantejar i escometre la compra del que és avui el nostre flamant i envejat estatge social, fins al punt d'esdevenir un element clau en les negociacions. Cal dir també que, talment com feren altres persones en aquells moments, fins i tot es rascà la pròpia butxaca per tal que el binomi Cal Figarot-Castellers de Vilafranca pogués fer-se realitat. Fou ell mateix, semblantment, qui dissenyà el pla de finançament a l'hora de condicionar l'edifici, molt deteriorat pel pas dels anys; i encara cal afegir que en els seus darrers mesos de vida ha estat un conseller de primera mà, assessorant en el moment d'adquirir la nova nau estrenada l'any passat. També cal destacar la seva contribució a la colla ostentant-ne la representació com a membre del jurat de taula en els darrers concursos de castells celebrats a Tarragona. De veres que se'ns farà estrany no veure'l enguany dalt de l'empostissat de la plaça de braus tarragonina.

El darrer castell

Arran d'un accident de trànsit que va patir fa un parell d'anys, li van diagnosticar una d'aquelles malalties punyents i irreversibles que massa sovint fan estralls. Plenament conscient del que havia de succeir, va suportar el llarg patiment amb una enteresa encomiable i mantenint la seva bonhomia habitual. La darrera diada de Sant Fèlix la va viure des de la tribuna de l'acadèmia Almi, carregat de medecines que havia de prendre puntualment, però sempre amb el somriure a flor de llavis i gaudint de les proeses dels seus. No cal dir com el trobarem a faltar, perquè la seva presència es feia notar tant

per la seva humanitat com pel seu tarannà sempre afable i cordial.

El dissabte, 15 d'abril, mentre una part de la colla arribava a les envistes de Castelló de la Plana per tal de fer-hi l'actuació programada, molts dels que es van quedar li donaren l'últim adéu, tot afegint-se a la multitudinària cerimònia de comiat que tingué lloc a la basílica de Santa Maria. Un emotiu toc de gralla des de dalt de l'orgue posà el contrapunt melangiós al seu darrer castell. A reveure, Josep!

E.M.F.

Reptes per al 2000 d.C.

Parlar de castells és apassionant, i tots els qui ens movem al voltant d'aquest món ens agrada donar l'opinió sobre algun tema que hi tingui relació. Per això hem pensat d'obrir les pàgines de EL FIGAROT als castellers i als aficionats perquè exposin les idees que tenen sobre algun tema casteller concret. Es tracta de conèixer diferents opinions, de debatre reposadament, de donar la veu a diversos membres de la colla –o bé a gent de fora– perquè cadascú es vagi formant la pròpia manera de pensar. En aquest número, uns quants components ben variats de la colla expliquen els objectius que ells pensen que hauríem de fixar-nos els Castellers de Vilafranca per a la temporada que acaba de començar. I no es limiten tan sols al vessant més purament casteller, sinó que també es refereixen a aspectes d'organització i de la vida social de la colla.

Toni de Lloret: «Per a mi, el castell més difícil serà el que unirà les dues tendències actuals: castells amb folre i manilles més castells desfolrats»

En els castells és difícil marcar-se uns reptes quan en tot moment depens dels altres. És més, qui marca els reptes de la temporada i, per tant, prepara el projecte per assolir-los no ets tu mateix sinó el cap de colla i el seu equip. Crec, i així vaig entendre-ho, que els reptes per al 2000 són: estar al capdavant i mantenir el lloc privilegiat dels últims cinc anys. Per aconseguir-ho s'han de fer els millors castells per Sant Fèlix, guanyar el concurs de Tarragona i descarregar els castells de deu amb folre i manilles i els castells desfolrats. No cal dir que s'ha de seguir plenament qui hi ha al davant, fins i tot en els moments de la temporada en què no ens agraden les decisions preses.

Els meus reptes castellers sempre han estat fer el possible perquè la colla sigui la millor del món casteller. Durant molts anys, el meu repte era poder anar a veure castells per Sant Fèlix; després anava a veure els Castellers de Vilafranca com més vegades durant la temporada millor. Més endavant el repte va ser fer algun castell; després fer una colla per poder respirar castells; després anar amb una colla consolidada; després entrar als Castellers de Vilafranca i, no us enganyaré, pujar també ha estat un repte per a mi; però sempre he tingut un objectiu: que els Castellers de Vilafranca fossin al capdavant.

Ja he dit que els reptes són comuns a la colla i qui prepara el projecte és el cap de colla i el seu equip. Fins aquí cap novetat. Però, segons el meu parer, quin hauria de ser el projecte per al 2000? El meu projecte per al 2000 es construeix a partir de l'opinió que tinc sobre quin és

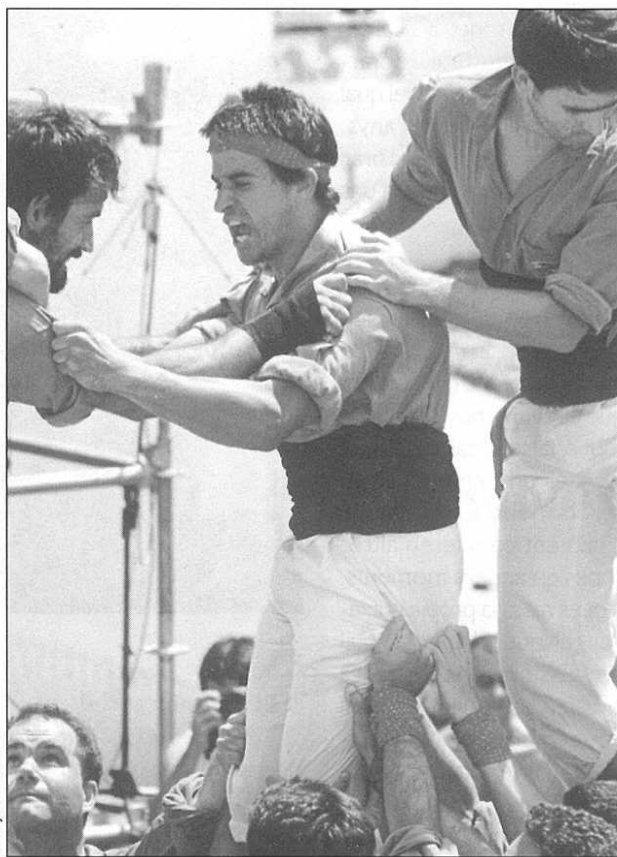

Foto: Joan Borràs

el castell més difícil o complet que es pugui aconseguir (el meu repte casteller). Aquest castell, per a mi, és el que unirà les dues tendències actuals: castells amb folre i manilles més castells desfolrats.

Com es menja això? La dificultat dels castells desfolrats no rau a treure el folre sinó a afegir un pis nou al tronc. La dificultat dels castells amb folre i manilles és fer tres estructures de pinya i fer-les encaixar i aguantar en equilibri una damunt de les altres. No cal dir quina tendència costa més d'assolir (pregunteu-ho a les colles de Valls i als de Terrassa). Dit això, queda clar

que la unió de les dues tendències ens porta al castell d'onze amb folre i manilles i la torre de deu amb folre i manilles. Crec que les colles que hem fet castells amb folre i manilles hem avançat la part més complicada, el pas següent és descarregar els castells "desfolrats" i seguidament fer el de deu sense manilles, que ja el 1996 vaig dir que era el meu somni, i la torre de nou amb folre.

Molts deuen pensar que estic com un llum però recordo que fa uns anys, quan amb en Jordi ("lo mitich") parlàvem dels castells de deu amb folre i manilles, el quatre de nou amb folre i l'agulla al mig i el tres de vuit aixecat per sota, també ens van fer passar per bojos i *voilà*: tots carregats i descarregats.

Sóc conscient que els castells d'onze amb folre i manilles són molt difícils, per no dir utòpics, que no impossibles. Fer-los requereix que totes les parts del castell (pom de dalt, tronc i pinya/folre/manilles) tinguin una dedicació plena com la que es demana a la gent del tronc, el pom de dalt i les primeres mans en castells com la torre

de vuit. Això és molt difícil perquè una part com la pinya, el folre i les manilles necessitaria unes mil persones. Qui les troba amb aquesta dedicació que dèiem? (és possible que el David Miret).

Crec que aquests castells són possibles i que queda molta feina abans no hi arribem. Així que, apa, traieu les boles de naftalina de la faixa... i cap a assaig.

Per endavant: que cap màrtir no em digui que m'hi poso jo, allà baix. En tots els castells en què no he pujat m'hi he posat, m'hi poso i m'hi posaré. Au vengal!

David Miret: «Descarregar la torre de vuit sense folre, assolir el quatre de nou sense folre i descarregar el tres de deu»

El 1999 ens va dur molts èxits. Tot i tenir un inici de temporada una mica accidentat, l'any passat el recordarem per les grans actuacions en què vam fer la torre de nou i el pilar de vuit. Seria injust no mencionar la primera torre de vuit sense folre de la història, carregada per Tots Sants, i l'únic quatre de nou amb folre i l'agulla descarregat en tota la temporada, per Sant Miquel.

Amb vista a la present temporada, els objectius, pel que fa a actuacions, passen per fer un castell de nou per les Fires de Maig, arribar forts a la Festa Major, guanyar el concurs de Tarragona i fer una gran diada per Tots Sants. Pel que fa a castells, els components de la tècnica considerem que la colla hauria de descarregar la torre de vuit sense folre, pensant ja a fer la torre de nou sense

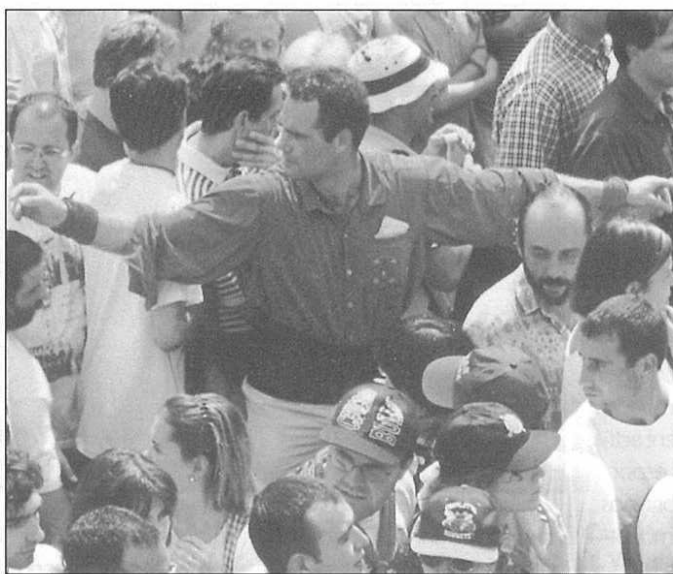

Foto: Félix Miró

manilles, assolir el quatre de nou sense folre i descarregar el tres de deu, sense descartar fer proves serioses de quatre de deu. Pel que fa a pilars, es continuarà treballant en el

perfeccionament d'aquesta estructura i es deixarà oberta la possibilitat de provar el pilar de set net.

Per preparar la temporada, cal dir que, durant les vacances de Nadal, es van dur a terme diversos tallers de castells i, després de Reis, es van iniciar els assatjos dels dissabtes per captar canalla nova. Val a dir que també hem muntat tallers de castells a totes les escoles de Vilafranca, amb el mateix objectiu.

Finalment, els qui formem la tècnica us prometem que treballarem per portar la colla al nivell casteller que es mereix. Ara bé, necessitem el suport i la col·laboració de tots els castellers i de totes les castelleres.

Serà un any difícil, però podem disfrutar d'allò més fent el que tant ens agrada: castells!

Roser Romeu, Charito: «Fóra bo utilitzar els mitjans de comunicació per motivar els vilafranquins i els aficionats de la comarca perquè vingués més gent als assatjos»

L'únic objectiu d'aquest text és apuntar alguns suggeriments perquè tots plegats fem la colla més gran (en tots els sentits). Per això, hi he inclòs tota mena de temes. He de dir que les propostes que exposaré a continuació no són exclusivament meves, sinó que altres castellers i castelleres de la colla les comparteixen.

Pel que fa el tema dels castells anomenats de gamma extra, els més suggerits han estat el quatre de nou sense folre, la torre de nou amb folre (i res més), la torre de vuit sense folre i el tres de deu; sense oblidar-nos de recuperar el cinc de nou amb folre i mantenir, no cal dir-ho, el quatre de nou amb l'agulla, el pilar de vuit amb folre i manilles i la torre de nou amb folre i manilles. Altres castells que també s'han esmentat en vives i apassionants converses han estat el tres de nou amb l'agulla i el pilar de set sense folre. Jo penso que seria bo decantar-se cap els castells nets perquè això ens permetria treballar el quatre de deu amb folre i manilles i (perquè no?) el quatre de deu amb folre.

Pel que fa als principals objectius d'aquesta temporada, em sembla que bàsicament la gent en té dos de molt clars: Sant Fèlix i el Concurs de Tarragona. Personalment, crec que s'haurien de mirar les dues diades amb els mateixos ulls, però Sant Fèlix és Sant Fèlix... No sé com s'hauria de fer, però fóra bo utilitzar els mitjans de comunicació per aconseguir motivar els vilafranquins i els aficionats de la comarca perquè vingués més gent als assatjos: insistir-hi i insin-

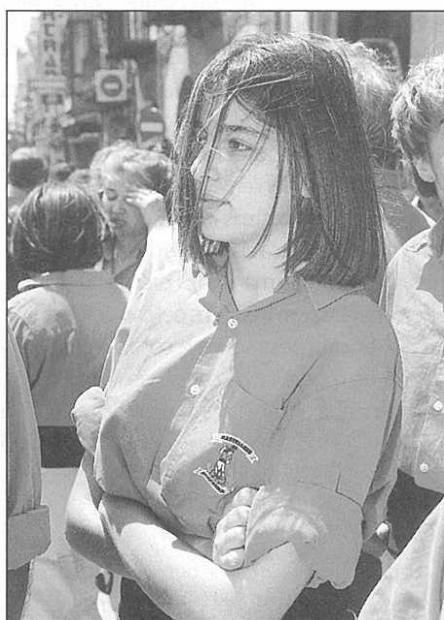

Foto: Félix Miró

tir-hi, fins que es cansin de sentir-nos.

Respecte a les altres colles, penso que hem de mantenir la sang freda. No ens cal -ni ho necessitem- buscar ni mantenir polèmiques. Tenim un objectiu ben clar: fer castells i com més ben fets millor. Hem de seguir el nostre camí com fins ara; no podem decebre els nostres rivals, que esperen, com en les darreres temporades, la màxima pressió per part nostra (castellerament parlant).

Les altres qüestions a tractar afecten el Figarot, el local en sí. Una proposta que faig és convertir

el gimnàs actual en una sala polivalent i passar les activitats del gimnàs a la nau, on s'haurien de col·locar porteries de futbol i cistelles de bàsquet. Caldria aconseguir tenir dos vestuaris, un de masculí i un de femení. També es podrien posar estufes a la nau, o idear algun sistema per escalfar-la perquè a l'hivern hi fa molt de fred per assajar; d'aquesta manera, s'aprofitaria la nau al màxim per als castells, que al cap i a la fi és el tema més important. La xarxa que hi ha ara a la nau es podria col·locar a l'entrada de Cal Figarot, que segur que picaria la curiositat de la gent que passa pel carrer i s'hi interessaria. El que seria una bona rentada de cara al local és pintar tot el Figarot. Caldria també incorporar-hi sistemes de seguretat com "alarmes al bar". S'hauria de millorar la il·luminació de l'entrada de Cal Figarot i de dalt, al bar. També es podria tenir un projector amb la finalitat d'analitzar les diades, els castells, etcètera, d'una manera més entretinguda i en qualsevol moment.

Per acabar, vull afegir que aniria bé que s'incorporés alguna noia a la Junta i també caldria organitzar algun viatge ja que crec que això podria ser una activitat molt estimulante per la colla.

En fi, aquest any 2000 hi ha molta feina a fer. Segur que serà un any intens; dur i hi haurem de lluitar de valent, però sobretot, si donem el màxim de nosaltres mateixos, serà un any ple de triomfs per a la colla, perquè hem mantingut el que hem aconseguit en els darrers anys: ser la millor colla del món casteller.

Josep M. Mateu: «Hem de treballar molt per descobrir nous enxanetes; sense ells no podrem seguir el ritme d'aquests anys»

En aquesta temporada del 2000, la colla hauria d'intentar mantenir la línia dels darrers anys pel que fa als castells de nou amb folre; no deixar la torre de nou amb folre i manilles, i treballar molt per descobrir nous enxanetes, ja que sense ells no podrem seguir el ritme d'aquests anys.

Cal preparar bé la colla per guanyar el concurs de Tarragona, per descarregar el tres de deu amb folre i manilles i per consolidar el cinc de nou amb folre i un castell molt difícil, com ja s'ha demostrat, que és el quatre de nou amb folre i l'agulla.

També hauríem de recuperar molts castellers que han marxat i motivar les noves generacions, no tan sols amb els castells, sinó també fent activitats culturals: balls, festes, campionats esportius... organitzats dins de la nostra seu i obrir-nos a tothom per tal d'aconseguir una colla amb set-centes persones portant camisa verda.

Això de banda, cal tenir una biblioteca que reculli llibres i diaris que tractin temes castellers, a més d'una sala de jocs recreatius que serveixi tant per als grans com per als petits. Tenim una nau

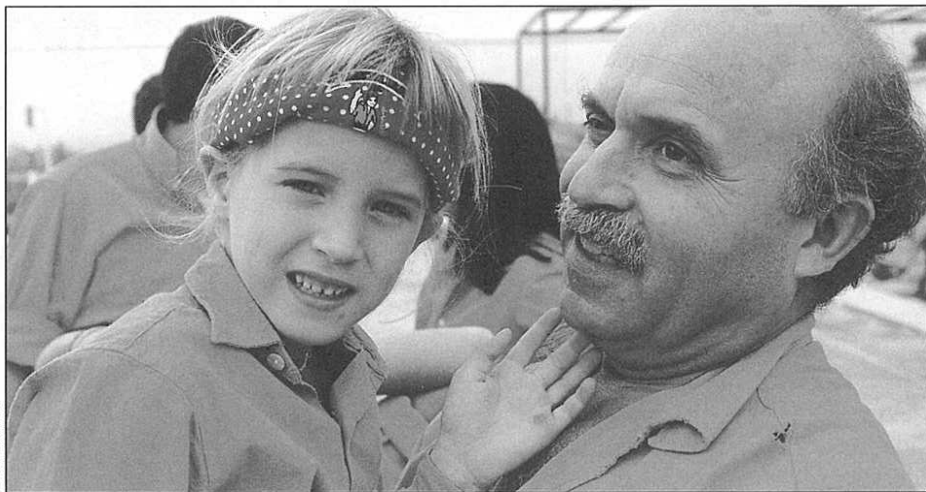

Foto: Félix Miró

nova molt gran, que ens ofereix moltes possibilitats de fer-hi activitats, i crec que l'hauríem d'aprofitar al màxim.

Finalment, cal que ens marquem nous reptes a aconseguir: el quatre de deu amb folre i el quatre de nou sense folre, descarregar la torre de

vuit, i pel que fa al tema del pilar, qui sap... Però, per poder aconseguir tot això, cal molta entrega i dedicació.

Ànims, perquè tot això és possible... i ho aconseguirem. Aquest any de canvi de mil·lenni pot fer història!

Olga Àlvarez: «L'única manera de fer grans castells és picant molt alt perquè això engresca tothom, ens motiva i ens fa forts»

Aquest article és el fruit de l'autocensura. Abans de parlar sobre la meua manera d'entendre els castells havia escrit un article de sis pàgines sobre com s'hauria de portar la canalla dins d'una colla. Però la vaig escriure tant des del cor que vaig haver de patir dues censures: la del Monteagudo i la meua i he decidit no haver de passar la censura de tot l'equip de la canalla. Així, després de tants canvis, l'escrit ja no em satisfà i per això he decidit tractar un tema que no m'apassioni tant. (Però quin tema no apassiona en el món casteller?) En fi! Ho provaré.

Castells «nets» o castells de deu? Un dia, en aquells assajos llargs i calorosos d'estiu, parlant, entre castell i castell, recordo que un casteller em deia que el problema de la nostra colla era que plantejàvem la temporada al revés. És a dir, que a inicis de temporada ja teníem al cap els castells de deu i que això ens feia mal a l'hora de crear els primers castells de vuit de l'any.

Aleshores jo solia contradir-lo perquè per a mi era bo tenir el llistó ben alt a l'hora de programar l'any, si no corríem el perill de quedar-nos a mig fer. Però entenc què és el que insinuava. Ell volia dir que per culpa d'obsessionar-se pels castells de deu descuidàvem el castell essencial, aquell de vuit lleuger i segur que ens permet construir els de nou i els de deu. I en aquest punt hi coincideixo.

Segueixo pensant que l'única manera de fer grans castells és picant molt alt perquè això engresca tothom, ens motiva i ens fa forts. Però l'esquema de preparació hauria de passar per construir uns bons castells de vuit, castells que

haurien de ser molt lleugers per dalt (si la canalla de la qual disposem ens ho permet) però prou entrenats per poder donar seguretat i garanties que no faran figa a meitat de temporada.

Per a mi els castells de vuit no han de ser una finalitat en si mateixos, ni els castells de deu un entrebanc per als castells anteriors. Penso que el futur és construir lentament i pausadament, sense angoixes, els castells «nets» per tal d'arribar amb més lleugeresa als castells de deu amb folre i manilles (o sense manilles). Però per fer castells «nets» necessitem treure'ns del cap una mentalitat que encara pesa sobre la colla, i és el que jo anomeno *mentalitat de castells de vuit*. Pensem, si no, per què encara anomenem els pisos d'un castell en relació als castells de vuit i no en relació als de nou o als de deu? Per exemple: diem quintes als que van sota dosos; quarts als de sota dels quintes, etc.

Per a mi això és un signe del nostre subconscient que ens traïx. En el fons no hem assimilat tants canvis i ens costa veure'ns com una colla de deu, i de vegades fins i tot ens costa recordar que som una autèntica colla de castells de nou i de deu i mig. Creiem, això sí, que al cap de l'any aconseguim tots aquests castells perquè ens hi esforcem i treballem molt, i perquè en el fons els tenim molt ben posats! Però encara hi ha molta gent a la colla que recorda anys de penúries i veu aquest moment com una cosa inconsistent, fruit d'una època i prou, i pensa que en qualsevol moment podem tornar enrere.

Doncs, no! Aquí és on els radicals, els eixebrats, els exaltats, els ambiciosos, els imaginatius,

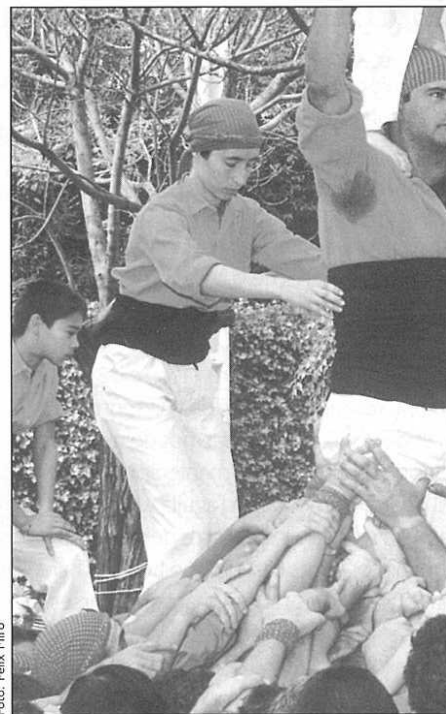

Foto: Félix Miró

els *novatos*, els qui no tenen passat haurien de reequilibrar la balança i pressionar perquè la colla tingui mentalitat positiva i de futur!

Hem de construir els castells «nets» perquè això significa posar en la ment de tots que existeixen els autèntics sisens sota dosos; lleugers, petits, forts, valents i segurs, i que aquests sisens enlairats sobre folre i manilles esdevenen setens.

Perquè, per poder ser la millor colla del món casteller s'ha d'arribar al cel, i, com tots sabem, el setè cel és el més preuat de tots.

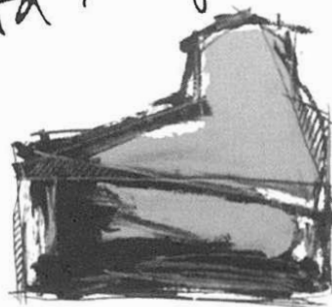
*Casa de la
festa major*

LA CASA DE LA FESTA MAJOR

Ara no cal esperar l'agost per gaudir de la màgia i del misteri de la Festa Major de Vilafranca. L'antic mercat de gallines i menuts, s'ha transformat en la Casa de la Festa Major, un espai singular que acull el ric folklore de la Festa, on el visitant pot descobrir o reviure la festa més típica de Catalunya.

L'exposició permet conèixer, per exemple, el drac i la parella de gegants més antics de Catalunya, les músiques i els balls -molts d'ells d'origen medieval i relacionats amb els diversos gremis i confraries-, els castellers, els prolegòmens i els epílegs de la festa, etc. que configuren, en el seu conjunt, un interessantíssim patrimoni cultural.

A més, un audiovisual impactant invita el visitant a sentir les emocions de la Tronada, les cercaviles i les processons, l'ambient de la diada a la plaça més castellera, l'exaltació del foc a l'Entrada de Sant Fèlix, i la resta d'elements que dibuixen la festa.

Casa de la Festa Major
Pl. Vall del Castell s/n. Vilafranca del Penedès

Oberta tot l'any / Visites comentades
Consulteu horaris i preus.

INFORMACIÓ I RESERVES

Casa de la Vila. Oficina de Turisme.
c/ de la Cort, 14
Vilafranca del Penedès - Barcelona
Tel. 93 892 03 58 / + 34 938 920 358
<http://www.ajvilafranca.es>

WEB FESTA MAJOR
<http://www.totweb.com/festamajor>

Ajuntament de
Vilafranca del Penedès

coordinadora de balls
festa major

Diputació de Barcelona

Els castells d'una plaça,

«Els castells d'una plaça, una plaça per als castells».

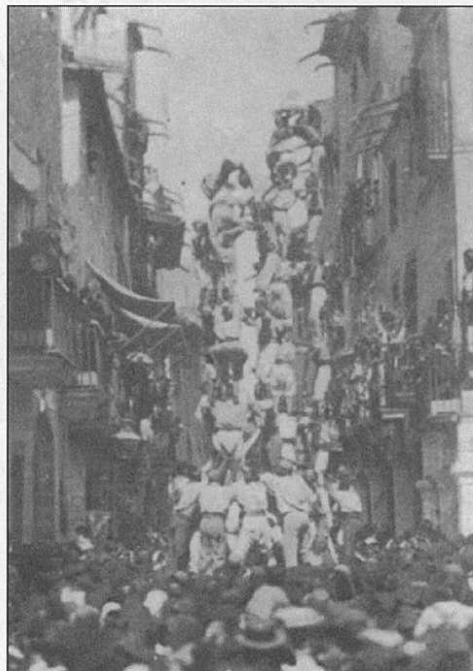
Exposició elaborada per
Jaume Grau-Enfruns.
Capella de Sant Joan. Maig del 1999.

Els Castellers de Vilafranca vam enlairar el prop passat mes de maig un pilar de cinc en la inauguració de l'exposició «Els Castells d'una Plaça, una Plaça per als Castells». Aquesta exposició de la qual n'és autor el comentarista casteller de SER Penedès Jaume Grau-Enfruns va tenir lloc durant les setmanes que envoltaven les Fires de Maig a la Capella de Sant Joan a Vilafranca.

Amb cinquanta panells, quaranta-una fotografies de gran format, quatre plafons històrics, quatre de cronologia i un d'introducció, l'exposició pretén resseguir la història dels més de dos-cents anys de castells a la plaça de la Vila i la seva fidelitat als castells que li han fet valer el sobrenom de la Plaça més Castellera.

Segons en Jaume Grau es tracta «d'una exposició de la qual es poden fer tres lectures: una de més superficial, com un seguit d'imatges que ressegueixen els millors castells fets a la plaça de la Vila; una lectura més profunda, que vincula la història dels castells amb la història local i la seva evolució urbanística i social, i, finalment, trobem també una lectura més d'especialista casteller que aprofundeix amb les dades de cada una de les actuacions documentades a la plaça». L'objectiu de tot això, sempre segons Jaume Grau, és desmitificar el concepte de Plaça més Castellera, retornant-li tot el seu sentit, tota la seva dimensió històrica.

En l'exposició es van poder veure imatges inèdites dins el documental que es projectava en pantalla gran, com per exemple, les úniques imatges filmades de dues colles actuant alhora per la Festa Major del 1930, amb la colla Nova i la colla Vella de Valls. També es va poder veure una de les dues úniques imatges que es conserven de l'actuació dels Xiquets de Gràcia a Vilafranca el 1907 per Sant Fèlix. A més, es va poder llegir la transcripció íntegra de l'informe de l'alcalde i corregidor interí de Vilafranca, Manuel Llorca Agulló, a les autoritats espanyoles el 1786 intentant suprimir els cas-

Abans de 1862

Dos tresos de nou alhora aixecats per les dues colles de xiquets de Valls (la Muixerra i el Roser). És l'única fotografia que es conserva amb dos castells de nou alhora. La imatge és anterior al 1862 ja que en aquesta data es van col·locar els llums de gas a la Casa de la Vila.
(Foto Unal/Hnos. - Col·lecció Català Roca-).

1905

Torre de set feta per una colla val·lenca. És la darrera torre de set que tenim documentada en el període de la decadència. La façana de l'Ajuntament pertany a la remodelació del 1893.
(Anònim - Col·lecció J. Grau-Enfruns-).

1907

Quatre de set aixecat per una colla de Xiquets de Gràcia. La desorganització de les colles val·lenques va portar els administradors de Sant Fèlix a recórrer a aquesta colla de l'«emigració».
(Anònim. - Col·lecció Arxiu Fotogràfic del Museu de Vilafranca-).

una plaça per als castells

1934

Quatre de vuit de la Colla Nova de Valls. Aquesta colla ja l'havia aconseguit descarregar per primera vegada en la renaixença casteller l'any abans, també a la Diada de Sant Fèlix. (Anònim - Col·lecció Lluís Solsona-).

tells. El que és més important és que hi surt per primera vegada escrita la paraula castells (castillos), amb la qual cosa s'avança en gairebé més de vint-i-cinc anys a Valls en la utilització d'aquesta paraula.

La distribució d'imatges es va dur a terme procurant que les construccions castelleres fossin diferents, que no hi hagués dos castells iguals junts i que els punts de vista de la plaça fossin també diferents. De cada colla, se'n va escollir el primer castell fet a la plaça o, si no, el castell més important. El mateix criteri es va seguir a l'hora de tenir imatges de la majoria de fotògrafs que han passat per la plaça, sobretot pel que fa a les fotografies a partir de la segona dècada del segle XX.

Aquesta exposició, muntada amb la col·laboració de l'Ajuntament de Vilafranca, pretén actualitzar-se cada any. Per tant, si l'any 1998 la fotografia 40 era el nostre tres de deu amb folre i manilles, la que s'incorpora aquest any també tenim l'honor que sigui de la nostra colla: es tracta de la torre de vuit neta del passat dia 1 de novembre del 1999 (és una instantània del fotògraf vilafranquí Paretas, que d'aquesta manera incorpora també una fotografia seva a aquesta exposició).

La plaça de la Vila de Vilafranca és única en el panorama casteller. I ho és tant pel material fotogràfic, filmat i documental que es conserva de les construccions que s'hi han aixecat, com per l'acurada cronologia de les actuacions de la plaça, com per la fidelitat als castells que sempre ha mantingut, com per la fusió que es dona a la plaça de la Vila entre evolució casteller i urbanística. Aquesta és la veritable dimensió de l'expressió la Plaça més Castellera.

Tots aquells que no vau poder veure l'exposició, o simplement els qui vulgueu tornar-la a veure, us informem que la podeu trobar en format virtual a les pàgines web de l'Ajuntament de Vilafranca, a l'adreça www.ajvilafranca.es/castells.

1945

Torre de set dels Nens del Vendrell. Al fons es pot veure encara la façana inacabada de l'edifici conegut actualment de manera popular com de «l'Almi» i que és conseqüència de l'enderroc el 1937 de la casa del Comte Moy. (Anònim - Col·lecció Lluís Solsona-).

1949

Quatre de set dels Castellers de Vilafranca. Es tracta del primer quatre de set de la colla vilafranquina, nascuda el 1948. Durant els primers anys els nostres castellers van dur camisa rosada fins a arribar al color verd actual, adoptat el 1957. (Josep Petrus - Col·lecció Josep M. Petrus-).

1952

Tres de vuit carregat pels Nens del Vendrell. Primera construcció d'aquesta categoria aconseguida a Vilafranca en el segle XX. Els Nens l'havien descarregat l'any anterior al Vendrell per primera vegada aquest segle. (Anònim - Col·lecció Lluís Solsona-).

1970

Pilar de set amb folre carregat pels Nens del Vendrell. És la primera construcció folrada aconseguida a Vilafranca en el segle XX. Els Nens l'havien descarregat l'any anterior en pròpia plaça. (Anònim - Col·lecció Lluís Solsona-).

1972

Pilar de sis descarregat pels Castellers de Vilafranca. És el primer dels grans pilars descarregat a la plaça de Vilafranca aquest segle. (Josep M. Petrus).

1974

Torre de vuit amb folre descarregada pels Castellers de Vilafranca. És la primera torre de vuit aconseguida a la plaça de Vilafranca durant el segle XX i la primera descarregada per la colla. Va ser aconseguida per la Diada de la Colla. (Josep M. Petrus).

1983

Quatre de nou amb folre carregat per la Colla Vella dels Xiquets de Valls. És la primera construcció de nou pisos que es feia a la plaça de la Vila en el segle XX. Va arribar dos anys després que els vallencs l'aconguessin descarregar per primera vegada en aquest segle en la Diada de Santa Úrsula del 1981. (Fèlix Miró).

1987

Tres de nou amb folre carregat pels Castellers de Vilafranca. Aconseguit en la Diada de Sant Ramon Nonat, va suposar el primer castell de nou pisos d'una colla no vallenc. (Foto Grau - Col·lecció Castellers de Vilafranca-).

1990

Tres de nou amb folre de la Colla Joves Xiquets de Valls. Màxima construcció assolida per la colla Joves a Vilafranca. Van ser la primera colla a descarregar-lo durant el segle XX, el 1986 a Valls, i també a Vilafranca, on el descarregaren el 1988. (Josep M. Petrus).

1990

Quatre de nou amb folre descarregat pels Castellers de Vilafranca. La Diada de Tots Sants de 1990 va suposar no solament el primer quatre de nou descarregat de la nostra colla, sinó també que per primera vegada en el segle XX una colla descarregués dos castells de nou en una mateixa diada. (Foto Torner - Col·lecció Castellers de Vilafranca).

1995

Torre de nou amb folre i manilles descarregada pels Castellers de Vilafranca. La nostra colla va descarregar la primera torre de nou que es veia a Vilafranca. (Foto Rovira - Col·lecció Castellers de Vilafranca).

1997

Cinc de nou amb folre carregat pels Minyons de Terrassa. És la màxima construcció assolida pels Minyons en una Diada de Sant Fèlix. (Fèlix Miró).

1997

Cinc de nou amb folre descarregat pels Castellers de Vilafranca. Per Sant Fèlix del mateix any havíem carregat el nostre primer cinc de nou. Durant la Diada de Tots Sants vam descarregar aquest mateix castell: era el primer cinc de nou descarregat a la plaça de la Vila. (Pau Asensio).

1997

Pilar de vuit amb folre i manilles descarregat pels Castellers de Vilafranca. La Diada de Sant Miquel va vèncer el més gran dels pilars ja carregat pels Castellers de Vilafranca per primera vegada el 1995. No cal dir que és el primer de la plaça i del segle. (Pau Asensio).

1997

Quatre de nou amb folre i l'agulla descarregat pels Castellers de Vilafranca. La colla de Cal Figarot es va inventar aquest castell, el va carregar per primer cop, el 1995, i ha estat l'única que l'ha descarregat fins ara. La primera vegada, el 1996. (*Pau Asensio*).

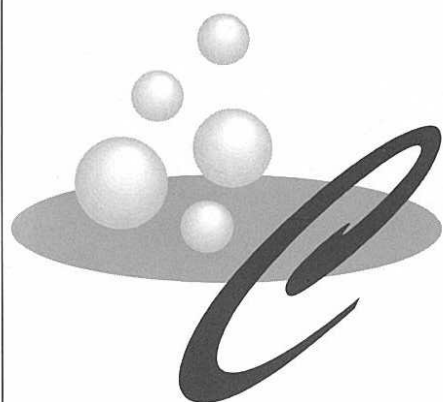
1998

Tres de deu amb folre i manilles carregat pels Castellers de Vilafranca. El 15 de novembre del 1998, en l'any que se celebrava el cinquantenari de la colla, va arribar el primer castell de deu pisos de tota la història dels castells. (*Jordi Suárez. Diari El Punt*).

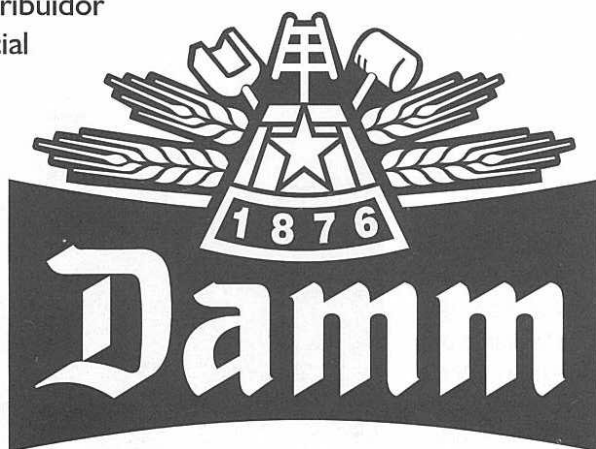
1999

Torre de vuit carregada pels Castellers de Vilafranca. Aconseguida per Tots Sants, és la primera torre de vuit neta clarament documentada de tota la història castellera. (*Josep M. Paretas*).

Carbòniques CASTELLVÍ

Distribuidor
Oficial

Polígon Industrial Casa Nova
c/ dels Països Catalans, 16
Tel. 93 898 02 85 - 93 818 62 85
Fax 93 818 61 60
SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS
Barcelona

Quim Garcia, un gran aficionat que ens va deixar

El dia 29 de juliol de 1998 va morir a Vilafranca en Joaquim Garcia i Martínez, un gran aficionat casteller, millor persona i seguidor fidel de la nostra colla. L'endemà del seu traspàs hauria complert 58 anys. La mort, per tant, se'l va endur dissortadament quan es pot dir que encara no tocava, privant-li així de poder gaudir força anys més d'aquelles dues coses que havien omplert els seus moments de lleure: el futbol i els castells.

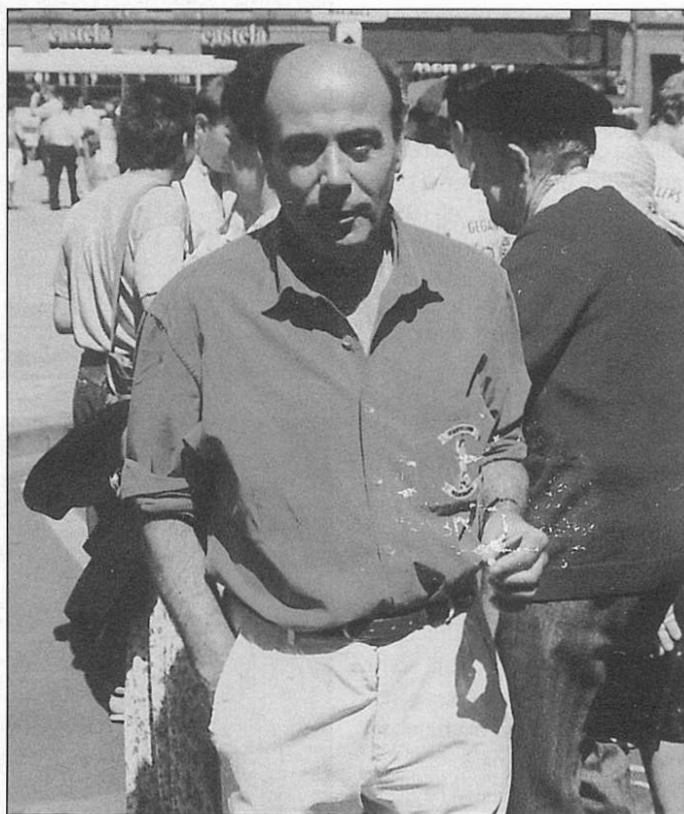
A pilota hi va jugar molts anys, des de la seva època de juvenil fins als partidets amb els veterans. En canvi, tot i la seva afició enorme pel fet casteller, ningú no havia pogut aconseguir que volgués inscriure's com un membre més de la colla. Segons sembla, en dues úniques ocasions només, va voler vestir la camisa verda: la primera arran de la sortida que es féu a l'estiu de 1991 a terres d'Occitània,

per tal de participar en l'Aplec Internacional de la Sardana que se celebrà a Tolosa de Llenguadoc i en la qual s'aprofità l'avinentsa per actuar també a Carcassona; i la segona en la gira que feien per Holanda i Bèlgica, al 1994.

Malgrat aquesta indecisió, molts el consideraven com un casteller més, perquè no fallava gairebé mai ni als assajos ni a les actuacions, no solament a les de més compromís, sinó també en algunes de menys rellevància. Bé és veritat que el seu caràcter reservat el feia passar una mica desapercbut, però també és cert que amb el seu tarannà senzill i amable s'havia guanyat l'amistat i l'estima de molts de nosaltres.

Et trobem a faltar, Quim, i romandràs per sempre en el nostre record com a entusiasta dels «verds», dels millors.

E. M. F.

Bar Cal Figarot

Local social dels Castellers de Vilafranca

- *Especialitat en carns a la brasa*
- *Plats combinats*
- *Tapes variades*
- *Menjars casolans*

General Prim, 11 - Tel. 93 817 05 42 - Vilafranca del Penedès

El 98, bou; el 99, xou

Com cada any, els Castellers de Vilafranca van celebrar el tradicional sopar de final de temporada i, per aquest motiu, la nau nova de Cal Figarot es va omplir de castellers i de castelleres, i d'acompanyants, per passar una vetllada on no va faltar de res. Si l'any 1998, el bou va ser el protagonista de la festa, el 1999, tot i que també es va menjar bé, el xou de la sobretaula es va endur la palma. D'aquesta manera, doncs, es posava el punt i final a una llarga temporada plena d'èxits.

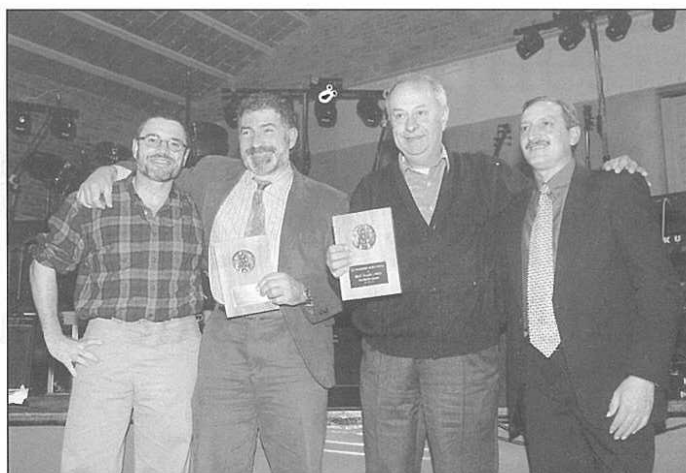
Actes de cada any

Minuts abans de l'inici del sopar, Cal Figarot era ple fins dalt i s'hi podia respirar un ambient festiu barrejat amb tota mena de colònies i de perfums. Tal com es mereix un bon sopar, no hi van faltar els vestits més elegants i uns rostres empolainats de maquillatge ben variat.

Com que els qui em llegiu ja deveu anar recordant aquella nit màgica, situeu-vos ara a taula i penseu en l'esplèndid menú que amb gran rapidesa i professionalitat van servir l'equip de cambrers de Cal Soler. Es tractava d'una fideuà a la primera ronda; espatlla de cabrit al forn, a la segona ronda, i pastís, a la tercera. Per tancar l'actuació, no hi van faltar els cafès i els xarrups (o *xupitos*, si ho voleu en un llenguatge més col·loquial). Això sí, tot acompanyat amb vins i caves del Penedès.

Ara que ja us ha entrat la gana al cos, us farem memòria de tot el que van ser els actes i els moments més emotius de la nit. En el torn dels tradicionals discursos, aquest any van parlar la presidenta del Consell Comarcal, Angèlica Rodríguez; l'alcalde de Vilafranca, Joan Aguado, i els cap de colla i el president, el Melilla i el Pere Regull, respectivament.

Tot seguit, com és habitual de cada temporada, es van lliurar els regals per a tota la canalla i també es van donar els dos títols de casteller de soca-rel, que van ser per al Josep Masó i per al Joan Vallès.

Fotos: Felix Miro

Xou de sobretaula

I ara sí que van arribar els moments més festius de la nit. Van ser dues representacions humorístiques que es van anar intercalant entre elles: una part la formaven els esquetxos del Tonet i el David Monteagudo, que van representar des d'uns homes primitius descobrint els castells, fins a una parella de ballarins del Bolxoi, passant per l'explicació que una mena de Rodríguez de la Fuente feia sobre un animal tan ferotge com és la perdiu i per un combat de pressing-catx entre dos lluitadors. Realment, va ser una bona feina que havia estat molt treballada pels dos actors-castellers, i gràcies a això se'n van sortir prou bé davant la multitud de gent que es va reunir a la nau nova. L'altra part del xou la protagonitzava un grup d'energúmens que van crear el nou estil musical del segle XXI, és a dir, a veure qui canta pitjor! Els components del grup eren les *perles de la colla* o, més ben dit, els més bèsties de la colla ja que no n'hi havia cap que baixés del metre vuitanta (a excepció del Melilla, és clar). El grup de *cantaores* anava disfressat d'es-cocesos: per a uns el *kilt* més aviat era una minifaldilla, uns altres se'n van haver de cosir dues de juntes perquè els arribés a donar el tomb a la cintura. Van cantar un seguit de temes versionats des d'un punt de vista casteller com el *Bon dia*, *L'estaca*, una de la Trinca i *L'Empordà*, dels Sopa de Cabra. Van tenir un èxit rotund, que va fer aixecar el públic dels seients (no sabem si per aplaudir-los enfervorits o aprofitant l'ocasió per anar a canviar l'aigua a les olives). Qui sap si algun dia alguns d'aquests castellers es convertiran en els nous Martes y Trece i uns altres fins i tot arribaran al concurs d'Eurovisión...

Per finalitzar aquesta gran gala, i com a cloenda del sopar de final de temporada, La Factoria del Ritme ens va oferir un molt bon concert que va permetre ballar fins ben entrada la matinada.

Duenyes

Bon dia

La farra d'ahir nit
va acabar massa tard i hem empalmat
el dia serà dur (avui és dia 30)
els colors hem de defensar.

La colla del costat
el quatre de nou amb l'agulla ha assajat
castell que només els verds
anem i anem descarregant.

La resta de rivals
han demostrat durant l'Agost
estar molt forts
però ningú no ens espanta
aquí lluitem fins a la mort.

(tornada)

Bon dia
avui hem empalmat però fa bon dia
damunt dels caps un sol ben insolent
que il·lumina descarat
un espectacle de castells
(una follada de valent).

Al bell mig de la plaça
només hi ha el color verd
que sobresurt
és la colla de casa
que fa els castells més collonuts.

I a l'hora del pilar
desmitifiquen l'espadat emmanillat
altre cop per Sant Fèlix
la colla verda ha triomfat.

(tornada)

L'avi Melilla

L'avi Melilla explicava
al Figarot ben bufat
que cada quatre d'octubre
el cel és verd prop del mar.

Un concurs de Tarragona
que es feia al segle passat
el vàrem guanyar els verds
al cor ho tinc ben gravat.

(tornada)

Si haguessis vist aquells castells
aquella torre aquell pilar
i com suaven nostres pells
per poder-los defensar.
Descarregant torre de nou
quatre de nou amb el pilar
de vuit férem l'espadat
cinc de nou carregat.

Però Melilla fa molt temps ja
que la colla és la més gran
que ara en som vuit mil ja
i anem pujant i pujant.

De ben segur no té mida
aquella gesta tan gran
de ben segur no s'oblida
tornem a dir aquell cant.

(tornada)

Per endavant...

**ELS CASTELLERS DE VILAFRANCA
SORTIM EN BICICLETA!!!**

VINE A PEDALAR!!!

TOMET A FONT - RUBÍ ESPECIAL 2000

21 DE MAIG A LES 8:30H

- SORTIDA I ARRIBADA : A CAL FIGAROT
- RECORREGUT: VILAFRANCA – GUARDIOLA – FONT-RUBÍ – SANT MARTÍ – VILAFRANCA.
- AVITUALLAMENT A MEITAT DEL RECORREGUT (dalt del port).
- ESMORZAR I SAMARRETA PER A TOTS ELS PARTICIPANTS I SIMPATITZANTS DE LA COLLA.
- INSCRIPCIÓ GRATUITA

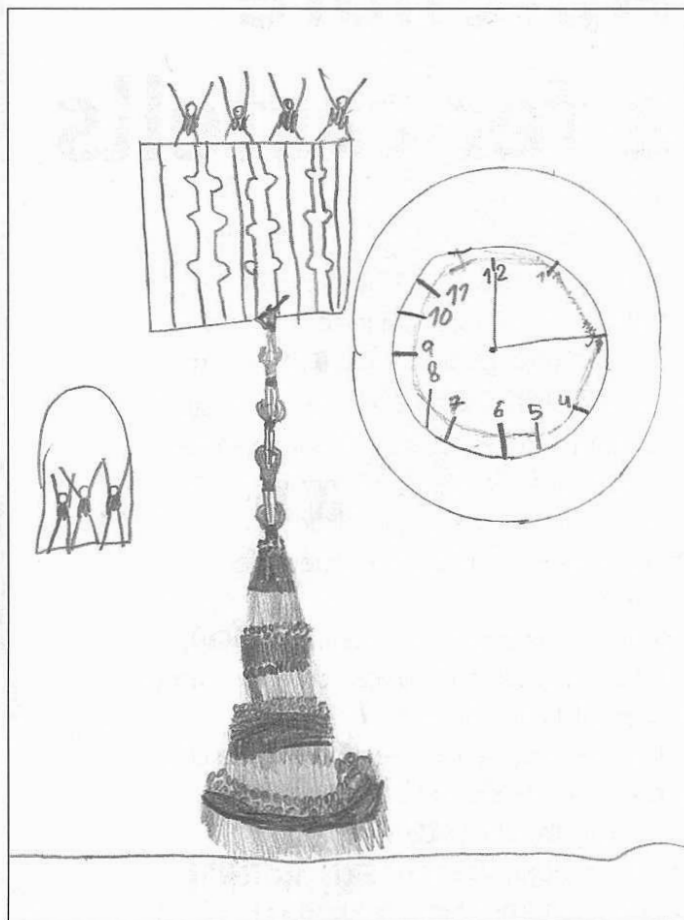
El Club Superverd

Ei, superverds!

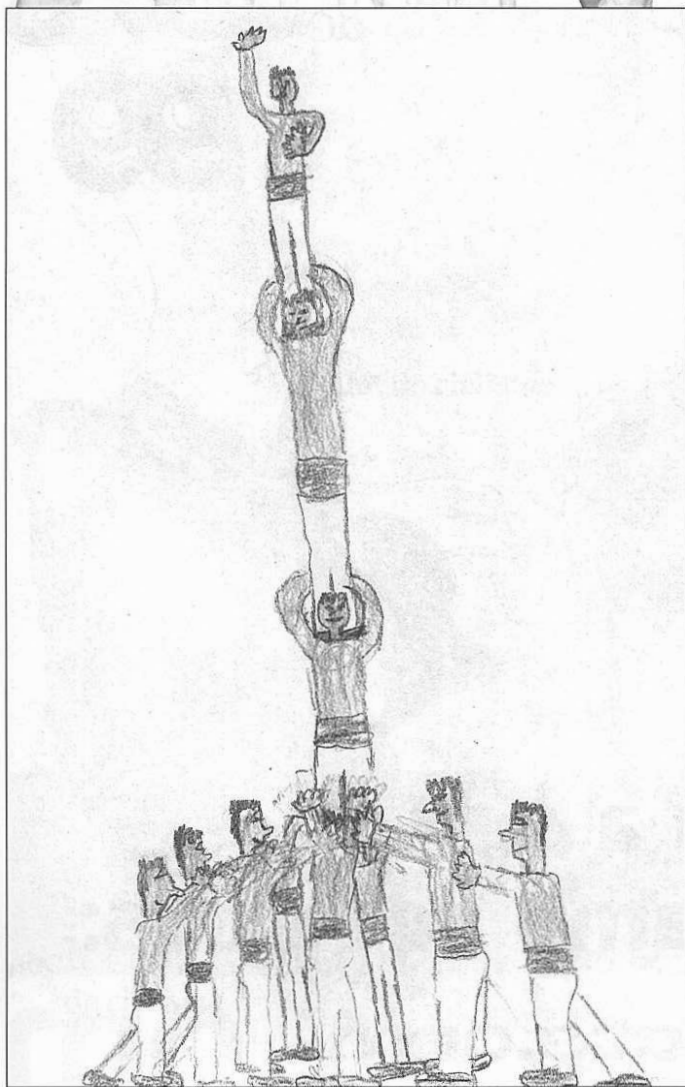
**A partir d'ara teniu unes pàgines
per a vosaltres a El Figarot.**

Hi podreu fer dibuixos, explicar
les vostres històries o omplir-la
amb el que us moli més...

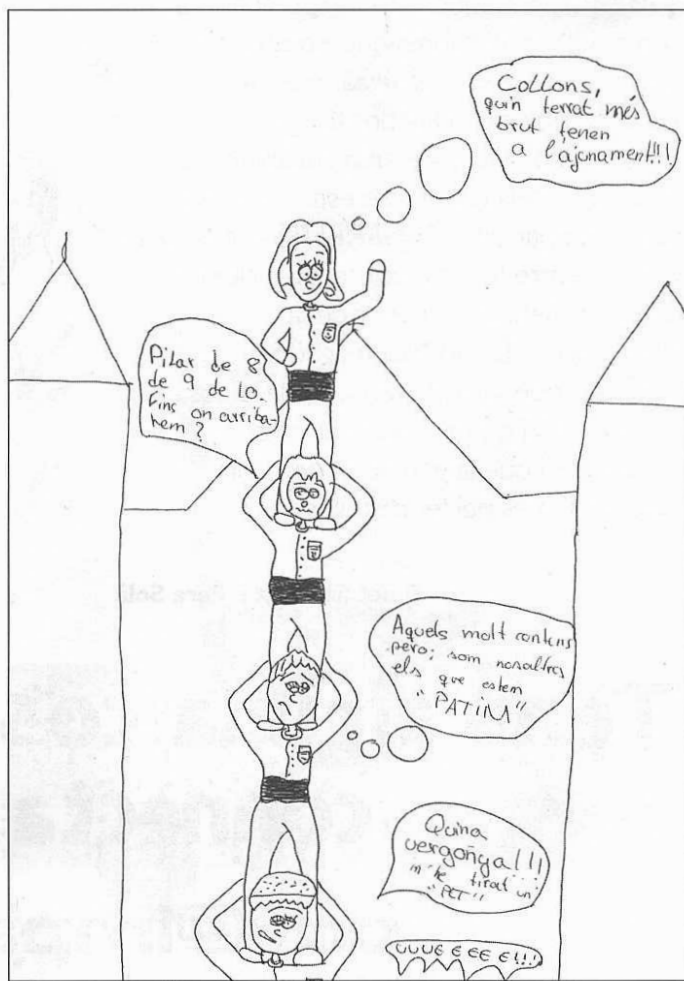
ens ho passarem guai!

Gerard Juncosa.

Francesc García-Berro.

Marc Fernández.

Aprendre a fer castells

La temporada passada es va considerar que aniria bé crear uns **ASSAJOS** perquè la gent jove, tant si venia a la colla com si no n'era, **APRENGUÉS A FER CASTELLS** o, si més no, a **ENTENDRE QUÈ SÓN**. Aquells assajos van durar tot l'estiu i es van dur a terme els dissabtes al matí. Bàsicament consistien a fer que la gent que normalment no puja aprengué a fer castells.

També es va arribar a fer una **ACTUACIÓ**, el dia 1 d'agost, a l'Arboç, coincidint amb la Festa Major d'aquesta vila. S'hi va plantar el cinc de cinc net, la torre de cinc neta, el sis de cinc net, el quatre de sis amb l'agulla, el tres de sis i pilars de quatre a dojo. Va ser un **ÈXIT ROTUND!** Al final de temporada —no podia ser d'una altra manera—, vam fer un **SOPAR A CAL FIGAROT**. Tot i que la mitjana d'edat era baixa, alguns membres que no eren tan joves es van afegir a la festa, que va acabar amb balls i cançons típiques i populars que van aixecar la curiositat de tota la clientela del nostre estimat local. Es van estampar unes **SAMARRETES** que es van repartir entre tots els assistents, incloent-hi el president i el creador de la il·lustració, el David Monteagudo. Esperem que aquesta temporada la cosa s'animi més i que puguem fer més actuacions i que la gent jove de la vila s'interessi més pel fet casteller.

Tonet Sánchez i Pere Solà

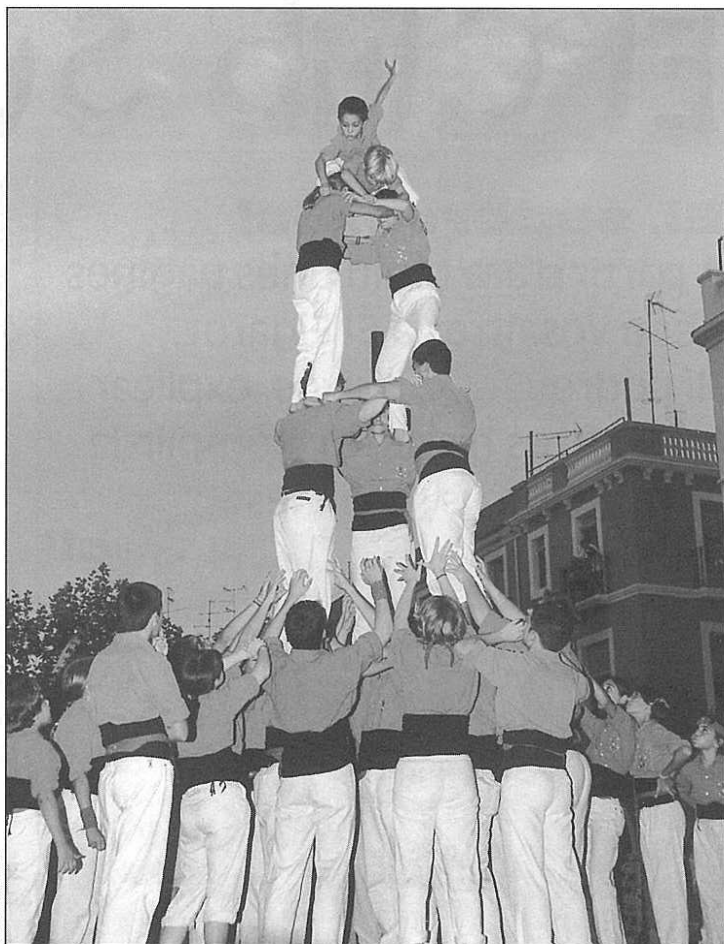

Foto: Félix Miró

Tens alguna cosa a dir?

connecta amb nosaltres:

cdv@impacte.com

O bé porta'ns la teva col·laboració (deixa-la a la secretaria de la colla, a Cal Figarot).

Els articles que ven la colla

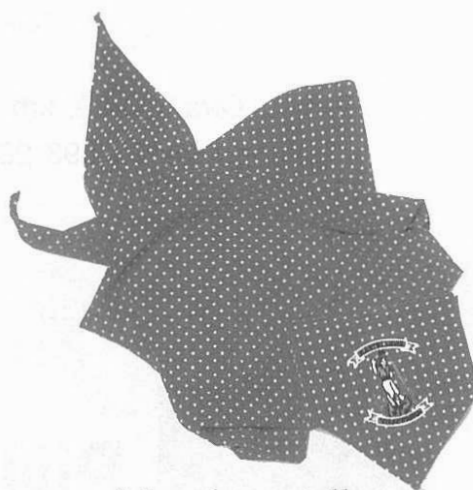
Dessuadora

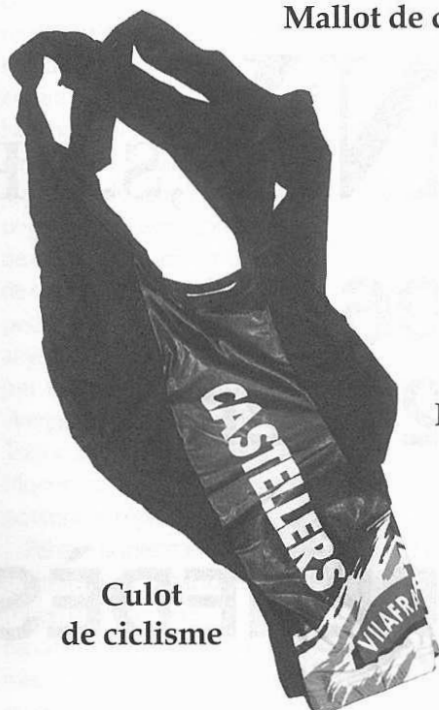
Polos (gris i blau marí)

Mallot de ciclisme

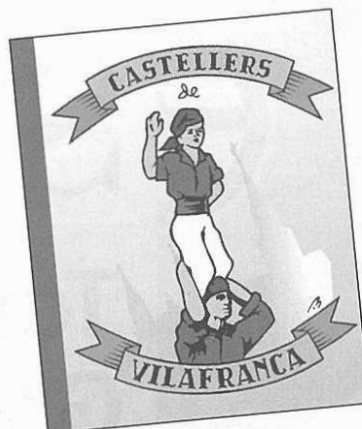
Mocador casteller

Culot de ciclisme

Mitjons de ciclisme

Adhesiu

Pins

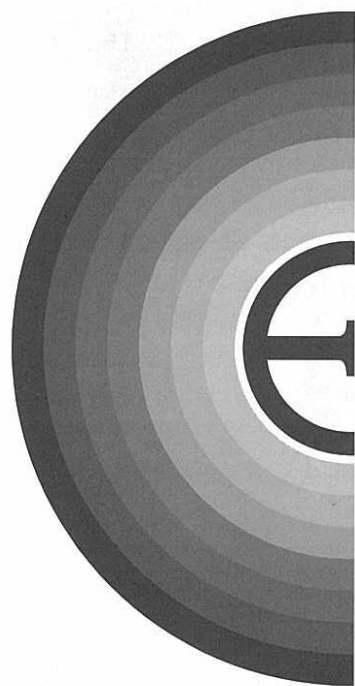
Distribuidors: **HEMPEL**
TEXSA
PPG
OMAR
FERROLUZ
LEPANTO
OIKOS
TITAN

COMERCIAL REDIVA, S.A.

c/ Sant Sadurní, 66 - Tel. 93 892 23 95 - 93 892 24 04 - Fax 93 818 06 89
VILAFRANCA DEL PENEDES

c/ Cep, 4 - Telèfon i fax 977 66 77 68 - **EL VENDRELL**

Ctra. C-246, km 42 - Pol. Ind. La Vilanoveta, carrer M, 62
Telèfon i fax 93 893 28 13 - **LES ROQUETES - Sant Pere de Ribes**

PINTOR-DECORADOR

ESTRANY, S.C.P.

Tel. 93 890 06 21
Gral. Vallès, 21, 2n

VILAFRANCA DEL PENEDES

«Gralles i gegants», el nou disc de Els Vernets

El 30 de juliol del 1999 al pati de Cal Figarot la colla de grallers Els Vernets va presentar el seu tercer treball discogràfic anomenat «Gralles i gegants».

Fa ja un parell de festes majors que per part d'una empresa discogràfica va arribar a Els Vernets la proposta de realitzar un disc que recollís les músiques tradicionals que ballen els gegants a Catalunya. El resultat final, passats aquests dos anys de treball, ha estat el recull de vint-i-cinc temes enregistrats en el disc «Gralles i gegants».

El grup està molt content del disc, ja que, a més de poder comptar amb bons arranjadors, l'enregistrament s'ha fet en els estudis que ara per ara disposen de la tecnologia més avançada del país.

En aquest disc hi han recollit un grapat de tonades antigues. Entre les moltíssimes melodies que van recollir els nostres folkloristes, n'han seleccionat algunes: les que els han agradat més (per tant, sols hi apareixen representades algunes poblacions que tenen tradició de gegants des de fa molts anys; Vilafranca, Vilanova, Valls, Reus, Igualada, Mataró, Barcelona, Manresa, Olot, Girona, Lleida, Tortosa, etc.). També n'han volgut incorporar una de nova creació (els gegants de Ribes, de Blas Coscollar) per demostrar que el fenomen musical a l'entorn de la gralla i dels gegants encara es manté viu. Finalment hi han inclòs una marxa per a processó i tres ballables vuitcentistes, ja que des de sempre les parelles de gegants han anat acompanyades de valsos, polques i altres danses de cada època. Aquestes darreres peces, que tenen entorn de cent anys foren escrites a tres gralles pel vilafranquí Ramon Roig, *Arengadetes*, pel vilanoví Francesc Toldrà i per l'espergurerenc Feliu Monné, tots tres destacats compositors de l'època.

Pel que fa a les melodies de gegants antigues, quasi totes sols recollien la primera veu, Els Vernets han volgut seguir l'estil de les formacions de grallers clàssiques, les que sonaven fa un centenar d'anys en els millors moments de la histò-

ria de la gralla (època d'or de la gralla). S'ha fet la major part dels arranjaments a tres veus, pensats per a gralles de claus. Cal dir que, a més dels mateixos Vernets, hi ha arranjaments de Lluís Tetas, Jordi Macaya, Montserrat Soler i de Lluís Giménez que també ha participat en el disc com a timbaler en alguns temes.

En el cas d'algunes tonades de gegants s'ha optat per oferir una versió inèdita. Així doncs ens trobarem que en diferents poblacions els gegants ja ballen una música determinada, però ara se n'ofereix una altra que també és pròpia d'aquella mateixa localitat i que havia quedat en desús. El grup pensa que en part la riquesa de la cultura popular i tradicional d'un país rau en la gran quantitat i en la varietat de patrimoni que té, per això en més d'una ocasió s'ha volgut oferir materials que restaven en l'oblit, hi ha hagut un intens treball de recopilació i recerca a diferents arxius musicals.

Com a grup vilafranquí els ha semblat molt oportú d'incloure dues de les músiques que ballaven els gegants de Vilafranca. Després d'una tasca de recerca força laboriosa es van localitzar les partitures de dues tonades dels gegants de Vilafranca que s'havien perdut: La «Marxa dels gegants de Vilafranca», que restava manuscrita als arxius de Joan Amades i que fins al moment era desconeguda, i l'«Americana dels gegants de Vilafranca», procedent de l'Arxiu Musical del Museu de Vilafranca, que formava part d'una Missa pastoral escrita el 1872 sobre motius dels balls populars de la Festa Major de Vilafranca. Es tracta d'una havanera que ballaven al segle passat (de la qual Mn. Maideu ja parlava al setmanari *Acción Católica* el 1952 i que fins ara no s'havia pogut retrobar).

Després dels dos discs anteriors, Els Vernets han optat per fer un enregistrament de la màxima qualitat. Per això a més d'escollir els estudis que en aquests moments tenen la tecnologia digital més avançada (Bitstudi), el tècnic de so ha estat Xavier Batllés, un músic i compositor de dilatada trajectòria en el món del jazz, de la salsa i de les músiques ètniques i tradicionals entre d'altres.

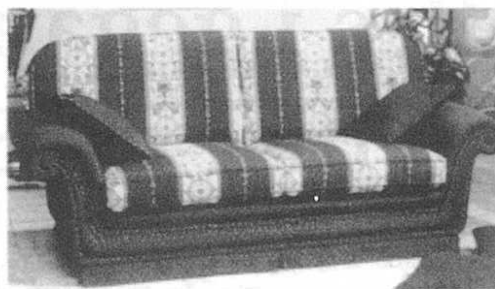
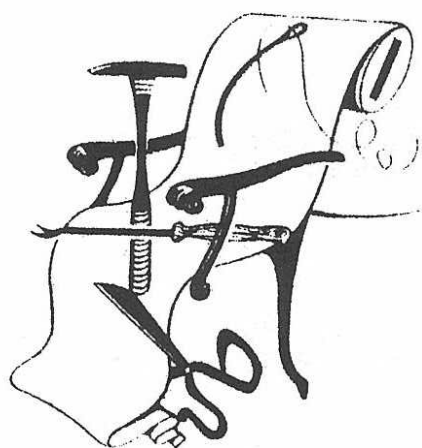
Els Vernets (grallers de Vilafranca) es formà el 1980. D'aleshores ençà ha participat a moltes festes d'arreu de Catalunya i en algunes trobades fora del país. Fa un grapat d'anys que acompanyen la colla de Castellers de Vilafranca en les seves sortides.

El 1987 van enregistrar el disc elapè «Ball de gralles» i el 1990 el titulat «El tremendo - ball de gralles», ambdós conjuntament amb la colla de grallers Santa Madrona.

Els Vernets des de sempre han treballat en la recerca i difusió de la música tradicional de les nostres contrades. L'estil de la colla es caracteritza sobretot per la nombrosa recuperació de temes musicals d'antics grallers penedesencs que havien quedat oblidats.

Actualment el grup està format per Joan Reyes (gralla primera), Miquel Benito (gralla segona), Xavier Bayer (gralla baixa) i Pere Lluís Biosca (timbaler), també es compta amb la col·laboració de Lluís Giménez.

Els Vernets

TAPISSERIA QUIM

Decoració de mobles

Tot tipus d'entapissats i reforma de mobles antics als millors preus

Avinguda Catalunya, 86 , baixos - Telèfon 93 898 05 47
SANTA MARGARIDA I ELS MONJOS

BAR RESTAURANT La Gamba d'Or

CUINA CASOLANA AMB ASSORTIMENT DE PEIX I MARISC

MENÚ DIES FEINERS __ 935,- ptes. / MENÚ DIES FESTIUS __ 1500,- ptes.

SALÓ PER A BANQUETS I FESTES FAMILIARS

**APROFITI EL NOSTRE MENÚ 11È ANIVERSARI,
TOTA UNA SORPRESA PER NOMÉS 2.975,- PTES.**

TRADICIONS GASTRONÒMIQUES, SL

Carretera de Barcelona, 49 - Telèfon 93 897 02 72 - AVINYONET DEL Penedès

La Colla de Mar edita un disc amb tonades de la Festa Major

Festa Major de Vilafranca

Grallers de Vilafranca -Colla de Mar- interpreten Bernat Rövenstrunck.

El 25 d'agost de l'any passat va tenir lloc a la plaça Llorens i Barba la presentació del disc compacte Festa Major de Vilafranca. Grallers de Vilafranca -Colla de Mar- interpreten Bernat Rövenstrunck, tercer exponent de la discografia d'aquesta veterana colla.

Es tracta d'una nova i original versió de quaranta-sis tonades de la Festa Major de la nostra vila, totes elles populars, la melodia de les quals es troba recopilada en els treballs del primer quart d'aquest segle (el XX) d'Antoni Insenser i de Francesc de P. Bové. Dissent d'aquestes melodies no es ballen en l'actualitat, per la qual cosa el nostre treball constitueix una aportació significativa en un camp que potser podia semblar exhaurit.

La característica principal del repertori del compacte, però, és que totes les melodies han estat harmonitzades pel Bernat Rövenstrunck, musicòleg alemany amb intenses i fèrtils vinculacions amb Catalunya i amb el Penedès, que els components de la *Colla de Mar* no dubtem a qualificar musicalment de geni i personalment de genial, i amb el qual col·laborem des de fa bastants anys.

Totes les harmonitzacions són a tres veus —normalment, el que se sent pel carrer és a dues— i per a tres gralles curtes —o seques, és a dir, les mateixes que s'utilitzen per tocar castells—. Això planteja una limitació en la tessitura (no hi ha les notes més greus que donen les gralles de claus), que comporta d'entrada una gran complicació per al compositor, i encabat una alta dificultat d'execució, especialment per a la primera veu, que és extraordinàriament aguda. Però confeïx al resultat final una brillantor sonora que també és molt poc habitual.

De totes maneres, creiem que el que dona carta de naturalesa al disc és la bellesa musical que ofereix. Modèstia a part, considerem que entre en Rövenstrunck i nosaltres hem afegit a la gràcia natural de les melodies de la Festa Major una versió senzilla però elaborada i rica en l'harmonització, i austera, però brillant i elegant en la interpretació.

En descriure les harmonitzacions cal esmentar dues particularitats, que afecten de ple la nostra colla: en primer lloc, el Toc del castell és l'única peça que interpretem en la seva harmonització popular convencional, a dues gralles seques, tal com se sent a la plaça (és a dir, sense la intervenció de

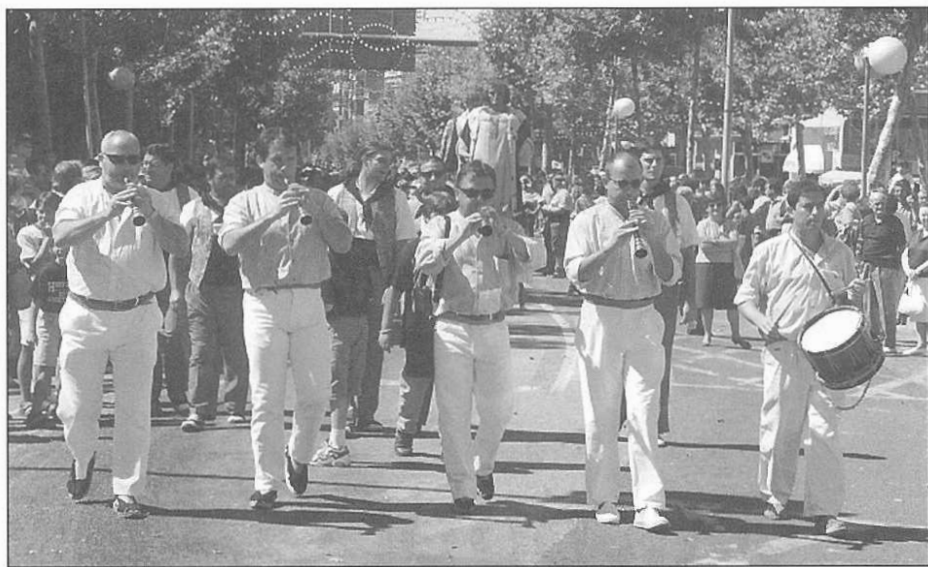
Rövenstrunck). En segon lloc, però, i com a brillant contrapartida, a continuació podem escoltar les tres Variacions sobre el Toc del Castell, no només harmonitzades sinó compostes de cap i de nou pel músic de la Baixa Saxònia, que proporcionen unes versions avantguardistes, agosarades i —sobretot— molt boniques de la més important de les nostres melodies.

A banda d'aquestes excepcions, només una de les melodies és d'autor: la Marxa dels Falcons, de Jaume Vidal i Vidal; l'harmonització, però, és de Bernat Rövenstrunck.

Tot plegat, doncs, i tornant a bandejar la modèstia, una delícia musical que fa que, tal com vam dir el dia de la presentació, els versos del *Tiburón* adquireixin —bescanvi— ant el sentit de la vista pel de l'oïda— una renovada actualitat:

(...) i et florirà la grandesa
de veure amb mirada nova
les coses de sempre.

**Grallers de Vilafranca
-Colla de Mar-**

La Junta fa un balanç positiu dels últims anys

El 17 de desembre de 1999 va tenir lloc l'assemblea de la colla que es duu a terme un cop finalitzada la temporada. L'espai destinat normalment com a gimnàs es va omplir de gom a gom per fer el balanç d'una temporada molt bona i per deixar constància dels objectius i projectes per a la temporada 2000.

Informe de la Junta

Com ja és habitual en les assemblees de la colla, hi va haver la lectura de l'acta anterior a càrrec del secretari de la colla, Josep Cabré, i després es va aprovar per unanimitat. Tot seguit va parlar el tresorer, Josep Just, que va fer el balanç de la temporada 1999 des del punt de vista econòmic, Just va comparar els ingressos i les despeses de la colla i també va presentar les mateixes dades de les quatre últimes temporades.

Seguidament hi va haver l'informe de la Junta Directiva. En aquest punt va intervenir el Josep Cabré per explicar diferents aspectes referents a la secretaria, com per exemple la situació de la sala de secretaria, el nou format de les fitxes castelleres, la informatització de la secretaria i les cartelleres informatives. A continuació, el Lluís Molas va informar de les millores que s'han fet a

Cal Figarot, centrant-se sobretot de la nau nova. També va parlar del pati, on s'ha instal·lat un sistema de bombejament.

El Josep M. Figueras va ser l'encarregat de parlar de tot allò que fa referència als mitjans de comunicació interns de la colla i a la Coordinadora de Colles Castelleres. Així, doncs, va parlar de l'arxiu de la colla, del web de la colla, dels canvis en les publicacions (fusions de l'«AU VENGA» i «EL FIGAROT») i d'altres temes com els possibles canvis dels estatuts de la Coordinadora de Colles Castelleres i el funcionament d'aquesta entitat.

Tot seguit, el Francesc Perelló va fer el balanç dels temes relacionats amb el gimnàs i la botiga.

Cinc anys excel·lents

Un cop finalitzada l'explicació de la Junta Directiva, el Xavi Bages, en nom de la Comissió Tècnica, va fer el còmput global dels castells de la temporada 1999 i el cap de colla, Francesc Moreno Melilla, va repassar els darrers cinc anys de castells de color verd, des de la primera torre de nou fins a l'any 1999, i va fer una valoració molt positiva del moment actual de la colla.

Finalment, el president de la colla, Pere Regull, va tractar tres temes importants com la creació

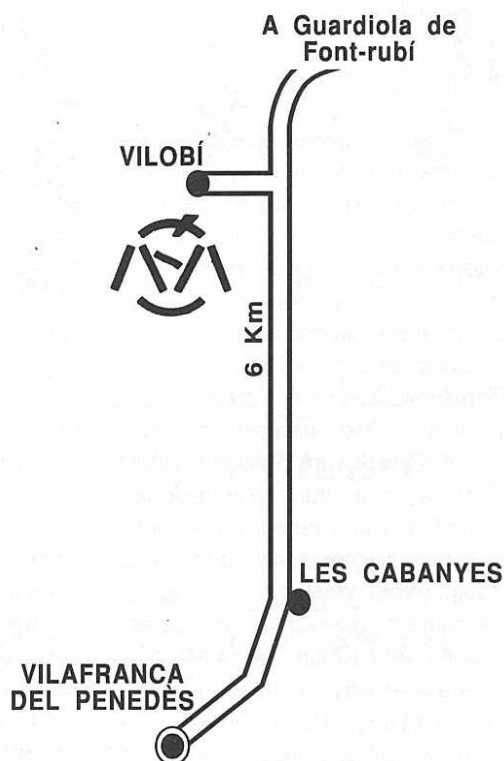
d'ambient social casteller a Vilafranca, la consolidació del tema econòmic i la millora patrimonial de la colla. També va explicar com aniria el procés electoral per escollir una nova junta, un cop finalitzat el període de mandat de la junta i de la tècnica que han portat la colla en els darrers quatre anys. El torn obert de paraules va cloure l'assemblea.

Foto: Felix Miró

AV. DIPUTACIÓ, S/N - TEL. I FAX 93 897 86 36
08735 VILOBÍ DEL PENEDÈS

L'assemblea escull la nova Junta per als propers quatre anys

El dia 28 de gener de l'any 2000 es va convocar una assemblea extraordinària per escollir la nova Junta Directiva i la nova Comissió Tècnica que hauran de dirigir la colla durant els pròxims quatre anys. Com que només s'hi va presentar una candidatura, no hi va haver votació i, després que els components d'aquesta llista presentessin els projectes que volien tirar endavant en cada àmbit d'actuació, l'assemblea va aprovar que formessin la Junta Directiva i la Comissió Tècnica.

Cal destacar que es tracta d'una junta i d'una tècnica que bàsicament representa una continuïtat respecte a les anteriors, tot i que hi ha hagut alguns canvis provocats pel fet que s'ha augmentat el nombre de components de la Junta atès que la gestió de la colla cada cop és més complexa. Això de banda, també convé remarcar que s'ha aprofitat la renovació per fer entrar components joves a l'equip directiu.

Comissió Tècnica

Cap de Colla	Francesc Moreno
Sotscap de colla	Josep Julià
Equip tècnic	David Monteagudo R. Giménez (Ramonet) David Miret Joan Badell Lluís Molas
Equip tècnic de la canalla	Josep M. Mateu Olga Álvarez Fèlix Casanova J. A. Sánchez (Tonet)
Equip de la canalla	Toni Alujas Clara Vallvé Montse Muñoz Fèlix Balaña Eloi Omella

Junta Directiva i equips de col·laboradors

	Junta	Col·laboradors
President	Pere Regull	
Sotspresident	Eloi Miralles	
Secretari i tresorer	Josep Cabré	
Circulars	Francesc Taravilla	
Socis protectors	Raimon Perelló	
Protocol i premsa	Raimon Perelló Francesc Taravilla Òscar Serramià	Josep M. Batet
Relacions públiques	Eloi Miralles Josep M. Figueras	
Representant a la Coordinadora de Colles Castellera	Josep M. Figueras	
Assegurances	Josep M. Figueras	
Dinamització interna	Salvador Casas, Xavier Mayol Ulpi Roman	
Manteniment de Cal Figarot	Lluís Molas Carles Domènech	Fèlix Balaña
Gimnàs	Xavier Mayol Ulpi Roman	Josep M. Mateu Toni Bach
El Figarot	Xavier Carrasco Òscar Serramià Francesc Taravilla	Neus Castells Miquel Ferret Jordi Galtés Joan Montserrat Biel Senabre
Cartelleres	Xavier Carrasco Òscar Serramià Josep M. Figueras	
Articles de la colla	Raimon Perelló	Montse Grau M. Antònia Crusat Montse Domingo
Roba de la colla		Josep Masó
Grallers i autocars	Xavier Mayol	

Foto: Felix Miro

El que fou tan antic i impossible

David,

recordes quan tot ja és a punt?
Tu, amb veu cansada, llances el darrer crit,
crit que tothom espera
per fer avançar «l'afuat i altiu» pilar de vuit...

La plaça, tan plena, sols es percep en l'espai d'un silenci al nostre entorn...

jo,

espero...

Lavors, quan la pinya ja és pinya,
m'omple de valor i apunto la mirada a la teva esquena suada.

Des de l'asfalt,

descalç,

prenc en mi sentiment i coratge
sentiments del meu propi esforç,
sentiments que tu, amb la teva desmesurada feina, em regales.

Per això,

espero...

al teu costat,
i ja damunt la pinya sòlida i compacta, comencem l'incert viatge...
En pujar damunt del folre, tots dos, l'un seguit de l'altre,
per una gran escala estreta i humana
endevinant els espais de cada cos on caminar,

penso...

penso en aquells germans de sang
i en la sang dels nostres pares
com poden fer-ne, d'aquest moment, callat i tens
el crit immens de tanta gent emocionada.

En el tercer pis, t'ajups fent-me d'escala,

i jo m'aturo...

sols un instant,
i per darrere el teu clatell fet aigua

penso,

haig... puc...

Lavors, ja en el cel de les manilles,
potser estic un instant de massa meditant.
Tu, enfadat, en veure'm aturat,
em dius un: -Va, Fèlix!
(ofegat per la passió que aquest instant obliga)
i em dónes l'última empena
per emprendre el vol...

Ara sí,

damunt del terç
ja sóc el quart de l'espada,
i molts cops,
en alçar la mirada cercant, o potser, cercant-te,
em trobo que haig de compartir l'estona
amb una pedra medieval d'un vell palau, o d'una casa senyorial,
i imagino la seva història i el seu respecte
i ella, potser sabent-ho,
també m'ajuda, també em dóna força...

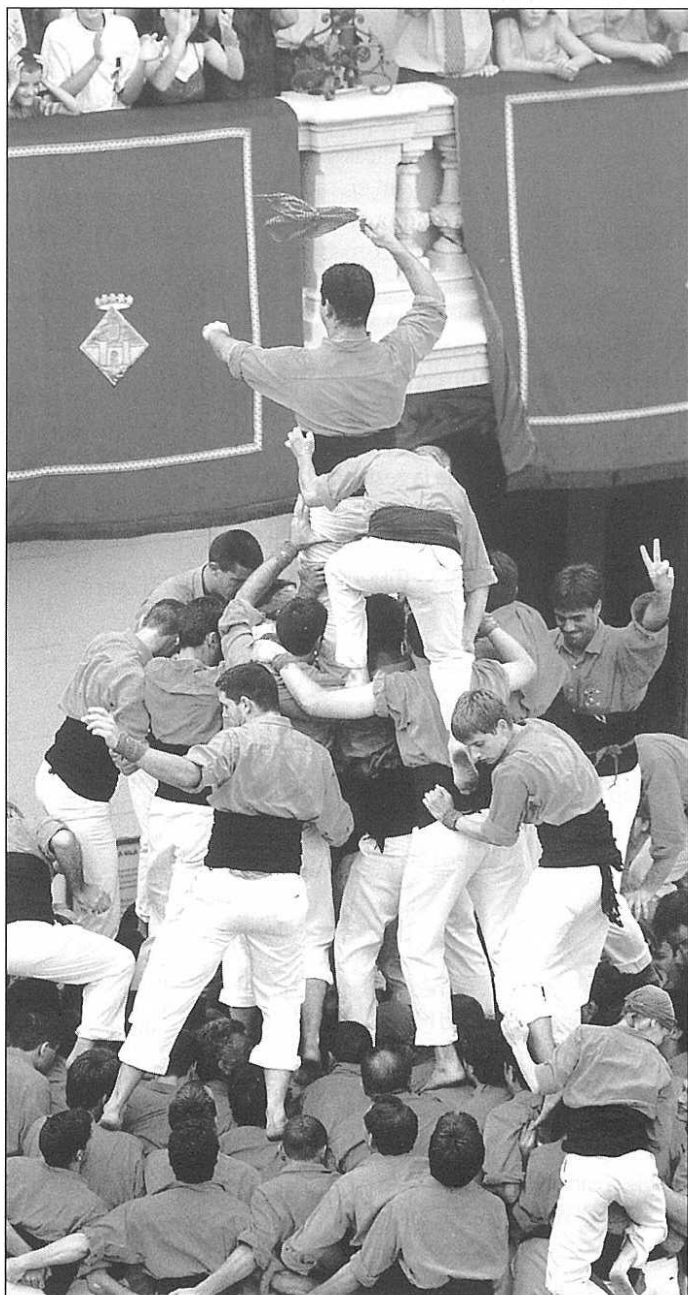
Els peus del quint ja són pell de la meua espatlla,

i sols em queda compartir amb les mans
(feres ferotges que m'aferren)
la lluita que el mateix castell demana
i confiar als companys d'altres pisos
que, damunt meu, pas a pas, s'acomoden,
la tècnica i la sort de saber-ne.

El castell es carrega...

es descarrega...

i ens perdem en l'eufòria
d'un esclat que valora i estima
el que fou tan antic i impossible
i ara és part de la vida d'un poble
que a la seva manera ho respira;
tal com jo, actor d'aquesta obra,
qui ha gosat escriure unes ratlles
que creia absurd oblidar per sempre
en el racó llunyà del seu silenci.

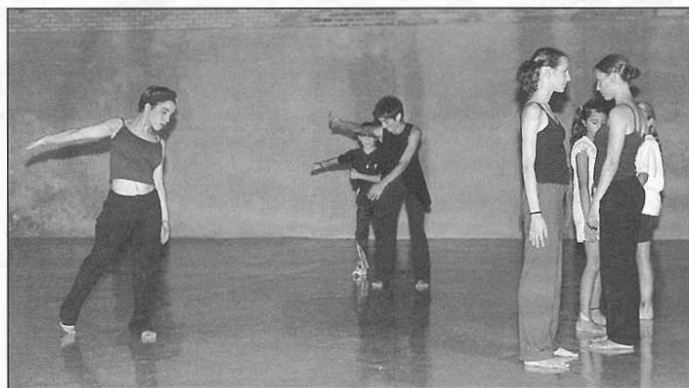
Al meu germà,
Fèlix Miret

Castells a banda

Un vehicle de més de deu metres guanya el 15è Correverdura

«Metamorfosi», un espectacular vehicle que feia més de deu metres de llargada va guanyar el primer premi de la quinzena edició del Correverdura-Festa de la Bicicleta, que va organitzar la colla. El vehicle va ser construït per un calafellenc i es va emportar les 35 mil pessetes corresponents al màxim guardó. El segon premi, dotat amb 25 mil pessetes, va ser per a «Mississipi», una mena de vaixell fluvial que recordava els que recorrien el famós riu americà. El tercer premi, de 15 mil pessetes, va ser per a una acurada rèplica d'un autobús de dos pisos, com els que circulen per Londres. Tots aquests vehicles, i la resta de participants a la festa, tenien en comú que eren ginys mecànics sense motor. Cal recordar que la pluja va minvar notablement la participació, que al final va ser de quaranta-quatre vehicles. Com és habitual, els participants al Correverdura van fer un recorregut pels carrers de Vilafranca que es va iniciar davant de Cal Figarot i va acabar a la rambla de Sant Francesc. En acabar la passejada, es van donar els premis i es va servir un vermut popular. S'ha d'indicar, per acabar, que també van obtenir un premi el grup més nombrós, format per una família de set ciclistes; la bicicleta més antiga, una màquina estrenada fa cinquanta anys, el participant més gran, que va ser un vilafranquí que té setanta-set anys, i el més jove, un nen de tres anys que anava disfressat de Robin Hood en versió ciclista.

Nits a la Fresca a Cal Figarot. Sota aquest refrescant títol, es van dur a terme diferents actes al pati del nostre local social, a fi d'ajudar a passar les caloroses nits de l'agost vilafranquí. El primer acte va ser un concert de rock, a càrrec del Complex d'Elektra, que va tenir lloc el dia 12. Set dies més tard, el 19, el grup de dansa Col·lectiu Plexe va oferir un espectacle a la nau (la fotografia en mostra un moment). Cal recordar que aquest grup ja havia actuat a Cal Figarot, just un any abans, en els actes del cinquantenari de la colla. Finalment, el dia 25, després de l'assaig, l'orquestra Havana va amenitzar un ball, en el qual no hi va faltar la coca i el cava.

La M. Antònia i la Montse guanyen el concurs de paelles. La suculent paella que mostra la fotografia va permetre guanyar a la M. Antònia Crusat i la Carme Grau el concurs de paelles que es va celebrar al nostre local social el 23 de maig de l'any passat. Després de l'acurada preparació de les paelles tots els participants se les van cruspir en un animat dinar a Cal Figarot.

Glamour de soca-rels. El dia 22 de maig de 1999 el tercer sopar de soca-rels va reunir a Cal Figarot tots els castellers que tenen aquesta condició. Les sales nobles del local, doncs, es van omplir de *glamour* casteller. El proper sopar de soca-rels, que serà el quart, se celebrarà el propinent 10 de juny.

La canalla xala de valent en el Can 50 casteller. Enmig d'una destacada participació, va tenir lloc durant tot el dia 20 de setembre (matí i tarda), al pati de Cal Figarot, el Can 50 casteller. Aquest acte dirigit a la canalla de tota la comarca (tant si eren de la colla com si no), va reunir nens i nenes de 5 a 12 anys que s'ho van passar d'allò més bé.

L'EVOLUCIÓ DELS CASTELLS

Capítol I. BAIXOS I CROSSES

ABANS DE L'ASSAIG

1950

HO SENTO TU, ESTIC PELAT. JA T'HO PAGARÉ QUAN EL CAP DE COLLA EM PAGUI EL SOU DE LA FESTA MAJOR

GNY!

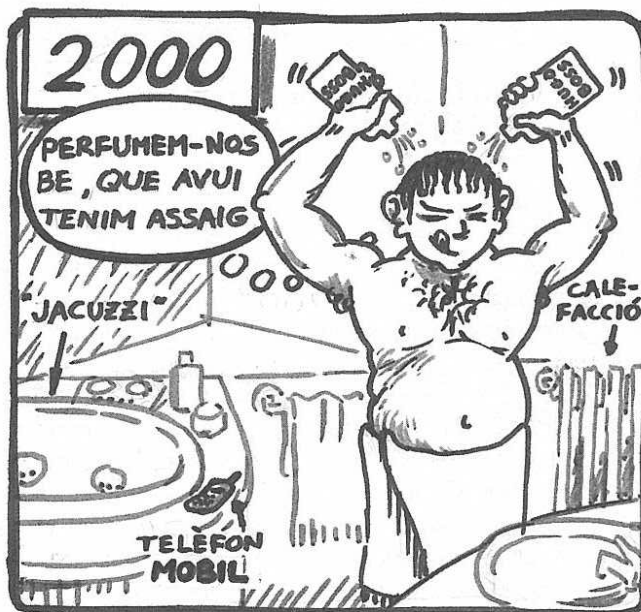
2000

PERFUMEM-NOS BE, QUE AVUI TENIM ASSAIG

"JACUZZI"

TELÈFON MÒBIL

CALE-FACCIÓ

A L'ASSAIG

1950

VA TU, APRETA, QUE DIUMENGE S'HA DE FER EL 3 DE 7. I NO ET MENGIS LES UNGLES. QUE EM FAS POSAR NERVIÓS

QUINES UNGLES?

LES DEL SEGON!

AH...

COF COF

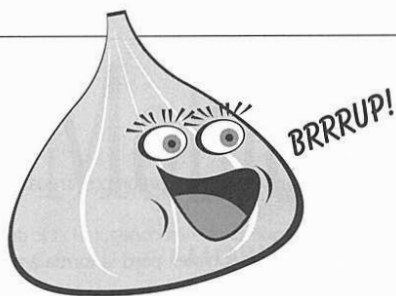
2000

VINGA NENES! QUE DIUMENGE DESCARREGAREM EL 3 DE 10

HI, HI. ESTÀS FET UN MUL

Quartdesot

EL FIGA-ROT

S U P L E M E N T H U M O R Í S T I C

No és veritat que:

que el Melilla s'hagi convertit a l'islamisme

Tot i els *ramallassos* que li surten de tant en tant, podem desmentir rotundament que el Melilla soni per ser el nou imam de la comunitat musulmana de Vilafranca. La fotografia pot fer pensar tot el contrari atesa la devota actitud de pregària a Al·là que adopta el nostre cap de colla, però els qui siguin més observadors ja deuen haver endevinat que tot és pura aparença. Lluny de resar en direcció a la Meca, el Melilla s'indina cap a l'única religió vers la qual professa públicament una fe irrenunciable: els castells, en general, i els Castellers de Vilafranca, en particular (tant és així que a hores d'ara n'és un dels profetes que té més seguidors).

que el Joan Montserrat pensi obrir un restaurant a Cal Figarot

Ni ho ha fet ni pensa fer-ho. Estem en condicions de negar categòricament que el Joan Montserrat sigui el nou encarregat de portar el bar d'ara en endavant (i això que, per les hores que passa a Cal Figarot, segur que se'n sortirà prou bé). També desmentim que es dediqui a fer d'home anunci (els únics anuncis que treu són els que apareixen a EL FIGAROT i així, gràcies a la seva col·laboració, el butlletí no ens costa tants *quarts*) i tampoc no és veritat que s'hagi tirat a la beguda (com un bon català duu un porró a la mà). La fotografia, l'únic que demostra és que el Joan sempre està a punt per donar un cop de mà en tot allò que organitzi la colla, i que tant et pot muntar el Correverdura o un concurs de poesia, com preparar-te una paella (si més no, d'ambient, en fa).

que el Taravilla, chico maravilla, arrasi a les nits vilafranquines

Què més voldria ell! Tot i el pentinat estil Espinete, les ulleres de sol a la moda, la corbata virolada, la camisa d'un roig llampant per damunt d'uns pantalons ben blancs (que no diem quin efecte fa amb aquesta combinació) i un tres quarts que sembla que l'hagi enllustrat de tant com brilla; malgrat aquesta indumentària tan estrafolària i les postures estudiades a les pel·lícules del Travolta dels anys setanta, ja veieu que les *xatis* passen d'ell olímpicament. No t'amoïnis, *Txirimiri*, que elles s'ho perden.

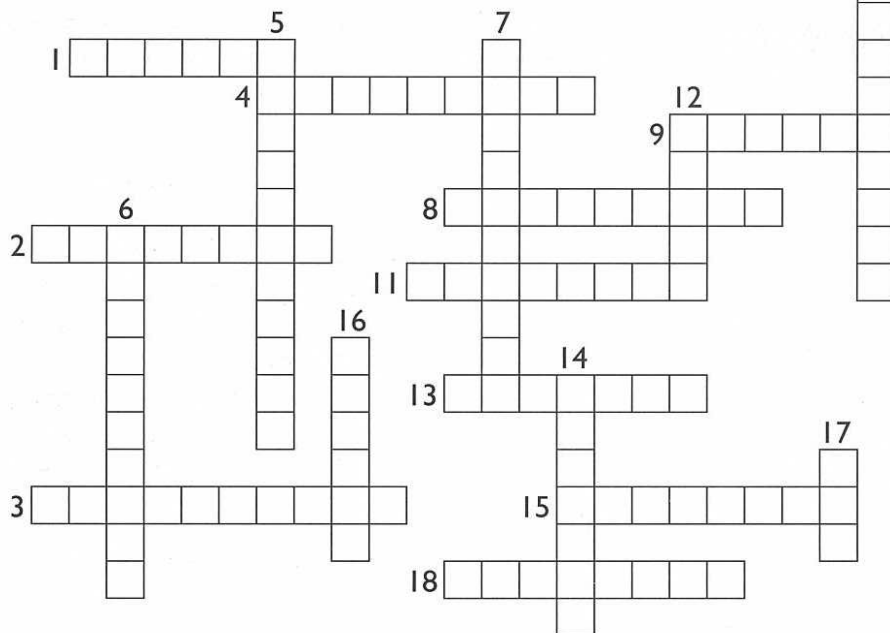
que a Valls vulguin que hi anem a actuar

Com voleu que els passi pel cap, si una activitat que obren a la gent de fora de Valls com és un concurs per veure qui engoleix més calçots, hi van un parell de vilafranquins... i fan pòdium. Molt mal fet, Escribà i Oller! Si aspiràveu a esmorzar de gorra, en lloc d'anar-vos-en a afartar de calçots a Valls, us podíeu haver apuntat a una xatonada al Barri Marítim i ara encara preteneu que els vallencs tinguin la gosadia de tornar-se-la a jugar, que corrin el risc de convidar algun dia una colla de fora i que els clavi una repassada?

Passatemps

Mots encreuats

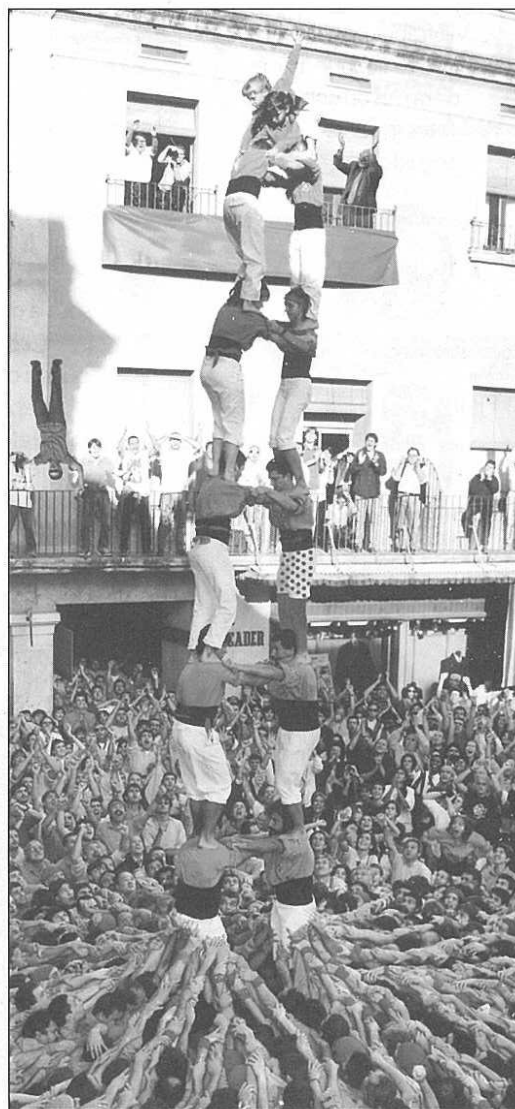
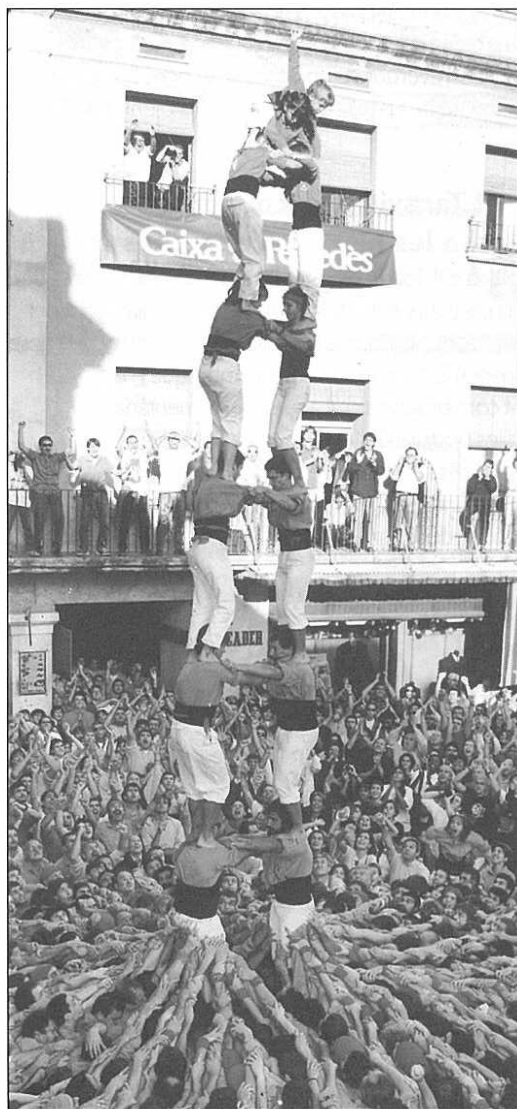
Solució:

1. Agulla, 2. Catedral, 3. Desfigurat, 4. Cassoleta, 5. Acompassats, 6. Traspassar, 7. Rebrincada, 8. Figuereta, 9. Assaig, 10. Bellugadís, 11. Escalera, 12. Mleta, 13. Lateral, 14. Espadat, 15. Actuació, 16. Clavan, 17. Nou, 18. Enfaixar.

1. Casteller que amb els avantbraços creuats agafa els genolls del segon.
2. Nom amb què també és conegut el cinc de vuit.
3. Quan el tronc del castell perd la forma amb què ha estat quadrat queda així.
4. Sinònim d'aixecador, especialment al Penedès.
5. Quan els components del mateix pis d'un castell pugen gairebé tots alhora diem que pugen així.
6. Acció que consisteix en que l'enxaneta passi per damunt de l'aixecador i coroni el castell.
7. Oscil·lació forta que desequilibra l'estabilitat del castell.
8. Quan un casteller es posa de mans damunt dels braços dels castellers del pis de sota i, amb el cap estíngolant a l'espatlla d'un d'aquests, enlaira les cames fins a adquirir la verticalitat.
9. Temps que les colles dediquen per preparar els seus castells.
10. Castell que té un cert moviment mentre s'està construint.
11. Casteller que s'ajup momentàniament per facilitar l'ascens dels membres del tronc.
12. Acte que consisteix a estendre el braç per part de l'enxaneta, carregant així el castell.
13. Casteller que té com a missió subjectar lateralment les cames del casteller de tronc del pis immediatament superior.
14. Nom que antigament rebia el pilar.
15. Moment culminant de l'activitat de les colles en què fan els seus castells a la plaça.
16. Fer a la perfecció un castell.
17. Castell d'estructura combinada format per un tres, que queda al centre, i tres torres.
18. Acció que fa un casteller quan es posa la faixa.

Oriol Paretas

Trobeu set diferències entre les dues torres

Solució:

1. La Caixa s'ha quedat sense lletres. 2. Algú (tot sigui per sortir a la foto). 7. El Toner, des-
pres de l'actuació, se n'ha d'anar a la plaça.
retrades. 6. L'Aguado s'ha canviat de balcó
de posar-s'hi de tots costats per sortir ben
baix estant. 5. L'Enric i la Miriam tenen temps
onat, de tant content com està, fa un pirat del
llençat el mocador abans d'hora. 4. Un afici-
(preguntat-ho a Valls). 3. El Fèlix Mirret ha
ha mangat la placa de la plaça més castellera
1. La Caixa s'ha quedat sense lletres. 2. Algú

Mobles Quer

MOBLES QUER, SA

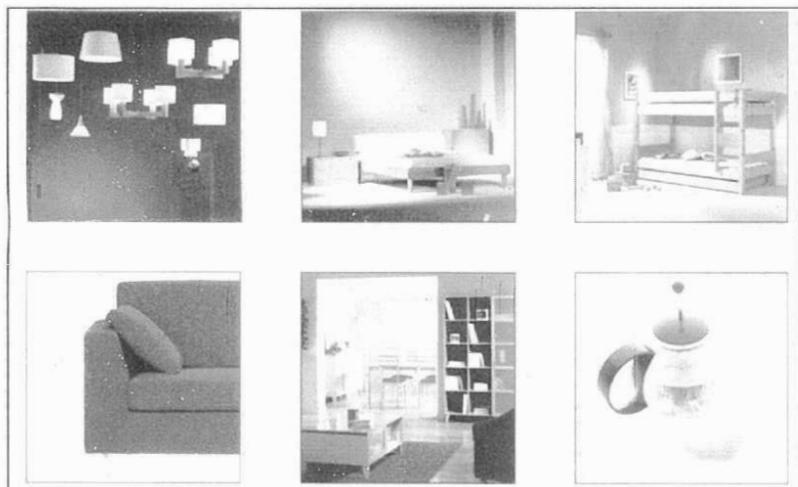

Clàssic

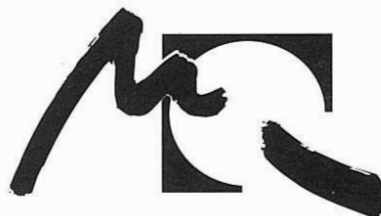
**clàssic, modern, juvenil,
domus®, mobles d'oficina
i el nostre MASSÍS**

Modern

domus®

VILAFRANCA DEL PENEDES

Avinguda Barcelona, 76

Tel. 93 892 05 33 - Fax 93 892 19 44

e-mail: mqmassis@cambrabcn.es

<http://www.cambrabcn.es/moblesquer>

BARCELONA

Rambla Catalunya, 8

Tel. 93 318 80 81 - Fax 93 317 24 65

Ronda Sant Antoni, 17 - Villarroel, 2

Tel. i Fax 93 423 50 58

Massís

Tenim el que estàs buscant

Visita els nostres estands núm. 23 i 24 pavelló 2 a les Fires de Maig

MOBILPENEDÈS l'Oficina Mòbil de Caixa Penedès

Tan petita com un telèfon

Tan gran com per parlar
amb tot el món

Tan personal
com per operar sempre
amb tots els teus comptes

Informa't en qualsevol oficina
o truca al telèfon de consultes i comandes
902 100 909

Caixa Penedès intervén única i exclusivament com a mitjà de pagament.

Es una promoció de Gestió Integral d'Assessorament i Tramitació de Serveis S.A. en exclusiva per als clients de Caixa Penedès.

Mobilpenedès, sempre a mà!

Telefonica
Movistar

Caixa Penedès

<http://www.caixapenedes.es> cep@caixapenedes.es